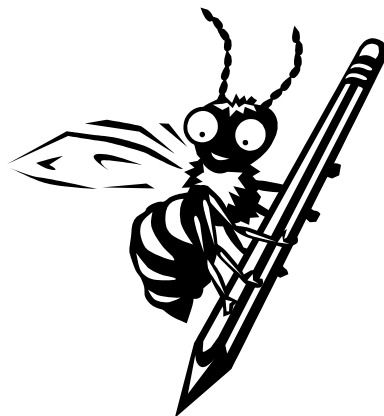
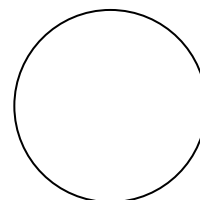

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Hodice
Hodice 86
589 01 Třešť

.....
Mgr. Dagmar Marešová
ředitelka školy

OBSAH

1. Identifikační údaje
  - 1.1 Název ŠVP
  - 1.2 Vzdělávací program
  - 1.3 Údaje o škole
  - 1.4 Zřizovatel školy
  - 1.5 Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy
  - 2.1 Velikost školy
  - 2.2 Charakteristika pedagogického sboru
  - 2.3 Dlouhodobé projekty
  - 2.4

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu
  - 3.1 Zaměření školy
  - 3.2 Výchové a vzdělávací strategie
  - 3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných
  - 3.5 Začlenění průřezových témat

4. Učební plán
  - 4.1 Tabulace učebního plánu
  - 4.2 Poznámky k učebnímu plánu

5. Učební osnovy
  - 5.1 Jazyk a jazyková komunikace
    - 5.1.1 Český jazyk a literatura
    - 5.1.2 Anglický jazyk
  - 5.2 Matematika a její aplikace
  - 5.3 Informační a komunikační technologie
  - 5.4 Člověk a jeho svět
    - 5.4.1 Prvouka
    - 5.4.2 Přírodověda
    - 5.4.3 Vlastivěda
  - 5.5 Umění a kultura
    - 5.5.1 Hudební výchova
    - 5.5.2 Výtvarná výchova
  - 5.6 Člověk a zdraví
  - 5.7 Člověk a svět práce

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
  - 6.1 Pravidla pro hodnocení žáků
  - 6.2 Způsoby hodnocení
  - 6.3 Kritéria hodnocení
  - 6.4 Hodnocení prospěchu a chování

7. Autoevaluace školy

8. Projekty

9. Zařazení učiva do výuky
  - 9.1 Ochrana člověka za mimořádných událostí
  - 9.2 Dopravní výchova
  - 9.3 Finanční gramotnost

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.2 Vzdělávací program: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

1.3 Údaje o škole

Název: Základní škola a Mateřská škola Hodice, příspěvková organizace
Adresa školy: Hodice 86, 589 01 Třešť

Ředitelka školy: Mgr. Dagmar Marešová

Kontakty: telefon 567 224 739
mobil 776 889 507
web <http://www.hodice.cz>
e-mail skola@hodice.cz

Právní forma: příspěvková organizace

IČ : 71010521
IZO : 102 443 483
REDIZO: 600 116 905

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Hodice, příspěvková organizace
Mgr. Dagmar Marešová, ředitelka školy
Na dokumentu pracoval tým pedagogů základní školy Hodice.

1.4 Zřizovatel školy

Název : Obec Hodice
Adresa : Hodice 48, 589 01 Třešť
IČ : 00 285 862

Kontakty: telefon 567 224 717
mobil 776 889 507
web www.hodice.cz

1.5 Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. září 2007.
3. aktualizované vydání je platné od 1. září 2016.

č.j.: ZŠ Hod/114/2016-Mar.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl projednán na pedagogické radě dne 31. 8. 2016.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl projednán na Školské radě dne 14. 9. 2016

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

Základní škola Hodice je dvoutrídni málotřídni škola s 1. – 5. postupným ročníkem. Od 1. 1. 2003 se základní škola a mateřská škola spojila v jeden právní subjekt pod názvem Základní škola a Mateřská škola Hodice, příspěvková organizace. Zřizovatelem a provozovatelem je Obecní úřad Hodice.

Na návsi u Obecního úřadu je umístěna zrekonstruovaná autobusová zastávka a v obci se nachází i vlakové spojení ve směru na Jihlavu i Telč. Se zavedením integrované dopravy je škola dostupná i pro žáky z okolních obcí.

Do základní školy chodí převážně děti z Hodic. V posledních letech možnost navštěvovat základní školu využívají rodiče ze spádových obcí pouze výjimečně, i když můžeme dětem nabídnout kromě kvalitních pedagogů klidné prostředí, rozšířené výchovné aktivity ve školní družině např. dramatickou, sportovní, výtvarnou i jazykovou a další zájmové kroužky. Kapacita školy je 45 žáků. Škola průměrně vzdělává 25 žáků, průměrná naplněnost tříd je kolem 15 žáků.

Při vytváření materiálních, hygienických a organizačních podmínek vždy klademe důraz na potřeby žáků a učitelů; kvalitu, funkčnost a estetičnost prostředí; optimalizaci sociálních vztahů; efektivitu vzdělávání žáků a dosahování osobního maxima každého žáka; realizaci zájmových činností a spolupráci se všemi účastníky a partnery vzdělávacího a výchovného procesu.

Základní škola Hodice je umístěna v klidném prostředí, obklopena rozlehlou zahradou. Součástí školní zahrady je pozemek s vysázenými ovocnými i okrasnými stromy, kde se žáci učí poznávat stromy a plody, pěstovat zeleninu a ovoce v rámci předmětů prvouky, přírodovědy či pracovních činností. Za příznivého počasí probíhá venku i výuka ostatních předmětů, např. čtení či výtvarné výchovy. Pevně však slouží areál školní zahrady, kde se nachází i sportovní hřiště, k výuce tělesné výchovy, k relaxaci a dalším činnostem nejen během dne, o velké přestávce, ale i v odpoledních hodinách ke společným hrám dětí školní družiny.

V přízemí školy se kromě dvou kmenových tříd nachází dvě místnosti pro činnost školní družiny, šatna a sociální zařízení.

V jedné z kmenových tříd se pravidelně vyučuje hudební výchova; své místo zde mají elektronické klávesy, výukové programy na interaktivní tabuli a dětské hudební nástroje. Ve druhé třídě probíhá kromě klasické výuky náprava vývojových poruch učení; paní učitelka má k dispozici interaktivní tabuli a další 3 žákovské počítačové stanice s nainstalovanými nejmodernějšími programy pro nápravu těchto poruch. Výtvarná výchova a pracovní činnosti se vyučují střídavě v obou kmenových třídách.

Při organizaci prostorového uspořádání tříd a pracovního místa žáků respektujeme nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáka mimořádně nadaného. Máme vytvořené pracovní a relaxační prostory, prostory pro nenáročnou pohybovou aktivitu, pro společné i individuální tvořivé činnosti a pro společnou či individuální relaxaci pro žáky i učitele. V případě potřeby poskytujeme prostory pro poskytování školních poradenských služeb v učebně informatiky.

Původní byt v 1. patře budovy byl v roce 2003 přestavěn tak, aby jej mohla využívat škola. Byla zde nově zřízena počítačová učebna, ve které je umístěna žákovská a učitelská knihovna, kterou mají možnost využívat žáci i učitelé. Z projektu EU OPVK byly vybaveny obě třídy interaktivní

tabulí a notebooky, v počítačové učebně se nachází 10 pracovních stanic s připojením na internet. Notebooky mohou vyučující využívat k přípravám na vyučování a prezentaci připravených materiálů. V počítačové učebně se nachází kopírka, která slouží všem pedagogům. Počítačová učebna je využívána nejen k výuce v dopoledních hodinách, ale v odpoledních hodinách i žáky, navštěvujícími školní družinu.

V kanceláři školy je k notebooku, který slouží k personálním účelům a vedením dokumentace ředitelkou školy také připojena barevná tiskárna.

Hodiny tělesné výchovy jsou vyučovány převážně na hřišti v areálu školy, kde se nachází přírodní hřiště, dráha s doskočištěm pro skok do dálky a šplhadla. Za nepříznivého počasí probíhá výuka v sále kulturního domu Hodice, který je vybaven základními pomůckami, jako jsou lavičky, žíněnky apod. V zimním období pravidelně využíváme možnosti výuky plavání v krytém bazénu E. Rošického v Jihlavě, které se účastní většinou všichni žáci školy.

Škola je dobře vybavena schválenými učebnicemi, výukovými software a výpočetní technikou. Ve výuce jsou využívány po dobrých zkušenostech z předcházejících let učebnice převážně z nakladatelství Alter a Nová škola. Vyučující dále výuku doplňují náměty Tvořivé školy.

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení, kteří navštěvují v malých skupinkách dyslektická cvičení pod vedením reedukovaného pedagoga a pracují podle individuálního vzdělávacího plánu, pokud zákonný zástupce o něj požádá.

Dále se věnujeme logopedické prevenci, zejména u prvňáčků.

Žákům nadaným a mimořádně nadaným vytváříme podmínky a individuální zaměření pro jejich rozvoj a uplatnění při přijímání na víceletá gymnázia. Pravidelně si někteří žáci naší školy podávají přihlášku na víceleté gymnázium do Telče, byli vždy přijati a stali se úspěšnými studenty. Ostatní žáci, kteří ukončí vzdělávání na naší škole v 5. ročníku pak nastupují na 2. stupeň Základní školy v Třešti, se kterou úzce spolupracujeme a naše žáky připravujeme tak, aby tento přechod byl plynulý.

Pro zájmovou činnost jsou v přízemí školy zřízeny dvě místnosti školní družiny, které jsou vybaveny pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci dětí i pro přípravu na vyučování.

Prostory v přízemí budovy slouží pro odkládání oděvu a obuvi, včetně prostor ve třídách, které slouží pro převlékání žáků před a po hodinách tělesné výchovy v počtu, který odpovídá počtu žáků a je oddělené pro chlapce a děvčata.

Prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů (WC a umývárny) jsou vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení, odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám.

Interiér školy je vyzdobený a velmi často obměňovaný žákovskými pracemi a působí velmi optimisticky. Na nástěnkách mohou děti i návštěvníci najít nejen výtvarné práce žáků školy, ale i důležité informace o škole, kontakty a údaje, týkající se bezpečnosti žáků a preventivní programy.

Při vstupu do budovy školy u šaten jsou umístěny kontejnery pro třídění odpadů.

Vyučující pravidelně během roku připravují pro žáky projekty nebo programy, zaměřené na ekologii a třídění odpadů.

K celkově příjemnému vzhledu školy také přispěla výměna oken, opravené podlahy, upravené a barevně sladěné třídy.

V prvním patře školy jsou přizpůsobené prostory pro společné stravování k tomuto účelu náležitě vybavené a respektující hygienické normy a věkové zvláštnosti žáků.

Pro celou organizaci se vaří obědy ve školní jídelně v budově mateřské školy. Stanovená cílová kapacita je 80 stravovaných ve školní jídelně a 45 stravovaných ve školní jídelně – výdejně.

Stravování žáků základní školy je zajištěno převozem obědů do školní jídelny – výdejny v budově základní školy ze školní jídelny při mateřské škole Hodice.

Pestrá skladba a dostatek ovoce a zeleniny splňují kritéria pro zajištění zdravého stravování dětí. Provoz školní jídelny a výdejny podléhá pravidelným hygienickým a bezpečnostním kontrolám. Pitný režim je pro žáky zajištěn v dopoledních hodinách kromě vlastních zdrojů možností nákupu výrobků „Školní mléko“ a v odpoledních hodinách ve školní družině je pitný režim zajištěn samoobslužným pultem se skleničkami a šťávou.

Škola je zapojena do projektu „Ovoce a zelenina do škol.“ Pravidelně žáci školy dostávají zdarma produkty, které firma, se kterou má škola sjednanou smlouvu, doveze.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má dvě zkušené kvalifikované učitelky, které jsou třídními učitelkami v jednotlivých sloučených třídách. Některé hodiny výchovného charakteru učí další pedagog.

Zaměřujeme se na prevenci sociálně patologických jevů, environmentální výchovu a ekologii (třídění odpadů).

Ředitelka školy je koordinátor ŠVP ZV, ICT, EVVO a preventistou sociálně patologických jevů. Při zpracování dokumentace, různých projektech a programech spolupracuje se všemi pedagogy školy.

Pro děti s poruchami učení nabízíme individuální péči a pro děti s drobnými vadami řeči logopedickou prevencí, které vedou učitelky školy.

Rozmanitost zaměření pedagogického sboru je podporována vedením školy v rámci DVPP, pedagogové svým osobnostním přístupem přispívají k všestrannému rozvoji žáků.

Všechny učitelky jsou proškoleny v problematice ochrany při mimořádných událostech a prošly základním kurzem první pomoci.

2.3 Dlouhodobé projekty

Školní projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na různých školních projektech. Každoročně pořádáme tvořivé dílny a různé odpolední programy pro děti a rodiče, kulturní program ke Dni matek, vystoupení pro seniory, Vánoční vystoupení.

Navštěvujeme divadla a koncerty, nebo připravujeme programy přímo ve škole. Směřovanou činností se snažíme posílit vztah žáků k obci (recitační pásma a vystoupení dětí dramatického kroužku s pohádkou nebo tancem, výstavy žakovských prací apod.)

Na podporu čtenářské gramotnosti spolupracujeme s Obecní knihovnou, se kterou připravujeme společné programy k různým výročím autorů, spisovatelů či malířů a na konci školního roku se stalo již tradicí „Pasování prvňáčků na čtenáře“.

Realizujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty v rámci všech ročníků, které směřují k získání praktických zkušeností našich žáků v životě (Sport a zdraví, Prevence úrazů, Veselé zoubky, Dopravní výchova, Plavecký výcvik, Vánoce, Velikonoce, Čarodějnice, apod.), nebo různé projekty v rámci předmětů a ročníků, přiměřené věku např. Pohádka, Bajky, Lidé a čas apod. V rámci školy organizujeme pro děti vánoční besídku, besídku ke Dni matek, Halloween, Karneval apod.

Připravujeme také společná setkání s dětmi mateřské školy, kdy se děti loučí se školkou nebo jsou přivítáni na závěr školního roku do školy. V průběhu školního roku pořádáme společná setkání, využíváme hry ve třídách nebo na zahradě, pořádáme společné výlety, kulturní akce a využíváme možnosti společné plavecké výuky.

Ročníkové projekty

Prostřednictvím integrované tematické výuky a rozvojem prezentačních dovedností připravujeme žáky k tvorbě samostatných projektů. Touto formou se dotváří obsah vzdělávacího procesu jednotlivých ročníků i celé školy. Zařazované formy této činnosti jsou krátkodobé i dlouhodobé. Příprava, realizace, výstupy a hodnocení práce zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

2.4.1 Spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků

Škola spolupracuje s rodiči na třech úrovních:

- a) společenské
- b) třídní schůzky, školská rada
- c) individuálně

ad a) Společenská setkávání pracovníků školy a rodičů se odehrává při společenských akcích během roku např. předvánoční vystoupení, Betlémské světlo, Den matek, Den dětí. Tato spolupráce je vedena nejen jako pasivní účast na těchto akcích, ale i jako aktivní pomoc rodičů při zajišťování potřebných záležitostí.

Ad b) Spolupráce na úrovni školního kolektivu je vedena především prostřednictvím společných rodičovských schůzek. Setkávání se uskutečňuje nejméně dvakrát ročně se zákonnými zástupci žáků a jinou veřejností (např. školskou radou), kdy jsou seznamováni se záměry školy, s cíli a způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy a také vzájemném hledání řešení problémů žáků týkajících se jejich výchovy a vzdělávání.

Ad c) Individuální schůzky rodičů

Zákonní zástupci dítěte mohou kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím navštívit školu.

Tyto schůzky jsou vedeny na úrovni:

- získání informací např. za účelem předcházení problémů;
- oboustranné informovanosti;
- pozvání rodičů ve snaze řešit problém dítěte, který je dlouhodobý;
- stížnosti rodičů na školu.

Dále jsou o průběhu vzdělávání zákonní zástupci informováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek.

Rodiče žáků mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím e-mailu.

Zákonní zástupci jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek, ve vývěsce u autobusové zastávky na návsi a na nástěnkách v budově školy. Informace o různých akcích, vyúčtování školního roku a dalších aktivitách naleznou rodiče žáků v deníčku na daný školní rok.

2.4.2 Spolupráce školy s jinými subjekty

Spolupráce se Školskou radou se odehrává na půdě školy. Zasedání se konají pravidelně, nejméně 2krát ročně, ale také operativně – podle potřeb. Na zasedání je pravidelně zvána ředitelka školy.

Členy Školské rady jsou zástupci pedagogů, obce a rodičů. Školská rada je prostřednictvím zástupců školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání a dalších záměrech školy a zpětnou vazbou jsou připomínky nebo náměty přínosem pro školu.

Tato součinnost je velice úzká, všichni členové Školské rady mají zájem o dění a rozvoj základní i mateřské školy v obci.

Úzce spolupracujeme se zřizovatelem – Obec Hodice. Starosta i zastupitelé obce se zajímají o dění školy, podporují vzdělávání dětí a žáků v obci.

Škola úzce spolupracuje s MŠ Hodice – společně připravují různá vystoupení (např. Zahájení Adventu), děti se navzájem navštěvují, žáci školy připravují pro děti z mateřské školy kulturní představení, nepravidelně pořádáme společné vycházky či výlety.

Spolupracujeme se ZŠ Třešť, kam přechází naše děti na druhý stupeň, a také s víceletým gymnáziem v Telči.

Se ZŠ Třešť dále spolupracujeme i v kulturní, tělovýchovné oblasti (účastníme se jejich pořadů, provádíme prohlídku školy, jejich učeben a zázemí).

Úzká spolupráce existuje již několik let mezi školou a SPC nebo PPP Jihlava. Na doporučení školy se obrací na tato poradenská zařízení rodiče žáků se znevýhodněním, probíhají konzultace mezi ředitelkou nebo učiteli školy a poradenským zařízením.

Úzce spolupracujeme s Místní knihovnou Hodice. V průběhu školního roku jsou pro žáky připraveny různé výukové programy, na které se všichni vždy těšíme (besedy, Pasování prvňáčků na čtenáře, předvánoční vyprávění apod.)

Aktivně se zapojujeme do kulturního života v Obci. Žáci školy vystupují pravidelně se svým programem na podzimním a jarním setkání seniorů, v květnu zveme do školy kromě maminek i starší občany na vystoupení ke Dni matek, vystavujeme své výrobky v Klubu seniorů apod. Úzce také spolupracujeme s místními hasiči, kteří nám pomáhají při svozu papíru po obci.

Mezi další subjekty, se kterými pravidelně spolupracujeme, patří:

Policie ČR – besedy, preventivní programy;
HZS Třešť – Den otevřených dveří;
ZŠ Růžená a Pavlov – výuka plavání, společné výlety;
DDM Třešť – soutěže dětí, výstavy prací žáků;
ZUŠ Třešť – výchovné koncerty;
MěKS v Třešti – divadelní představení.

3. CHARAKTERISTIKA školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Snažíme se zaujmout rodinným prostředím, přístupem, programem a zaměřením školy rodiče, aby byla škola přístupná všem, ať se jedná o děti se specifickými potřebami, o děti nadané, či děti s poruchami učení. Chceme žákům nabídnout příjemné a kamarádské prostředí, ve kterém by se mohli svobodně a bezpečně rozvíjet tak:

- aby poznatky zůstaly žákům nejen v hlavách, ale i v srdci po celý život;
- aby myšlenka na školu vzbuzovala v našich žácích příjemné pocity;
- aby každé ráno rádi přicházeli a až budou odcházet, aby se rádi vraceli;
- aby do života odešli nejen se znalostmi, ale také jako lidé se sebeúctou a zdravou sebedůvěrou;
- aby měli rádi lidi bez rozdílů a dokázali pomoci potřebným;
- aby pochopili, že k životu jsou nutná nejen práva, ale i povinnosti;
- aby pochopili hodnoty lidské důstojnosti;
- aby uměli naslouchat, vytvářet si svůj vlastní názor a dokázat ho vyjádřit, ale také vyslechnout jiný a přijmout ho;
- aby se uplatnili v životě a dokázali se vyrovnat s případnými neúspěchy;
- aby se dokázali rozhodnout a zodpovídali sami za sebe.

Při tvorbě ŠVP všichni pedagogové školy vzájemně spolupracovali, propojovali vhodná témata společná jednotlivým vzdělávacím oborům a posilovali nadpředmětový přístup ke vzdělávání.

Pomocí kvalitního pedagogického týmu a náležitého zázemí se snažili připravit a úspěšně vést pedagogický proces s žáky (individuální i skupinový) tak, aby se rozvíjely jejich kompetence a znalosti v oblasti:

- osobnostního rozvoje: znalost vlastní hodnoty, schopnost respektovat druhé, schopnost pracovat s vlastní chybou, pracovitost, orientace ve společnosti, soucit a společenská empatie;
- komunikačních schopností (komunikace, naslouchání, prezentace, komunikace v českém jazyce, porozumění v cizím jazyce);
- vědomostí, jejich aktivního používání a schopnost vědecké práce;
- individuální přístup – rozvoj nadání, práce s vlastní chybou;
- tvořivý přístup k životu (v uměleckých oborech i vědě).

Hodnoty školy

Mezi hlavní hodnoty, které naše škola oceňuje, je bezpečí, důvěra, úcta, pravdivost, laskavost, a morální integrita.

Dále schopnost pracovat a spolupracovat, respekt k práci jiných, ke společnosti a tvořivost.

Cíle základního vzdělávání

ŠVP ZV respektuje cíle stanovené RVP ZV a směřuje k jejich naplnění. Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod

motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Základní vzdělávání vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání všech žáků.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Koncepce školy je nastavena s ohledem na:

- bezstresové, vlídné prostředí klidná a otevřená atmosféra, výuka v pracovních a herních koutcích, netradiční uspořádání třídy při společné práci, relaxační koutek;
- individuální přístup k žákům – včasná diagnostika, respektování potřeb jednotlivce, motivující hodnocení, zadávání práce podle schopností žáků, spolupráce pedagogů mezi sebou, spolupráce s odborníky, IVP;
- práci s žáky se specifickými poruchami učení a chování, lehkou mozkovou dysfunkcí a také s žáky nadanými – smysluplnost, možnost výběru, přiměřenost, spoluúčast, samostatnost, uvědomění si odpovědnosti za své chování, podpora spontánnosti a zvědavosti, rozvoj komunikace, IVP;
- rozvíjení tělesné, estetické, dopravní, ekologické, globální, sociální a dramatické výchovy v souladu s průřezovými tématy pomocí mezipředmětových vztahů;
- zařazení projektů a zážitkové pedagogiky do výuky – integrované vyučování, svobodná tvůrčí práce, kooperativní vyučování, didaktické hry, exkurze, besedy;
- školní mezipředmětové projekty: HALLOWEEN a DUŠIČKY, VÁNOCE, VELIKONOCE, ZDRAVÍ, BEZPEČNÉ NA SILNICI, PENÍZE a PENÍZKY;
- zdravý životní styl – tělovýchovné chvíle, využití zahrady o přestávkách, procházky po okolí, první pomoc, informace o zdravé výživě, pitný režim, duševní hygiena, protidrogová prevence, ekologická výchova, třídění odpadu;
- upevňování vztahů mezi dětmi, prevenci šikany – spolupráce, vzájemný respekt, společné výlety, sportovní utkání, sociální hry, prvky dramatické výchovy při učení se v životních situacích, etická výchova;
- zapojení žáků do zájmových kroužků – reprezentace školy a školní družiny;
- spolupráci s rodiči, umožnění návštěv rodičů při výuce – konzultační hodiny dle potřeby, třídní schůzky, spolupráce se Školskou radou a zástupci rodičů;
- prezentaci školy jako veřejného sektoru – web školy, divadelní a hudební představení, taneční vystoupení, výzdoba vestibulu školy a obecního úřadu výtvarnými pracemi žáků,

- výstavy, informační skříňka na autobusové zastávce, prezentace školy v novinách, plakátky, pozvánky na akce apod.;
- průběžné vzdělávání pedagogů na seminářích, studium odborné pedagogiky

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který se postupně dotváří v celém průběhu života.

Výchovně vzdělávací strategie školy směřující k jednotlivým klíčovým kompetencím jsou rozepsány takto:

3.2.1 Kompetence k učení

- předkládat žákům informace seřazené logicky a systematicky;
- využívat metod motivujících a vedoucích žáky:
k doplnění a rozvíjení znalostí a dovedností
k vytvoření vlastního způsobu a organizace učení
k sebehodnocení
- být pro žáky zdrojem a pomocí při získávání a vyhledávání informací, vést je k jejich třídění, zpracování a vyhodnocení;
- výběrem obsahu učiva, motivačních témat a volbou vhodných forem výuky směřovat žáky k získání znalostí a dovedností, které sami využijí v praxi nebo budou znát možnosti jejich praktického použití jinde (k tomu využít exkurze, programy jiných organizací, vlastní projekty...);
- využívat při výuce dle možností samostatná pozorování a pokusy žáků;
- využívat dle možností mezioborové souvislosti, vést žáky ke komplexnímu chápání získaných poznatků

3.2.2 Kompetence k řešení problémů

- vytvářet příležitosti k rozpoznání a řešení problémových situací;
- vést žáky k hledání alternativních postupů k řešení problémů;
- naučit žáky aplikovat osvědčené způsoby řešení (indukce, dedukce, analýza a syntéza)+
- kontrolou, vedením, průběžným vyhodnocováním směřovat žáky k vyřešení problému;
- dávat žákům příležitost k vytvoření a formulaci vlastních závěrů a řešení a jejich prezentaci

3.2.3 Kompetence komunikativní

- soustavně kultivovat a rozšiřovat stávající vyjadřovací schopnosti žáků;
- vytvářet příležitost pro prezentaci vědomostí a dovedností žáků, podporovat jejich asertivitu;
- dávat žákům příležitosti k vyjádření myšlenek, postojů a názorů různými formami včetně ICT;

- použít diskusi jako prostředek:
k rozvíjení schopností věcného vyjádření a obhájení vlastního názoru žáků
k vyslechnutí a respektování názorů jiných, jejich objektivnímu a kritickému zhodnocení žáků

3.2.4 Kompetence sociální a personální

- využívat kolektiv třídy k formování sociálních vztahů, postojů a pozic nejen ve škole, ale i během mimoškolních aktivit žáků;
- využívat besedy a programy se sociální tematikou, k multikulturní výchově;
- zapojit do výuky aktivity k rozvíjení sociálního citění žáků;
- podle možností zařazovat práci v týmech, vytvářet příležitosti k samostatnému rozhodování žáků a posuzování důsledků jejich rozhodnutí;
- nabízet žákům aktivity, které podporují jejich individuální schopnosti, umožnit všem žákům prožít pocit úspěchu;
- pěstovat v dětech zdravé sebevědomí;
- při formování a rozvoji dětské osobnosti a při řešení problémových situací využívat práce metodika prevence a spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a ostatními odborníky

3.2.5 Kompetence občanské

- seznamovat žáky s odpovídajícími právními normami s ohledem k jejich věku a jejich postavením v právní společnosti, pomoci jim najít vlastní roli a postavení;
- seznamováním s regionálními zvláštnostmi a národní kulturou spoluvytvářet pozitivní a důvěrný vztah k prostředí, v němž žijí, pocit regionální příslušnosti;
- zdůrazňováním významu rodinných vztahů a harmonického rodinného prostředí a použitím vhodných metod a forem spoluvytvářet představu žáků o funkční rodině (se nahou o přenesení těchto představ do jejich života);
- vést žáky k úctě k vytvořeným duchovním i materiálním hodnotám, k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí (s využitím prostředí školy a jejího okolí, sběru a třídění odpadu, soutěží, projektů,...)
- vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu, vštěpovat jim a upevňovat hygienické návyky, pravidla poskytování první pomoci a zásady chování za mimořádných situací;
- využívat zájmové kroužky, vlastní projekty a nabídku programů jiných organizací k prevenci sociálně patologických jevů

3.2.6 Kompetence pracovní

- s využitím prostředí školy a jejího materiálního vybavení vytvářet a rozvíjet pracovní dovednosti žáků;
- vhodnou motivací, oceněním výsledků jejich práce vést žáky k vytvoření kladného vztahu k práci;
- správnou organizací průběhu dne, vyučovací hodiny, školního roku a mimoškolní činnosti pomoci žákům vytvářet správné pracovní návyky a organizovat svůj čas (škola, učení, volný čas, odpočinek)
- vést žáky při všech činnostech k dodržování správných pracovních postupů a dodržování pravidel bezpečnosti;
- podporováním rozvoje schopností žáků a jejich objektivním hodnocením jim umožnit reálné sebehodnocení a objektivní posouzení vlastních profesních možností

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Spolupráci rodičů a dalších učitelů zajišťuje především třídní učitel, který s dětmi pracuje.

V případě mírnějších problémů se u dítěte, kterému nebyly prozatím diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby, volí individuální přístup. Pokud dle uplatňovaná opatření nezabírají, je třeba navrhnout poskytování podpůrných opatření prvního stupně.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně (plán pedagogické podpory)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a ředitelku školy.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření písemného plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky, podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory vyhodnotí zpravidla ředitelka školy, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí ředitelka školy zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Nejčastěji škola spolupracuje se ŠPZ v Jihlavě (SPC a PPP).
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.

- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel daného žáka, který IVP vytváří ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory třídního učitele individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny u jednotlivých vyučovacích předmětů.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu;
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti);
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika;
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem;
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování;
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.);
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů;
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění;
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy;
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky;
- navození příjemné a soustředné atmosféry;
- u mladších žáků využívání skupinové výuky;
- postupný přechod k systému kooperativní výuky;
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka;
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků;
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka;
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka včetně vlastního sebehodnocení žákem;
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka);
- vyhledávání činností, v nichž je dítě úspěšné;
- pochvala za sebemenší úspěch, pozitivní hodnocení;
- nesrovnávání s ostatními;
- stejné zásady hodnocení dodržují všichni vyučující, kteří s žákem pracují

Předměty speciálně pedagogické péče

- zařazení zdravotní tělesné výchovy v rámci tělesné výchovy;
- logopedická péče;
- rozvoj grafomotorických dovedností, sluchového vnímání, prostorové orientace

Obecné zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka;
- respektování zvláštností a možností žáka;
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev;
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry;
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné;
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán;
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků;
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními;
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci;
- nutnost spolupráce s rodiči;
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný;
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Ředitelka školy poskytuje metodické vedení a poradenskou podporu ostatním pedagogům, stanovuje termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogy PLPP sestaví, průběžně aktualizuje a doplňuje.

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje **školní poradenské pracoviště**, které tvoří:

- ředitelka školy
- třídní učitel
- školní metodik prevence (ředitelka školy)
- asistent pedagoga, je-li tato funkce zřízena

Dokumentace

- povolení IVP (rozhodnutí ředitelky školy ve správním řízení , § 165 školského zákona)
- zamítnutí IVP (rozhodnutí ředitelky školy ve správním řízení , § 165 školského zákona)
- žádost o slovní hodnocení
- stanovení způsobů hodnocení
- zápisy z jednání se zákonným zástupcem
- žádost se zřízením funkce asistenta pedagoga
- náplň práce asistenta pedagoga aj.

Organizace vzdělávání žáků s přiznanými PO

Ve třídě může být zpravidla do 5 žáků s přiznanými PO, počet ale nesmí převýšit 1/3 všech žáků. Na doporučení ŠPZ mohou s některými žáky pracovat asistenti pedagoga, příp. jiní pedagogičtí pracovníci, ale jejich počet v daném předmětu a vyučovací hodině nesmí překročit 4 osoby.

Asistent pedagoga

- Pracuje se žákem se SVP nebo s ostatními žáky třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle pokynů jiného pedagogického pracovníka.
- Jeho hlavní činností je:
  - pomoc při výchovné a vzdělávací činnosti;
  - pomoc při komunikaci se žáky, zákonným zástupcem a s komunitou, ze které žák pochází;
  - pomoc žákovi v adaptaci na školní prostředí;
  - pomoc při výuce a při přípravě na výuku;
  - nezbytná pomoc při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifickým žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Specifika

Nadání a mimořádně nadání žáci se vyznačují některými příznačnými přístupy k práci a vztahy ke svému okolí i k sobě samým:

- přesah stanovených požadavků u znalostí;
- problematický přístup k pravidlům školní práce;
- tendence k vytváření vlastních pravidel;
- sklon k perfekcionismu a s tím související možný kontroverzní způsob komunikace s učiteli;
- vlastní pracovní tempo;
- vytváření vlastních postupů řešení úloh umožňujících kreativitu;
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu;
- rychlá orientace v učebních postupech;
- záliba v řešení problémových úloh z oblasti nadání;
- časté přeceňování vlastních schopností;
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů;
- vhléd do vlastního učení;
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky;
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobů výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přerazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a ředitelku školy.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou třídního učitele. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky, kteří se podílí na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory třídního učitele plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory ředitel školy vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.

- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědná ředitelka školy. IVP v písemné podobě vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením ředitelka školy. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. Může být vypracován i na období kratší než školní rok, např. pololetí školního roku.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší. Zajišťuje třídní učitel žáka.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory třídního učitele individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přerazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o **přerazení do vyššího ročníku**.
- Ředitelka školy jmenuje komisi pro přerazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitelka školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zákonným zástupcem žáka.
- Ředitelka školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitelka školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky;
- využívání individuální a skupinové projektové práce ;
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí;
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh);
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka;
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů;
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílcích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka;
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace;
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni);
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk;
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí;
- žáci se účastní olympiád a soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských;
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných domy dětí, ZUŠ apod.;
- spolupráce se sportovním klubem

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů, které procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení obsahů vzdělávacích oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Následující přehled uvádí, v kterých předmětech, ročnících a tematických celcích jsou jednotlivé tematické okruhy začleněny, příp. jakými projekty jsou zabezpečeny.

Do základního vzdělávání je zařazeno 6 průřezových témat:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

1. Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma vede k porozumění sobě samému a druhým, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací.

V rámci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova integrujeme do práce ve všech ročnících prvního stupně tématikou Okruh Osobnostní rozvoj a Sociální rozvoj.

2. Výchova demokratického občana

Průřezové téma vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti, rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti, prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování. V rámci průřezového tématu Výchova demokratického občana integrujeme do práce ve všech ročnících prvního stupně tématikou Okruh Občanská společnost a škola.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma rozvíjí a integruje základní dovednosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, rozvíjí schopnost porovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech. V rámci průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech integrujeme do vyučovacího předmětu Člověk a svět v 5. ročníku tématikou Okruh Objevujeme Evropu a svět.

4. Multikulturní výchova

Průřezové téma učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti druhých, učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání. V rámci průřezového tématu Multikulturní výchova integrujeme do vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět tématikou Okruh Lidské vztahy.

5. Environmentální výchova

Průřezové téma vede k uvědomování podmínek života a možnosti jejich ohrožování, umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí, poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí.

V rámci průřezového tématu Environmentální výchova integrujeme do vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět tématikou Okruh Ekosystémy a tématikou Okruh Vztah člověka k prostředí. Během celého školního roku třídíme odpad, sbíráme papír a hliník. Dlouhodobě realizujeme projekt „Školní zahrada“.

6. Mediální výchova

Průřezové téma přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace, učí využívat médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času, rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu. V rámci průřezového tématu Mediální výchova integrujeme do vyučovacího předmětu Český jazyk tématikou Okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Průřezová témata při vzdělávání žáků přiznaných od 3. stupně podpůrných opatření

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření.

Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

1. Osobnostní a sociální výchova

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

2. Výchova demokratického občana

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

4. Multikulturní výchova

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

5. Environmentální výchova

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

6. Mediální výchova

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Zkratky průřezových témat a jejich tematických okruhů

Osobnostní a sociální rozvoj	OSV
Osobnostní rozvoj	OSV / 1
Sociální rozvoj	OSV / 2
Morální rozvoj	OSV / 3
Výchova demokratického občana	VDO
Občanská společnost a škola	VDO / 1
Občan, občanská společnost a stát	VDO / 2
Formy participace občanů v politickém životě	VDO / 3
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO / 4
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
Evropa a svět nás zajímá	VMEGS / 1
Objevujeme Evropu a svět	VMEGS / 2
Jsme Evropané	VMEGS / 3
Multikulturní výchova	MV
Kulturní diference	MV / 1
Lidské vztahy	MV / 2
Etnický původ	MV / 3
Multikultura	MV / 4
Princip sociálního smíru a solidarity	MV / 5
Environmentální výchova	EV
Ekosystémy	EV / 1
Základní podmínky života	EV / 2
Lidské aktivity a životní prostředí	EV / 3
Vztah člověka k prostředí	EV / 4
Mediální výchova	MV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MV / 1
Interpretace vztahu mediálních sdělení	MV / 2
Stavba mediálních sdělení	MV / 3
Fungování a vliv médií ve společnosti	MV / 4
Tvorba mediálních sdělení	MV / 5
Práce v realizačním týmu	MV / 6

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

A) Časová dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí

Oblasti	Předměty	1. ročník počet hodin+ disponibilní hodiny	2. ročník počet hodin+ disponibilní hodiny	3. ročník počet hodin+ disponibilní hodiny	4. ročník počet hodin+ disponibilní hodiny	5. ročník počet hodin+ disponibilní hodiny	1. – 5. ročník	1.– 5. ročník disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8 + 1	7 + 3	6 + 2	6 + 2	6 + 1	42	9
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2 + 1	0	0	15	3
	Vlastivěda	0	0	0	1 + 1	1 + 1		
	Přírodověda	0	0	0	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Časová dotace		20/2	22/3	24/3	26/3	26/3	118	16

B) Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem hodin předměty	Z toho disponi- bilní
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	10	8	8	7	42	9
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	–	–	3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	–	–	–	–	1	1	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	4	4	15	3
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	16

4.2 Poznámky k rámcovému učebnímu plánu – rozsah a způsob využití disponibilní časové dotace

Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory

V našem školním vzdělávacím programu integrujeme a rozšiřujeme stávající vzdělávací obory do vzdělávacích oblastí tak, abychom splnili požadavky RVP ZV a efektivně tak docílili rozvoje u žáků klíčových kompetencí.

Jazyk a jazyková komunikace je oblast, do které se integruje český jazyk a literatura cizí jazyk, v našem případě jazyk anglický. Dohromady má tato oblast 42 vyučovacích hodin minimální časové dotace pro první stupeň za týden.

- **Český jazyk**

Vyučovací předmět Český jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání na 1. stupni. Časová dotace předmětu je posílena o 9 hodin na 1. stupni z disponibilní časové dotace.

Posílení časové dotace daného oboru nad rámec vymezené minimální časové dotace pro rozvoj čtenářské gramotnosti. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětu speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním (např. logopedie).

- **Anglický jazyk**

Vyučovací předmět Anglický jazyk je povinně zařazen od 3. ročníku. Na 1. stupni je časová dotace shodná s minimální časovou dotací.

Matematika a její aplikace je oblast, do které se integruje vzdělávací obor matematika. Minimální časová dotace pro první stupeň na týden je 20 hodin.

- **Matematika**

Vyučovací předmět Matematika zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace a je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání na 1. stupni. Na 1. stupni je časová dotace předmětu posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Informační a komunikační technologie

V rámci této oblasti se budeme věnovat také mediální výchově.

- **Informatika**

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je realizován v předmětu Informatika 1 hodinou minimální časové dotace a to v 5. ročníku.

Člověk a jeho svět zahrnuje obory prvouka, přírodověda a vlastivěda. Dohromady má tato vzdělávací oblast 12 vyučovacích hodin minimální časové dotace pro první stupeň na týden.

- **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda**

V těchto předmětech jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět Prvouka je zařazen do 1. – 3. ročníku, předměty Přírodověda a Vlastivěda jsou zařazeny do 4. – 5. ročníku. Časová dotace předmětů je posílena o 3 hodiny z disponibilní časové dotace.

Umění a kultura je oblast, do které se integruje výtvarná a hudební výchova. Minimální časová dotace pro první stupeň na týden je u této oblasti 12 hodin.

- **Hudební výchova**

Předmět Hudební výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání na 1. stupni a to 1 hodinou v každém ročníku, což je minimální časová dotace.

- **Výtvarná výchova**

Předmět Výtvarná výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání na 1. stupni. V 1. až 3. ročníku je časová dotace výtvarná výchova 1 hodinu v každém ročníku, ve 4. a 5. ročníku vždy 2 hodiny v každém ročníku.

Člověk a svět práce – tato oblast rozšiřuje původní vzdělávací obor pracovní činnosti. V tomto předmětu jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

- **Pracovní činnosti**

Předmět Pracovní činnosti je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání na 1. stupni a to 1 hodinou v každém ročníku, což je minimální časová dotace.

Očekávané výstupy budou žáci ověřovat v práci s drobným materiálem, v konstrukčních činnostech, v pěstitelských pracích a přípravě pokrmů.

Člověk a zdraví – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících na 1. stupni; součástí vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova je tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky.

- **Tělesná výchova**

V tomto předmětu jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Předmět Tělesná výchova je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání na 1. stupni a to dvěma hodinami v každém ročníku.

Výuka plavání probíhá v rámci vyučovacích hodin Tělesné výchovy ve 3. a 4. ročníku.

Obecným cílem je dovést dítě k tomu, aby na základě svých individuálních předpokladů získalo vzhledem k svému věku základy klíčových kompetencí (např. základy pro zdravé sebevědomí, schopnost přizpůsobit se životu ve společnosti, vstřícný postoj k poznávání a k učení, otevřený vztah k okolnímu světu aj.

Dílčím cílem je pomoci dětem v jejich rozvoji a učení, v osvojení si základních hodnot, na kterých je založena naše společnost, pomoci dětem stát se samostatnými osobnostmi, které jsou schopné projevit se a působit na svoje okolí.

Výuka ve všech předmětech je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy jednotlivých tříd.

Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie a vznikl rozvrh hodin, ve kterém lze realizovat výuku pěti ročníků na škole tvořené pouze dvěma třídami.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) a další průřezová témata jsou také realizována v rámci ranních kruhů a zejména v hodinách českého jazyka.

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů pojmenovaných podle vzdělávacích oblastí daných RVP ZV.

Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích, které odpovídají délkou vyučovací hodiny, tj. 45 minut. V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků maximálně 4 vyučovacích hodin. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (týdenní až měsíční, celoroční) projekty.

Pravidelně je vyučování zahájeno ranním kruhem - společným setkáním žáků a učitelů třídy. Posláním ranního kruhu je rozvoj komunikace, rozmluvení a artikulace, zpěv, dramatizace, literární chvílka, opakování, utvrzení učiva, motivace k novému učivu, projektu, pozorování, pohybová chvílka.

Na ranní kruh navazují vyučovací hodiny dle rozvrhu hodin, ve kterých jsou dle cíle využívány různé metody a formy práce odpovídající schopnostem a předpokladům žáků a probíranému učivu.

Z metod práce se uplatňuje především:

- frontální výuka – výklad
- řízené vyučování
- samostatná individuální nebo skupinová práce
- práce s interaktivní tabulí
- práce s informacemi a vlastními zkušenostmi žáků
- projektové vyučování
- tvořivé a činnostní učení
- dramatizace
- didaktické hry
- poslech audio a video ukázek
- poslech čteného textu

Z forem práce se uplatňuje především:

- výuka ve třídě
- skupinová práce ve třídě
- exkurze a vycházky
- výuka v domácím prostředí (domácí úkoly)

Do Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je průřezově zařazena:

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je začleněna do výuky v rámci učiva prvouky, přírodovědy a vlastivědy a projektovými dny, soutěžemi či besedami.

Finanční gramotnost je začleněna do výuky v rámci učiva prvouky, přírodovědy, ICT a formou projektových dnů či soutěžemi.

Finanční gramotnost je posílena také v matematice – formou činnostního učení, hlavně slovními úlohami na téma bankovky, peníze, úrok, úvěr, dluh, půjčka, procenta, spoření a nákupy...

Dopravní výchova je začleněna do výuky v rámci učiva prvouky, přírodovědy a projektovými dny, soutěžemi, účastí na dopravním hřišti či besedami.

Výuka plavání je začleněna do výuky v rámci hodin tělesné výchovy.

Očekávané výstupy a obsah učiva těchto programů (projektů) jsou specifikovány přímo v jednotlivých programech (projektech). Mohou se meziročně lišit podle charakteru konkrétního

místa konání jednotlivých akcí. Za součást učebního plánu školy jsou považovány i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy.

Patří sem i účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou (školní družinou).

Organizační podmínky

Skladba vzdělávacích předmětů spolu s učebními plány ŠVP ZV respektuje závaznými hodinovými dotacemi pro jednotlivé předměty v jednotlivých ročnících Rámcový vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (verze platná od 1. 9. 2016).

Vzdělávací předměty respektují vzdělávací obory jednotlivých vzdělávacích oblastí Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Oblasti školního vzdělávání na 1. stupni

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen na 1. stupni do sedmi vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

- 5.1 Jazyk a jazyková komunikace (*Český jazyk a literatura, Cizí jazyk*)
- 5.2 Matematika a její aplikace (*Matematika a její aplikace*)
- 5.3 Informační a komunikační technologie (*Informační a komunikační technologie*)
- 5.4 Člověk a jeho svět (*Člověk a jeho svět*)
- 5.5 Umění a kultura (*Hudební výchova, Výtvarná výchova*)
- 5.6 Člověk a zdraví (*Tělesná výchova*)
- 5.7 Člověk a svět práce (*Člověk a svět práce*)

Každá z těchto sedmi oblastí má jasně stanovené cíle a záměry.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5. 1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje na 1. stupni ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle, a to vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání.

Jazykové vzdělávání chápeme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením a z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků,
- k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor : Český jazyk a literatura
Vyučovací předmět : ČESKÝ JAZYK

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do okruhů:

- 1) komunikační a slohová výchova
- 2) jazyková výchova
- 3) literární výchova

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně a je spjat s ostatními vyučovacími předměty. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Na prvním stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje (čtení a psaní). Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již většinou dokáží dorozumět česky a my se snažíme tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka.

V nácviku čtení a psaní nabízíme používáme metodu genetickou, která je dětem bližší a přirozenější. Tato metoda je podporována řadou didaktických her, jež napomáhají lepšímu a rychlejšímu rozvoji. Žáci čtou již v brzkém období a přečtenému textu rozumí. Při psaní jsou preferovány činnosti výtvarné a grafické spojené s velkým množstvím uvolňovacích cviků. Jelikož se psaní vytváří zvolna a za normálních podmínek, k automatizaci psacího pohybu dochází až ve čtvrtém ročníku. Toto je plně tolerováno, žáci mají dostatek času k této automatizaci dospět.

Už od počátku jsou žáci učeni práci s chybou, snaží se hledat sami příčiny nedostatků, jejich odstraňování a nápravy. Individuální chyby napravujeme individuálně s příslušným žákem, hromadné chyby v součinnosti s celou třídou.

V literární výchově předkládáme dětem přiměřený literární text, který se vyznačuje jednoduchostí a pestrostí, jsou s ním spojeny i další činnosti jako je: kresebné vyjádření textu, hudební a pěvecká činnost. V této složce se velice dobře uplatňují mezipředmětové vztahy. Také v ostatních postupných ročnících se praktikuje výše zmíněné, důraz je zde však kladen i na gramatiku a pravopis, jehož základy jsou pro vyšší ročníky nepostradatelné.

Celý obsah výuky na 1. stupni je uskutečňován takovými formami a metodami práce, jako je činnostní, kooperativní a projektová výuka.

Jako další vhodnou vyučovací metodu budeme k dosažení vytyčených cílů používat v oblasti literární výchovy často dramatizaci – žák se tak stává přímým účastníkem příběhu, je nucen se intenzivněji zamýšlet nad záměry autora, srovnávat díla z různých vývojových i žánrových oblastí a získává tím zkušenost určitých modelových životních situací a zároveň si fixuje své dosavadní získané a vypořádané.

Za zcela zásadní aspekt považujeme ve výuce českého jazyka koordinaci a vzájemné přesahy jednotlivých předmětů, což by mělo jednoznačně vést k lepší konfrontaci škola-praktický život, k větší přitažlivosti předmětu a k uvědomování si mezioborových souvislostí. Vždyť celý život a celý vesmír je o souvislostech a jazyk jako prostředek komunikace nám umožňuje tyto souvislosti hledat, pojmenovávat je a přemýšlet o nich.

Výuka je realizována většinou ve třídách popřípadě v počítačové učebně. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina se začleňováním projektového vyučování a průřezových témat, k výkladu a procvičování učiva často využíváme interaktivní tabuli a výukových programů při práci na počítačích.

K dispozici pro výuku máme dostatek pomůcek, zejména slovníků, pracovních listů, ale také různých her a doplňovaček .

Důraz je kladen na osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích.

Do výuky zařazujeme následující **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Vztah k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na každodenní verbální komunikaci v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. (Učí žáky chování podporujícímu dobré mezilidské vztahy, respektovat druhé, pomoci, učí žáky vhodnou formou vyjádřit svůj názor, spolupracovat s ostatními, učí se porozumět pojmům odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, apod.).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Český jazyk je nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů. Má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů.

Multikulturní výchova

Seznamuje žáky s jinými kulturami a etnickými skupinami, rozvíjí schopnost komunikace s nimi, vzájemné tolerance, učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a nést za ně odpovědnost.

Mediální výchova

Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. (Žáci získávají základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii, žák v médiích sleduje mluvený i psaný projev, jeho stavbu a vhodné výrazové prostředky, osvojuje si základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace, všímá si role médií v každodenním životě jednotlivce i společnosti.)

Mezipředmětové vztahy:

Výtvarná výchova

Hudební výchova

Pracovní činnosti

Matematika

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Časová dotace předmětu Český jazyk a literatura

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	9	10	8	8	7

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům, dostatek příležitosti k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění
- podporovat dialog mezi učitelem a žákem, a mezi spolužáky navzájem

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- využívat dostupné literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování čistého prostředí kolem sebe a učebních prostor
- vést žáky k organizování a plánování učení
- požadovat dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

⇒ Vzdělávací obsah předmětu *Český jazyk*

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV,PT)
Jazyková výchova			
Žák:	Žák:		
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- provádí sluchovou analýzu a syntézu - rozlišuje hlásku a písmeno - písmeno malé, velké, tištěné a psané	- hláska, písmeno: malé, velké, tiskací a psací - slovo a jeho význam - věta jednoduchá	MV HV: délka samohlásek, hry na rozvoj sluchového vnímání

	- učí se pravolevé orientaci a pojmům nahoře – dole apod. - uvědoměle čte, plynule spojuje slabiky a slova - správně vyslovuje délky hlásek a intonace věty - tvoří věty ze slov z obrázků - přiřazuje obrázky ke slovům		M: orientace na ploše, v prostoru
- odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat	- píše velká písmena - vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou	- velká písmena ve vlastních jménech a na začátku věty	MV PRV: domácí zvířata
Komunikační a slohová výchova			
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- dokáže přečíst s pochopením minimálně trojslovnou větu z poznaných slov - vyhledává písmena a slabiky v textu - rozumí pojmu stránka, článek, nadpis, řádek, písmeno, slovo, věta - čte jednotlivé věty plynule a s porozuměním - čte slova ve sloupečcích a řádcích	- technika čtení: čtení pozorné, plynulé, orientace v textu - článek, nadpis, řádek - čtení písmen - skládací abeceda - čtení slov - čtení psacího písma	MV VV: pohádky, říkadla M: počet slabik, slov, řádků HV: sluchová cvičení, vokální činnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- adekvátně reaguje na jednoduše formulovaný mluvený pokyn - naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, nevstupuje druhému do řeči - reaguje vhodnými otázkami	- krátké mluvené projevy; - naslouchání a zapamatování si krátkého příběhu	- OSV/1
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu - učí se zdvořile odmítat a říkat „ne“ - umí vyjádřit svá přání, umí se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz	- pozdrav, prosba, omluva a poděkování - pravidla slušného chování	- OSV/1-3 MV PRV: chování
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- nápodobou dokáže zlepšovat nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení, uvědomělé čtení	MV HV: zpěv
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- zvládá jednoduchá dechová cvičení	- dechová cvičení, plynulé spojování slabik a slova, výslovnost délky hlásek	MV HV : poslech
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- srozumitelně se vyjadřuje v jednoduchých větách - dovede sdělit krátké zprávy	- kultura mluveného projevu	- OSV/1,3 Vystoupení pro veřejnost
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- zvládá jednoduché vyprávění svých prožitků - umí vyjádřit svoji zkušenost	- krátké mluvené projevy	- OSV/1,2 Vystoupení pro veřejnost
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- dovede správně sedět, držet psací potřeby, umístit sešit a zvolit jeho správný sklon, zacházet s grafickým materiálem - dodržuje základní hygienické návyky	- hygienické návyky - správné sezení, výška hlavy - sklon a umístění sešitu, zacházení s grafickým materiálem, hygiena zraku, sezení	MV PRV : pracovní místo Člověk a zdraví

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- zkusí psát kresebné cviky velkých tvarů ve vzduchu, mokřým štětcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, do sešitu - dokáže vytvářet písmena z různých materiálů - dbá na úpravu sešitu - osvojuje si psaní správných tvarů písmen a číslic - orientuje se v liniatuře - dokáže s využitím pomocných linek udržet výšku písmen - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - zvládá opis, přepis podle předlohy - zvládá diktát slov - dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu	- psaní jednotlivých písmen a číslic, orientace v liniatuře, čitelnost úhlednost psaní	MV M: psaní číslic VV: kresba, malba na velké plochy PČ: modelování písmen, vytrhávání
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - píše slova podle obrázků - opisuje a přepisuje správné tvary písmen, slov, vět - opisuje kratší text - píše velká písmena - vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou	- poznávání psaní a osvojování písmen slabik slov, psaní krátkých slov a vět, opis, přepis, diktát, autodiktát, ovládá psací abecedu mimo písmen x,w,q, velká písmena ve vlastních jménech a na začátku věty	Všechny předměty
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- umí seřadit ilustrace podle jednoduchého příběhu a jednoduchý příběh ilustrovat	- ilustrace ve slohové výchově - vyprávění dle obrázkové osnovy, souslednost děje	MV PRV: lidské vztahy VV: obrázková osnova
Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- recituje kratší básnický text - zná některá rozpočítadla, říkanky - uvědoměle čte snadná slova a krátké věty se zřetelnou spisovnou výslovností - volí vhodné tempo a frázování	- recitace básní, říkadel, rozpočítadel	- OSV/1,3
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- čte jednoduchý text s porozuměním - převypráví jednoduchý příběh, pohádku - dovede zhodnotit vlastnosti postav a jejich chování	- poslech čtených a vyprávěných pohádek, dramatizace, spojení textu s ilustrací	OSV/3 MV VV: doprovodné ilustrace
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- pozná v textu pohádku, říkadlo, hádanku - zná některý dětský časopis	- próza	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- všimá si ilustrací literárních děl pro děti - orientuje se v textu slabikáře, čítanky a jiného textu pro děti	- reprodukce textů - dokončování příběhu - orientace v čítance, časopisech	MV VV: výtvarné vyjádření obsahu věty, říkanky, zážitku

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Jazyková výchova			
Žák:	Žák:		
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- dovede rozlišit samohlásky na dlouhé a krátké, dvojhásky a souhlásky měkké a tvrdé a správně je vyslovovat ve větách - člení věty na slova, slova na slabiky a hlásky - dovede rozdělovat slova na konci řádku podle slabik - podle počtu slabik dělí slova na jednoslabičná, dvojslabičná a víceslabičná - zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci slov - vyjmenuje zpaměti abecedu - dokáže řadit slova dle abecedy - umí vyhledat požadovaný údaj v abecedním rejstříku	- hláska, písmeno, slabika, slovo - abeceda - pořádek slov ve větě - slabikotvorné souhlásky - párové souhlásky - dělení slov na konci řádku - dvojhásky - souhlásky měkké, tvrdé	MV M: využití abecedního pořádku při volbě názvů úseček
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov - chápe význam slov významem souřadné, významem nadřazené, významem podřazené - vyhledává slova v textu a zařazuje je podle významu	- slovní význam - slova významem nadřazená, podřazená a souřadná	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- vybírá slova podle významu a třídí je - objasňuje význam určených slov - třídí slova podle společných znaků - vyhledává slova podle daných kritérií	- slova a skutečnost	MV PRV: vztah člověka k prostředí
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- doplňuje do vět daný slovní druh - odůvodňuje jejich použití ve větě - dokáže vyjmenovat slovní druhy	- slovní druhy: podstatná jména, slovesa,	
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- pozná v textu podstatná jména, předložky a slovesa, dokáže opravit nesprávné tvary s pomocí učitele	- slovní druhy: podstatná jména a slovesa, předložky	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- rozlišuje věty jednoduché a souvětí - formuluje jednoduchá souvětí - používá správnou výslovnost a melodii vět - umí spojit dvě věty v souvětí	- věta a souvětí - melodie hlasu	- OSV/ 1 MV HV: melodie hlasu
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- dokáže rozeznat větu tázací, oznamovací, rozkazovací a práci, - dovede určit znaménka na konci těchto vět - dokáže věty správně napsat	- druhy vět podle postoje mluvčího	- OSV/2

- odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- žák dovede rozdělit hlásky - zvládá psaní i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách - určuje slabičné a hláskové složení slov - zná a používá pravidla při psaní ú/ů uvnitř, na začátku a na konci slov - dovede správně napsat své jméno a příjmení; jméno zvířete, názvy měst, vesnic - zvládá pravidlo velkého písmene na začátku věty (vlastní a obecné jméno)	- hlásky: samohlásky, souhlásky a dvojhlásky a jejich dělení - psaní ú/ů uvnitř, na konci a na začátku slov - psaní skupin dě, tě, ně; bě, pě, vě; mě - obecná a vlastní jména (psaní velkých a malých písmen)	MV Prv: lidské aktivity, životní prostředí vztah člověka k prostředí
Komunikační a slohová výchova			
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozumí mluveným a písemným pokynům - samostatně pracuje - podle zadání úkolu dovede najít řešení	- čtení s porozuměním	
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- zvládá pozdravy v rodině, vykání, tykání, žádosti, dotazy na poskytnutí informace - dovede poděkovat, poprosit a to vše uspořádat do ústního projevu - zvládá jednoduché rozhovory	- rozhovor	- OSV/1,2
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- používá při vyjadřování spisovnou češtinu - chápe rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou češtinou	- spisovná a nespisovná slova	
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- dodržuje přestávky mezi větami - dbá na správnou intonaci vět	- zvuková stavba slova	- OSV/1
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- zvládá jednoduché rozhovory	- rozhovor	-OSV/3
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- dovede vyprávět podle obrázkové osnovy - zvládá sdělovat své prožitky v jednoduchém mluveném projevu	- obrázková osnova	- OSV/1
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- dodržuje sklon písma, zachovává rozestup písmen; - zvládá tvary číslic a písmen; - píše číslice a písmena podle normy v přirozené velikosti a liniatuře;	- procvičování správných tvarů písmen a číslic	MV M : tvary číslic
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- rozvíjí dále jistotu psaní velkých a malých psacích tvarů, výšky písma - dbá na správné držení pera	- hygienické psaní	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- vyhledává při společné kontrole chyby, dokáže je opravit - opis a přepis krátkých vět probíhá bez větších obtíží - přepis vět	- věty	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- chápe dějovou posloupnost - dovede seřadit věty podle dějové posloupnosti	- ilustrace v knihách	- OSV/1-3 MV Vv: příběh

	- dovede vyprávět příběh podle obrázkové osnovy - za pomoci učitele umí zdramatizovat pohádku		
Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- dokáže se naučit přednášet krátké básně - dokáže přečíst s porozuměním jednoduché příběhy, bajky, pověsti - vytváří rým - vyhledá slova, která se rýmují	- básně, verš, rým	- OSV/1 - MV - VV: kresba, malba dle knihy (bajky, pověsti)
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- dovede výtvarně vyjádřit pocity postav - dokáže vyjádřit ideu přečteného textu - přiměřeně svému věku vysvětluje obsah - verbálně vysvětluje chování postav	- bajky, pověsti	- MV - PRV: lidské vztahy - VV: kresba, malba dle knihy (bajky, pověsti)
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- objasňuje rozdíl mezi pohádkou, říkadlem, hádankou, naučným článkem - dovede vysvětlit slovo „sloka“ a najít báseň o daném počtu slok - zvládá rozlišení na prózu a poezii	- orientace v próze	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- všímá si spojitosti textu s ilustrací - podle obsahu textu obměňuje výšku a sílu hlasu - dovede dramatizovat jednotlivé části textu - orientuje se v obsahu knihy - domýšlí ukončení příběhu	- práce s textem	- OSV/2

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Jazyková výchova			
Žák:	Žák:		
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- žák třídí slova podle významu; - rozlišuje slovo opačného a souřadného významu, umí vytvořit a najít slova příbuzná	- významový okruh, slovo nadřazené, podřazené, souřadné, opačné	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- podstatná jména poznává jako pojmenování osob, zvířat a věcí - pozná sloveso jako nositele děje	- slova a skutečnost - abeceda	
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- žák pozná a rozliší slovní druhy kromě zájmen a příslovcí	- slovní druhy	
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen,	- žák umí pracovat s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen	- číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský,	

přídavných jmen a sloves	(kromě vzorů) - rozlišuje slova ohebná a neohebná - dokáže vyjmenovat osobu, číslo a čas u sloves	střední - pádové otázky	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- umí odlišit větu od souvětí - pozná základní skladebnou dvojici - dokáže spojit 2 věty do souvětí	- určování vět v souvětí, spojování vět, doplňování souvětí - základní skladební dvojice - spojovací výrazy	
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- dokáže rozeznat větu přací, oznamovací, tázací, rozkazovací - dokáže věty správně napsat i se správným znaménkem za větou	- druhy vět podle postoje mluvčího	- OSV/1
- odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- zvládá přehled i užívání vyjmenovaných slov a s tím i pravopis po obojetných souhláskách - správně píše velká písmena na začátku vět a v obvyklých vlastních jménech	- vyjmenovaná slova - tvrdé souhlásky - měkké souhlásky - obecná a vlastní jména	- OSV/1,2
Komunikační a slohová výchova			
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- umí porozumět textu a vybrat z něj nejdůležitější informace	- čtení s porozuměním	
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- dokáže samostatně pracovat dle zadání	- čtení s porozuměním	
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- dovede pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se, poděkovat	- pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, omluva	- OSV/1-3 MV PRV: chování, lidské vztahy
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- používá při vyjadřování spisovnou češtinu - chápe rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou češtinou	- spisovná a nespisovná slova	- OSV/1 Pravidla českého pravopisu
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- dodržuje pauzy mezi větami - dbá na správnou intonaci vět podle postoje mluvčího	- zvuková stavba slova - větná melodie	- OSV/1 MV HV: hlasové rozcvičky, říkadla
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- umí vybrat vhodné prostředky; - zformulovat otázku a odpověď - dokáže požádat o informace i podat informace - sdělovat přání, pozdravy	- otázka, odpověď - přání, pozdrav	- OSV/1,2
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- dovede vyprávět podle jednoduché osnovy, obrázků - umí popsat jednoduché předměty a činnosti	- osnova textu - popis	- OSV/1 MV VV: kresba, řazení děje
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- má zautomatizovaný psací pohyb - dodržuje hygienu správného psaní	- hygienické psaní	- OSV/1 MV PRV: hygienické návyky

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- píše podle normy - psaní v přirozené velikosti a liniatuře - dodržuje sklon písma a rozestupy písmen - kontroluje vlastní písemný projev	- upevňování správných tvarů písmen a číslic - osobitý rukopis, celková úprava při písemném projevu	- OSV/1
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- umí vyplnit jednodušší poštovní formuláře, napsat krátký dopis, vyplnit pohlednici - umí se vyjádřit v krátkých jednoduchých formách psaného projevu	- přání - krátký dopis	- OSV/2 MV Vánoce Velikonoce Den matek
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- chápe dějovou posloupnost; - dovede vyprávět dle obrázků	- dějová návaznost	
Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- dokáže recitovat a naučí se z paměti jednoduchou báseň	- plynulé čtení, přednes básně nebo úryvku prózy	- OSV/1
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- domýšlí příběhy - umí vyjádřit svůj postoj k přečtenému textu	- práce s textem, dramatizace	- OSV/1,2
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozeznává poezii a prózu pro děti - chápe četbu jako zdroj informací	- poezie a próza - pohádka, pověst, báje, povídka	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- dokáže pracovat s literárním textem - ilustrátoři dětských knih	- literární text - ilustrace	- OSV/1 MV VV: ilustrace, kresba a malba

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Jazyková výchova			
Žák:	Žák:		
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- zkoumá různé podoby slov, rozlišuje slova dle významu	- slova souznačná, protikladná, jednoznačná a mnohoznačná - slova citově zabarvená	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponou, předponou a koncovku	- určí kořen slova, dovede označit příponu a předponu	- stavba slov, kořen, předpona a přípona	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- umí rozpoznat slovní druhy, rozliší ohebné slovní druhy od neohebných - u podstatných jmen umí určit vzor - u sloves dovede určit osobu, číslo, čas a způsob	- slovní druhy ohebné a neohebné - určování vzorů podstatných jmen - osoba, číslo, čas a způsob sloves	
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozliší slovo spisovné od nespisovného a umí je vhodně nahradit	- slova spisovná a nespisovná	- Slovník cizích slov - Internet

- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- dokáže rozpoznat podmět a přísudek	- podmět a přísudek	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- rozpozná větu jednoduchou od souvětí - umí spojit pomocí spojovacích výrazů věty jednoduché v souvětí - dokáže souvětí vyjádřit vzorcem	- věta jednoduchá a souvětí - vzorec souvětí	MV PČ a VV: - dopis
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- píše správně i/y v koncovech podstatných jmen, v koncovech sloves v přítomném čase - zvládá psaní i/y po obojetných souhláskách ve tvarech slov vyjmenovaných a slov s nimi příbuzných	- skloňování podstatných jmen - slovesa(přítomný čas) - procvičování vyjmenovaných slov a slov příbuzných	
Komunikační a slohová výchova			
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- umí z textu vybrat nejdůležitější informace a zvládne udělat krátký zápis	- vyhledávání podstatných informací z textu - psaní výpisků	- OSV/1
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- je schopen sdělit obsah textu a důležité informace si z něj zapamatovat	- čtení s porozuměním - paměťové hry	
- vede správně dialog, telefonický rozhovor,zanechá vzkaz na záznamníku	- dokáže telefonovat,umí se představit,dokáže se stručně vyjádřit,zvládne telefonicky přivolat pomoc	- pravidla telefonického rozhovoru	- OSV/1,2 MV M: číslice
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- čte plynule se správným přízvukem,intonací a správným frázováním	- četba z knih a časopisů	MV PČ:vyrobíme si časopis, komiks
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- rozliší slova nespisovná a citově zabarvená,ví v jaké situaci je nemůže použít	- slova spisovná a nespisovná - slova citově zabarvená	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- dovede napsat pohlednici,dopis včetně adresy - umí sestavit jednoduchou pozvánku či napsat krátké oznámení	- pohlednice, dopis - pozvánka, oznámení	- OSV/1 MV VV: pozdávka, oznámení
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- dokáže sestavit krátkou osnovu a na jejím základě vyprávět	- osnova vyprávění	
Literární výchova			
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- umí sdělit obsah přečtené knihy a formulovat svůj názor na knihu	- referát o knize	- OSV/2
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- podle obrázkové osnovy sestaví krátký příběh	- sestavení textu dle obrázkové osnovy	- OSV/1 MV PČ: leporelo
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- rozliší pohádku, pověst, bajku, báseň	- pohádka, pověst, bajka, - báseň	MV VV: kresba
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- rozumí pojmům: dramaturgie, próza, poezie a umí je použít	- literární pojmy - rozbor textu	- OSV/1

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Jazyková výchova			
Žák:	Žák:		
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- rozlišuje slova jednoznačná od mnohoznačných, zná pojmy antonyma, synonyma a homonyma	- význam slov, slovo jednoznačné a mnohoznačné, antonyma, synonyma, homonyma	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- umí slovo rozdělit na kořen, předponu, příponu a koncovku	- stavba slova	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- umí určit slovní druhy, ovládá mluvnické kategorie u sloves (osobu, číslo, čas a způsob), rozlišuje druhy přídavných jmen, zájmen a číslovek, umí skloňovat číslovky dvě, obě	- slovní druhy - druhy přídavných jmen - druhy zájmen - druhy číslovek - skloňování číslovek dvě, obě - mluvnické kategorie u sloves	MV M: počítáme, řadíme, ukazujeme PŘ: rodina, příbuzní
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	- spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština	MV VL: kraje, státy
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- ve větě jednoduché pozná podmět a přísudek, v neúplné skladební dvojici vyhledá základ věty	- základní skladební dvojice - větný základ	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- umí spojit dvě a více vět do jednoho větného celku	- spojování vět v souvětí	
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- umí užít různých slovních druhů jako spojovacích výrazů	- spojovací výrazy	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- zvládá pravopis koncovek přídavných jmen měkkých a tvrdých	- přídavná jména měkká a tvrdá, jejich vzory	
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- ovládá interpunkci jednoduchého souvětí a řeči přímé - zvládá pravopis shody holého podmětu s přísudkem	- interpunkce jednoduchého souvětí - přímá řeč - shoda přísudku s holým podmětem	
Komunikační a slohová výchova			
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- zvládá přečíst text přiměřený jeho věku a přečtenému textu rozumí	- čtení s porozuměním - vyhledávání informací z textu	
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- z textu dokáže vyhledat nejdůležitější informace - zvládne si ze zadaného textu udělat výpisky	- vyhledávání podstatných informací - psaní výpisků	
- posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	- pozná úplnost či neúplnost textu	- ukázky úplného a neúplného textu	
- reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- umí sdělit obsah přiměřeně náročného textu a podstatná fakta si zapamatuje	- reprodukce textu - hry na procvičování pozornosti a paměti	- OSV/1

- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- zná zásady správného telefonování, umí vést dialog a dokáže zanechat vzkaz na záznamníku	- zásady telefonického hovoru - dialog	- OSV/2 MV M: číslice, jejich druhy a psaní
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- chápe princip manipulace v reklamě - zná zdroje, ze kterých na něj může reklama působit - dokáže vytvořit jednoduchou reklamu	- princip reklamy a její působení na jedince	MV PČ: prezentace vlastní reklamy
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- intonaci, přízvuk, pauzy a tempo dokáže přizpůsobit obsahu a komunikačnímu záměru textu	- přednes - dramatizace textu	- MEV/1
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- umí se vyjadřovat spisovně i nespisovně v závislosti na komunikační situaci	- spisovná a nespisovná výslovnost	- MEV/1
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- dokáže napsat vypravování, popsat předmět či jednoduchý pracovní postup - umí vyplnit běžné tiskopisy	- vypravování - popis předmětu - popis jednoduchého pracovního postupu - vyplňování tiskopisů	MV VV: kresba
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- umí sestavit osnovu, na jejímž základě dokáže vypravovat s dodržáním časové posloupnosti	- vypravování na základě osnovy	
Literární výchova			
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- dokáže sdělit svůj názor na přečtenou knihu (film, divadlo) a umí ho vyjádřit i písemně	- sdělení a zápis svého dojmu z četby (film, divadla)	- OSV/2 MV VV: kresba zážitků
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- zvládne reprodukci textu, dokáže vytvořit jednoduchý literární text na dané téma (báseň, pohádka)	- reprodukce textu - tvorba vlastního literárního textu	- OSV/1
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- rozpozná text umělecký od neuměleckého	- práce s encyklopedií, novinové články, sci-fi literatura, umělecké texty, cestopisy	- MV/1,4 MV VL: texty různých zemí Evropy
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- ovládá literární pojmy: próza, poezie, dramatizace, přirovnání a zosobnění	- literární pojmy	- OSV/1,2

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 Anglický jazyk

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor : Cizí jazyk

Vyučovací předmět : ANGLICKÝ JAZYK

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až pátém ročníku. Chceme probudit zájem o studium cizího jazyka a vytvářet pozitivní vztah k tomuto předmětu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem apod. S angličtinou se také setkáváme v populární hudbě, ve filmu, v obchodech. Pomáhá žákům překonat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí, připravuje je k praktickému užívání.

Klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Výuka je zaměřena především na rozvoj řečových dovedností, pravidel komunikace a jednoduchých sdělení, která se používají v každodenních běžných situacích, ve kterých se žáci mohou ocitnout.

Výuka probíhá většinou ve třídách, nebo v počítačové učebně. Pokud je to možné, výuka probíhá alespoň jedenkrát týdně v jednom ročníku. Záleží na počtu žáků v ročníku.

K dispozici pro výuku angličtiny máme dostatek pomůcek, zejména slovníků, pracovních listů, ale také různých her a doplňovaček .

Slovní zásoba a schopnost konverzace jsou základními stavebními kameny, na kterých si žáci osvojují i základní potřebné gramatické jevy. Výběr tematických okruhů je zaměřen na praktické využití v běžných situacích a schopnost domluvit se při návštěvách v zahraničí.

Ve 3. ročníku je nutno rozvíjet základní konverzační schopnosti a vytvořit kladný vztah k cizímu jazyku.

Ve 4. a 5. ročníku se rozvíjí schopnost pojmut první gramatické jevy a srovnat je s gramatikou českého jazyka. Zde je také první využití písemného projevu a práce se slovníkem. Důraz je nadále kladen na konverzační schopnosti.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci jsou tak vedeni od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům, od jednotlivých slov až k celému odstavci a pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici i pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písňe, nacvičování dialogů a konverzace.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně od 3. do 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů. Jsou rozšířené o motivující cvičení jako např. komiksy, kreslení, cvičení zahrnující rukodělné aktivity a další.

Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC, práce na interaktivní tabuli a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci se mohou účastnit olympiád apod.

Do výuky jsou zařazeny následující **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

běžná pravidla mezilidské komunikace, práce ve skupině, osobní údaje, tělo, oblečení, popis vzhledu

Výchova demokratického občana

domov a rodina, porovnání anglické a české školy, kulturní odlišnosti,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

názvy anglicky mluvících států, britské svátky a zvyky, pobyt v zahraničí, státní vlajky

Multikulturní výchova

multikulturalita současného světa, specifické rysy jazyků, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění

Enviromentální výchova

roční období, životní prostředí

Mezipředmětové vztahy:

Výtvarná výchova

Hudební výchova

Pracovní činnosti

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Matematika a informatika

Český jazyk

Časová dotace předmětu Anglický jazyk

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	3	3	3

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- začíná si uvědomovat význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti

Kompetence k řešení problémů

- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvíjí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů a to vše pod vedením učitele

Kompetence komunikativní

- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětného učení
- osvojuje si základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce
- učí se naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice v rozhovoru v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- žák se učí spolupracovat ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si vytváří reálnou představu o sobě a svých schopnostech

Kompetence občanské

- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině
- seznamuje se s realitami anglicky mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic

Kompetence pracovní

- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě
- žák je veden k plnění svých povinností
- žák se učí používat abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Řečové dovednosti			
Žák:	Žák:		
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- adekvátně reaguje na jednoduché pokyny vyučujícího - odpoví na jednoduché otázky How are you? I'm fine. How many.....? How old are you? I'm .... What colour is it? Have you got? What is it, this? It's, This is ... No, it is not. Yes, it is. What's your name? My name is .... Whose is this? It's Paula's hat. What is your favourite colour? Sit down, stand up, go to, touch, point, close, open.	- pozdrav, poděkování, představení se - pokyny ve třídě - zdvořilostní věty: Jak se máš? Kolik je ti let? Jaká je to barva? Máš ...(Má)..? Co je to? To je ... Jak se jmenuješ? Čí je to ...? Kolik...? Pokyny běžně užívané v hodinách angličtiny	OSV/1,2 MV ČJ: dramatizace, Poslech VV: výtvarné vyjádření obsahu věty
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- osvojí si základní slovní zásobu z probíraných tematických okruhů - seznamuje se ze zákl. pravidly výslovnosti, přízvukem, intonaci, rytmem a větou melodií - umí pozdravit, rozloučit se, jednoduše se představit, oslovit osobu - vyjádří souhlas, nesouhlas - naučí se počítat do dvaceti - napíše slovem zákl. číslovky - tvoří množné číslo podstatných jmen (pravidelné tvary) - pojmenuje základní barvy - pojmenuje školní potřeby, určí jejich barvu, počet, použije neurčitý člen a, an - představí členy rodiny - pojmenuje základní vybavení místnosti (třídy) - užívá spojení I have got - užívá pojmy big - little - určí části lidského těla, obličej - tvoří věty on, ona, ono má - vyjmenuje běžné části oblečení - popíše oblečení své a spolužáků (I have got, She has, He has) - užívá vazbu : Čí je to? To je Pavlinin klobouk - určí podle obrázku domácí zvířata	- názvy některých základních školních pomůcek - základní slovíčka z probíraných tematických okruhů: Pozdravy Čísla (0-12) Barvy Škola, školní potřeby Rodina, domov Hračky Obličej, tělo Pítí, jídlo Oblečení Domácí zvířata Halloween Vánoce Velikonoce	OSV/1,2 MV/2 MV PRV: Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Člověk a zdraví Tradice a zvyky PČ: výroba pomůcek M: počítání, číselná řada ČJ: antonyma, synonyma PC programy
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- učí se dle záchytných bodů odhadovat význam jednoduchého psaného textu	- jednoduché básničky, krátké rozhovory - sloveso to be v přítomném čase - některá přídavná jména	MV ČJ : říkanky, básně časování slovesa být

- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- chápe obsah jednoduchého rozhovoru, krátké písně - učí se dle jednoduchých záchytných bodů odhadovat význam jednoduchého čteného textu	- texty z tematických okruhů: já a rodina, domov, barvy, čísla 0-12, zvířata, jídlo, obličeje, oblečení - krátké rozhovory - běžné situace přiměřené věku	OSV/ 2 VMEGS/1-3 MV PRV: rodina, škola, zvířata, barvy M: číslice - Halloween - Vánoce - Velikonoce
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- učí se chápat rozdíl mezi grafickou a mluvenou podobou slova, věty - učí se spojovat výslovnost s psanou podobou	- slovní zásoba z probíraných tematických okruhů	MV HV: rozvoj rytmu Rozvoj sluchového vnímání Písně v anglickém jazyce
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- vybere a zapíše správné slovo do věty - napíše krátkou odpověď - písemnou formou se učí zaznamenat obsah vizuální podpory	- jednoduché otázky - doplnění - doplnění jednoduché věty - tvoření jednoduché věty	MV ČJ: psaní, básně

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Poslech s porozuměním			
Žák:	Žák:		
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- adekvátně reaguje na jednoduché pokyny vyučujícího - dokáže odpovědět na jednoduché - upevňuje si pochopení a porozumění smyslu jednoduchých pokynů a otázek - zvládá základní pokyny k práci	- pokyny ve třídě - jednoduché otázky k probíraným tematickým okruhům: Do you like...? Can you ....? Is there.../Are there....? What's the matter ? Where's the...? What are you doing? What is she /he doing? What's the weather like?	OSV/1 MV ČJ: dramatizace, Poslech MV PŘ: lidé kolem nás místo, kde žijeme lidé a čas
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- osvojí si a umí použít základní slovní zásobu z probíraných témat - rozšiřuje si slovní zásobu již známých tematických okruhů - upevňuje si pochopení a porozumění smyslu osvojených témat	- tematický okruh: Pozdravy Čísla 0-20 Jídlo, pití Rodina, domácnost, byt Hračky Lidské tělo, obličeje Sport Zdraví - nemoc Prázdniny Počasí Zvířata Město, bydliště Nákupy Hudební nástroje Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu)	OSV/1,2 MV/2 MV M: číslice, geometrické tvary PŘ: tradice a zvyky VL: svátky a tradice v jiných zemích světa

- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- správně pracuje s materiály doprovázející poslechové nahrávky	- poslech textů se slovní zásobou z probíraných tematických okruhů - svátky v roce, tradice, zvyky	MV/ 1-4 VMEGS/1-3 MV ČJ: lidové tradice HV: nahrávky písní
Mluvení			
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- aktivně se účastní vzniklého rozhovoru	- tvoření jednoduchých vět - tvoření vět se slovesem to be a to have v přítomném čase - osobní a přivlastňovací zájmena	MV ČJ: časování slovesa být a mít přivlastňovací zájmena
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- umí se představit - jednoduše popíše zařízení třídy - pojmenuje základní druhy jídla, pití - pojmenuje členy rodiny - pojmenuje jednotlivé místnosti v domácnosti - při popisu užívá slov: between, opposite, next to, on the right, on the left - pojmenuje hračky - opíše svůj obrázek k určitému tématu - učí se pojmenovat různé typy zájmů a zálib - učí se nazývat druhy sportů a her - popíše oblečení své a svých spolužáků - pojmenuje domácí zvířata a zvířata volně žijící, krátce popíše vzhled a způsob života - vytvoří přítomný průběhový a prostý čas - dovede sdělit základní informace o sobě, své rodině a kamarádech	- oslovení, pozdrav, představení se, zdvořilostní fráze, poděkování - určitý člen podstatných jmen I like.../ I don't like.. I have got ..... Go straight, turn left/ right I can/can't There is/ there are - přítomný průběhový čas	OSV/1,2 MV VV: vytváření obrázků s popisem ČJ: tykání, vykání PC: výukové programy
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- umí odpovědět na jednoduché otázky o sobě, své rodině, kamarádech - dokáže utvořit jednoduchou Otázku - poskytne požadovanou informaci - klade otázky ke zjištění informací	- plné a stažené tvary slovesa to be a to have v přítomném čase - jednoduché kladné a záporné věty - tvoření otázky - čas (pouze celá hodina)	OSV/1,2 MV ČJ: vyprávění časování sloves být, mít rozhovor PŘ: hodiny
Produktivní řečové dovednosti			
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí čtenému textu - procvičuje správnou fonetickou výslovnost na různých druzích textů - čte krátké texty obsahující známou slovní zásobu - reprodukuje ústně i písemně obsah textu - chápe obsah jednoduchého textu	- krátké rozhovory - básně a texty písní - různé druhy textů (učebnice, comics, PC, časopisy ...) - pohádky	OSV/1 ČJ: dramatizace, poslech

Psaní			
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení - vytváří věty oznamovací - používá zápor ve větě - dodržuje slovosled anglické věty - rozliší fonetickou a grafickou podobu základních slov z probíraných témat - umí pracovat se slovníkem	- sestavení krátkého textu o některém z probíraných témat - určitý člen u podstatných jmen - věta jednoduchá - věta oznamovací - věta tázací - anglický slovosled - zápor	MV/ 1-4 VMEGS/1-3 MV ČJ: dopis, zpráva
- vyplní osobní údaje do formuláře	- porozumění textu a doplnění chybějících informací dokáže zapsat základní údaje o sobě	- jméno, příjmení, věk, zájmy	VDO/2 MV ČJ: adresa, bydliště

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Poslech s porozuměním			
Žák:	Žák:		
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- adekvátně reaguje na jednoduché pokyny vyučujícího - upevňuje si pochopení a porozumění smyslu jednoduchých pokynů a otázek - zvládá základní pokyny k práci	- pokyny ve třídě - záporné pokyny What time is it? What do you like? When/what have you got...? What do you do ...? Do you ...? What's your favourite...? Is it...? What/where does she/he/it ...? Does it...? What do you do? How many...are there? What's this/that? What are these/those? Can you/she/he ....? Have you/has she got...? Are you ...ing? Is he/she...ing? What's the weather like?	OSV/1 MV ČJ: dramatizace, poslech PŘ: lidé kolem nás místo, kde žijeme lidé a čas tradice a zvyky Multikulturní výchova: svátky a tradice v jiných zemích světa HV: nahrávky písniček rytmizace
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozšiřuje si slovní zásobu již známých tematických okruhů - upevňuje si pochopení a porozumění smyslu osvojených témat - rozumí jednoduchým větám sestaveným ze základní slovní zásoby	- Tematické okruhy: Škola-předměty Kalendářní rok Hodiny Určování času Televize, programy, typy filmů Volný čas, záliby, sport, hry Zvířata Části těl zvířat Dopravní prostředky Povolání Pocity	OSV/1,2 VMEGS/1-3 MV M: číslice PŘ: člověk, volný čas VL: bydliště a okolí

		Jídlo, pití Nákupy-objednávání Rodina, domácnost, byt, Hračky Lidské tělo, obličej Počasí Svátky v roce, tradice Město, bydliště Čísla do 100	
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- učí se pracovat s materiály doprovázející poslechové nahrávky - - chápe obsah jednoduchého psaného příběhu, rozhovoru, říkanky	- texty z tematických okruhů - poslechové materiály k tematickým okruhům	MV/1-4 výukové programy poslechové skladby
Mluvení			
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- dovede vést rozhovor - zareaguje na vzniklou situaci rozhovoru	- pozdrav, oslovení, rozloučení - otázky a odpovědi v přítomném čase - ukazovací zájmena - předložky	OSV/2 MV ČJ: komunikace
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- uvede, jakou má vyučovací hodinu - sdělí, kolik je hodin - řekne, co má rád a co ne - řekne, co rád dělá ve svém volném čase - poskytne informace o různých tématech - dokáže za pomoci jednoduchých vět sdělit některé údaje o sobě, rodině a dalších probíraných tématech	- slovesa to be, to have, to do v přítomném čase - tvorba otázky a odpověď - zájmena osobní, přivlastňovací, v předmětovém pádě - člen určitý a neurčitý u podstatných jmen - přítomný prostý čas - sloveso to be /have got - Do/does/-es/ doesn't - minulost: was/wasn't/were/weren't/had - přítomný průběhový Can/can't	MV/1-4 MV ČJ: rodina, škola, volný čas Dopis kamarádovi
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- dokáže odpovědět na otázky o sobě, své rodině a dalších probíraných tématech - sestaví jednoduchou otázku - odpoví na otázku - otázkou zjistí informace	- průběhový čas sloves - základní gramatické struktury a typy vět k tematickým okruhům	OSV/1,2 MV VL: rodina, bydliště, obec
Čtení s porozuměním			
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- učí se vyhledat v textu potřebnou informaci - otázky a odpovědi ke známým tematickým okruhům	- vyhledávání informací v textu - zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - práce se slovníkem	

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí čtenému textu - procvičuje správnou fonetickou výslovnost na různých druzích textů - čte krátké texty obsahující známou slovní zásobu - reprodukuje ústně i písemně obsah textu	- četba krátkých textů - mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Produktivní řečové dovednosti			
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- chápe obsah jednoduchého sdělení	- texty k tematickým okruhům	OSV/1 MV VV: vytváření obrázků s popisem
Psaní			
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení - vytváří věty oznamovací - používá zápor ve větě - dodržuje slovosled angl. věty - využívá plných i stažených slovesných tvarů	- zvládnutí fonetických znaků - sestavení krátkého textu z oblasti probíraných témat - rozliší vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - napíše jednoduchou větu - pasivně ovládá základní fonetické znaky - ovládá práci se slovníkem Dopis Popis zvířete Anglický slovosled Zápor Věta oznamovací Věta tázací Přítomnost X minulost	MV/1,4 MV ČJ: struktura dopisu kamarádovi, tykáni a vykání Dramatizace: scénka rozhovor
- vyplní osobní údaje do formuláře	- dokáže zapsat své osobní údaje - porozumění textu a doplnění chybějících informací	- jméno, příjmení, věk, bydliště, zájmy - dotazník - věta jednoduchá - anglický slovosled	VDO/2 MV ČJ: adresa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období   ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka   Očekávané výstupy – 2. období   POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování   MLUVENÍ CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)   ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)   PSANÍ -je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Číslo a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev.

Zde považujeme opět za důležité vycházet z praktických zkušeností žáků a v počáteční fázi nového učiva věnovat dostatek prostoru pro modelování reálných situací a práci s matematickými modely. Teprve poté je vhodné přistoupit k zobecňování zjištění a jejich aplikaci na další situace.

Žáci se v matematice učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v operování s čísly a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení.

Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

V tomto okruhu je vhodné využívat různé typové úlohy z testů Menza, Klokánek, matematických olympiád apod.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Časová dotace předmětu Matematika

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	4	5	5	5	5

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace vzhledem ke svému zaměření klade důraz především na rozvíjení a utváření kompetencí k učení, kompetencí k řešení problémů a kompetencí komunikativních. Je však samozřejmě brán zřetel i na další kompetence, tzn. sociální a personální, občanské a pracovní, kompetence k učení.

Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení, vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci, vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků, umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok, na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Ve vyučovacím předmětu Matematika využíváme pro utváření klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- snaží se provádět rozbor a zápisy při řešení úloh
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení a naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- zdokonaluje grafický projev
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

- učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- snaží se naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat a činně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- rozumí různým typům textů a záznamů obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá z poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanská

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učí se vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Výukou prolínají následující **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

slovní úlohy s tematikou finanční matematiky, grafy

Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – mezilidské vztahy, řešení problémů

Multikulturní výchova

statistické údaje o obyvatelstvu různých etnik

Výchova demokratického občana

slovní úlohy a procenta v oblasti společenského života

Environmentální výchova

grafické zpracování údajů o stavu životního prostředí, vztah člověka k prostředí lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

vliv médií ve společnosti – zdroj informací (internet),

získávání aktuálních údajů pro slovní úlohy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

problematika finančních operací v různých státech Evropy a světa

Mezipředmětové vztahy:

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Pracovní činnosti

Český jazyk

Informatika

Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda

⇒ Vzdělávací obsah předmětu *Matematika*

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Číslo a početní operace			
Žák:	Žák:		
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru do 20 - vytváří soubory s daným počtem prvků do 20	- cvičení smyslového vnímání - hry pro rozvoj smyslů - vidění počtu věcí do 20 - počítání se samokontrolou	- OSV/1 MV TV: pohybové hry spojené s počítáním ČJ: vyprávění o počtu předmětů daného souboru
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20; užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- dokáže přečíst a zapsat přirozená čísla do 20 - užívá a zapisuje přirozená čísla do 20	- čtení a psaní čísel do 20 - znaménka <, >, =	MV ČJ: zápis čísel VV . kresba tvarů
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- dokáže zobrazit číslo na číselné ose - umí doplnit chybějící čísla v řadě	- zobrazení čísla na číselné ose, v číselné řadě - zařazení čísla do číselné řady - odlišení pojmů: „před“ - „hned před“ „za“ - „hned za“	MV Tv : hry v řadách
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- zvládá jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 20	- sčítání a odčítání v oboru do 20	MV Prv: obchod - prodávání; příroda - zvířátka, počítání počtu,...
- řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- dokáže řešit a vytvářet slovní úlohy s porovnáváním čísel v oboru do 20 - zvládá řešit jednoduché slovní úlohy ze života se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 (bez přechodu přes desítku) - dokáže řešit slovní úlohy vedoucí ke vztahu o n-více , méně	- řešení zadaných slovních úloh - tvoření slovních úloh k obrázkům	MV Vv: kreslení - obrázkové vyjádření početních úkonů Čj: vypravování a tvoření slovních úloh k nakresleným obrázkům. Využití úloh z mezinárodní soutěže Matematický klokan a Logická olympiáda
Závislosti, vztahy a práce s daty			
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- umí se orientovat v čase; - rozumí pojmům: den (ráno, poledne, večer), týden, měsíc, rok	- pojmy: den, týden, měsíc, rok - čtení celých hodin na ciferníku hodin	MV Prv: orientace v čase, číslice na hodinách, určování polohy; režim dne Čj : popis obrázku
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- pozná české mince a bankovky - doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, rozumí pojmům sloupec a řádek	- pojmy: mince (druhy mincí), bankovky (jejich hodnota) - tabulky, netradiční řešení příkladů	MV PČ: Hra v obchodě Dětské peníze

Geometrie v rovině a v prostoru			
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary	- čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - orientace v prostoru: pojmy vlevo, vpravo, vpředu, vzadu, před, za, hned před, atd.	MV Vv : vybarvování, vystřihování, skládání obrázků z geometrických tvarů PČ: modelování TV: orientace v prostoru, pojmy

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Číslo a početní operace			
Žák:	Žák:		
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru do 100 - vytváří soubory s daným počtem prvků do 100	- vytvoření představy čísel 0-100 - vyvození násobení a dělení v oboru do 50 (násobilka 1-5, násobilka čísla 0,10)	- OSV/1, 2 Exkurze do obchodu, školní výlet
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- porovnává čísla - uspořádá čísla podle velikosti - rozkládá čísla na desítky a jednotky	- číselná řada 0-100 - porovnávání čísel - tabulka násobků (k probranému oboru)	MV Pč: modelování čísl z různých materiálů, psychomotorika
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- dokáže zobrazit číslo na číselné ose (do 100)	- zobrazení čísla na číselné ose - zaokrouhlování	MV Prv: základy dopravní výchovy. V obchodě.
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100	- počítání do 20 s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání do 100 bez přechodu i s přechodem přes desítku - násobení a dělení 1, 2, 3, 4, 5, 10	MV M: číselné řady, násobky čísel TV: pořadová cvičení
- řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší a vytváří slovní úlohy - za pomoci učitele provádí zápis slovní úlohy	- řešení zadaných slovních úloh - tvoření slovních úloh - obměny slovních úloh - společný zápis úloh - obchodování	- OSV/1, 2 - EV/3 Využití úloh z mezinárodní soutěže Matematický klokan a Logická olympiáda
Závislosti, vztahy a práce s daty			
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- rozlišuje časové jednotky: hodina, minuta, den - orientuje se v čase - sleduje závislosti na čase - čte časové údaje na různých typech hodin	- pojmy: hodina, den, minuta - porovnávání času na ručičkových a digitálních hodinách	MV PRV: určování času na hodinách; režim dne VV a PČ : papírové hodiny TV: měření času, běh

- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- nakupuje a porovnává závislost mezi množstvím a cenou - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - uvede příklad využití platební karty	- nakupování - závislost množství a ceny - platební karta - odhad a skutečná cena	MV PRV: nakupování PČ: V obchodě Dětské peníze
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- počítá číselné řetězcy v oboru do 100 - doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, rozumí pojmem sloupec a řádek	- tabulky, netradiční řešení příkladů	MV PČ: nakupujeme
Geometrie v rovině a v prostoru			
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- rozezná, pojmenuje a popíše jednoduchá tělesa a nachází v realitě jejich reprezentaci	- krychle, kvádr, válec, koule - sestavy z krychlí - práce se stavebnicemi	MV Pč : dřevěné stavebnice
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- chápe pojem kreslení a rýsování - kreslí křivé a rovné čáry, geometrické tvary - osvojuje si správné návyky při rýsování - rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky - seznamuje se s jednotkou metr, centimetr - rozlišuje pojmy: bod, přímka, úsečka, křivá a lomená čára	- kreslení, rýsování - křivá a lomená čára - úsečka, přímka, bod - metr, centimetr	MV Pč- výroba dárků, přání Prv- vycházka- vyhledávání tvarů, těles

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Číslo a početní operace			
Žák:	Žák:		
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru do 1 000 - vytváří soubory s daným počtem prvků do 1 000	- vytváření představy čísel 0 -1 000 - vyvození násobení a dělení 6, 7, 8, 9 v oboru do 100	- OSV/1, 2
- čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1 000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- upevnění všech úsudků - rozklad čísla na jednotky, desítky, stovky	
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- dokáže zobrazit číslo na číselné ose v oboru do 1 000	- znázornění čísla na číselné ose : do 1 000 - odhady výsledků	
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- zvládá početní operace s přirozenými čísly do 1 000 - násobí a dělí v oboru do 100	- procvičování jednotlivých početních operací v oboru do 1 000	

	- násobí desítky jednociferným číslem	- násobení a dělení 6,7, 8, 9 - násobení desítek jednociferným číslem - násobení dvojciferných čísel číslem jednociferným - dělení v oboru do 1 000	
- řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší a vytváří slovní úlohy	- řešení slovních úloh a jejich obměny - obchodování	- OSV/1, 2 - VDO/1 - EV/3 Využití úloh z mezinárodní soutěže Matematický klokan a Logická olympiáda.
Závislosti, vztahy a práce s daty			
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- převádí jednotky času - umí číst hodiny	- převody jednotek času - určování času na ciferníku	MV PRV: orientace v čase, hodina, den, týden, roční období
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - provádí jednoduché převody jednotek délky a hmotnosti	- mince a bankovky - jednotky hmotnosti : kilogram, gram - jednotky délky: milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr	MV PRV: nakupujeme Exkurze, školní výlet Dětské peníze, pokladna TV: měření vzdálenosti
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - sestavuje tabulky násobků - využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti...) a tvorbě úloh	- tabulky, schémata, posloupnosti čísel: doplňování údajů	- jednoduché soutěže ve třídě
Geometrie v rovině a v prostoru			
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- modeluje přímky, polopřímky, měří úsečky s přesností na milimetr - označuje bod, průsečík a střed kružnice velkým tiskacím písmenem, přímka a kružnice malým psacím písmem - rozlišuje rovinné útvary: mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnice	- základní útvary v rovině, lomená čára, bod, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, rozlišování, pojmenování, modelování, popis - základní útvary v prostoru: krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel, rozlišování, pojmenování, modelování, popis	PČ-práce s papírem
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- porovná velikost útvarů - měří a odhaduje velikost úsečky - určí a vymodeluje rovnoběžné a různoběžné přímky	- rýsování a měření úseček - jednotky délky m, cm, dm, m a vztahy mezi nimi - rýsování podle popisu - modelování přímek, vzájemná poloha dvou přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky)	- EV/3 MV PČ: práce montážní a demontážní
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary ve čtvercové síti	- osově souměrné útvary	MV VV: osově souměrné obrázky PČ: mozaiky, různé tvary a koláže

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Číslo a početní operace			
Žák:	Žák:		
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- číselná řada do 1 000 000 - rozklad čísla v desítkové soustavě	- OSV/1, 2
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- provádí písemně početní operace (přirozená čísla do 100 000)	- písemné násobení dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem	
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací; přirozená čísla do 100 000	- porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel - provádění odhadu a kontrola výsledků početních operací	- práce ve dvojici, ve skupině
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace přirozených čísel do 100 000	- řešení slovních úloh z praktického života v oboru do 100 000 - slovní úlohy zadané netradičním i způsobem a vyžadující třídění a rozlišení údajů řešení	- OSV/1, 2 - VDO/1 - EV/3, 4
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	- celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	-VMEGS/1 MV ČJ, VL: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa (cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem), skládání mozaiky, krájení dortu, pizzy
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	- porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	- porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - modelování početních operací pomocí obrázků a jiných názorných pomůcek - číselná osa, čitatel, jmenovatel, zlomková čára	MV VV, PČ: modelování, znázornění, využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa). Využití úloh z mezinárodní soutěže Matematický klokan a Logická olympiáda.
Závislosti, vztahy a práce s daty			
- vyhledává, sbírá a třídí data	- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	- sběr a třídění dat	MV VL: jízdní řády Cestujeme po ČR

- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky: vyhledávání, sbírání, třídění údajů, orientace v tabulkách, čtení údajů, využívání k porovnávání a výpočtům, sestavování údajů do tabulek, porovnávání diagramů, seznámení s grafy, orientace v nich - soustava souřadnic	- OSV MV VL : orientace v čase, dělení dne na hodiny PČ: rozměřování VV: vytváření prostorových těles z plastických materiálů.
Geometrie v rovině a v prostoru			
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- rýsuje libovolný rovnoběžník - rýsuje libovolný čtverec a obdélník - rýsuje kružnice s daným středem a daným poloměrem - rýsuje pravoúhlý trojúhelník: náčrty - určuje obvod obrazce: trojúhelníku	- konstrukce čtverce - konstrukce obdélníku - kružnice, kruh - konstrukce pravoúhlého trojúhelníku - obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku	MV TV: tabulka výsledků vymezení hřiště, měření délky PŘ: třídění informací měření délky, času a objemu PČ: práce s papírem VV: rozdělení čtvercové sítě
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- graficky sčítá a odčítá úsečky	- základní útvary v rovině: rozlišování, pojmenování, modelování, popis (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník) - grafický součet úseček - grafický rozdíl úseček - grafický násobek úseček	MV VL: světové strany (směrová růžice)
- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky - rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou	- vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rovnoběžky - různoběžky - průsečík přímek - kolmice - kolmost přímek	
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- určí osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrazcích - určuje roviny souměrnosti na modelech - určuje souměrné útvary ve čtvercové síti - provádí konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - modelují souměrné útvary	- osa souměrnosti - osově souměrné útvary	MV VV, PČ: překládání papíru (obrazce)
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- řeší jednoduché praktické úlohy a problémy	- slovní úlohy zadané a řešené netradičním způsobem - úlohy vyžadující činnost rozdělování na stejné části, skládání části do celku - úkoly k procvičování prostorové představivosti	MV ČJ : čtení s porozuměním PŘ a VL: úlohy ze života

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Číslo a početní operace			
Žák:	Žák:		
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- číselná řada 0 – 1 000 000	- OSV/1, 2
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- provádí písemně početní operace přirozených čísel do 1 000 000	- písemné dělení dvojciferným dělitelem - automatizace početních operací do 1 000 000	Využití úloh z mezinárodní soutěže Klokán Logická olympiáda
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací přirozených čísel do 1 000 000	- zaokrouhlování čísel - úsudkové počítání - provádění odhadu a kontrola výsledků početních operací	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace přirozených čísel	- řešení slovních úloh - slovní úlohy řešené netradičním způsobem - aritmetický průměr	- OSV/1, 2 - VDO/1 - EV/3, 4 Matematický klokan Logická olympiáda.
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	- řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	MV VV, PČ: krájení dortu, modelování
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	- zlomky - vlastnosti početních operací s čísly - využití názorných obrázků	MV VV, PČ: názorné obrázky (čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu	- desetinné číslo - porovnávání desetinných čísel - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr) - využití názorných obrázků	VMEGS/1 MV VL, INF: Evropa, ceny v eurech, život Evropanů, odlišnosti Názorné pomůcky: čtvercová síť, číselná osa, teploměr, model, PC programy
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	- číselná osa (kladná a záporná část) - měření teploty - vyjádření dlužné částky	EV/4 MV PŘ: měření teploty INF: výukové programy Názorné pomůcky: číselná osa, teploměr...
Závislosti, vztahy a práce s daty			
- vyhledává, sbírá a třídí data	- objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší (menší) než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz	- počítání na kalkulátorech : využití při kontrole výpočtů i při řešení některých slovních úloh - tabulky, grafy	- OSV/1, 2 - VDO/1 - EV/3, 4 MV ČJ: rozhovor

	- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	- pojem: reklamace	V obchodě: reklamace
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- souřadnice bodů - soustava souřadnic - závisle a nezávisle proměnná - čtení vhodně sestavených údajů z tabulek a vytváření grafů	- OSV/1, 2 - VDO/1 - EV/3, 4 MV TV: měření a vážení
Geometrie v rovině a v prostoru			
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- rýsuje libovolný rovnoběžník - rýsuje libovolný čtverec a obdélník - rýsuje kružnice s daným středem a daným poloměrem - rýsuje pravoúhlý trojúhelník: náčrty - určuje obvod obrazce: trojúhelníku	- konstrukce čtverce - konstrukce obdélníku - kružnice, kruh - konstrukce pravoúhlého trojúhelníku - obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku	MV TV: tabulka výsledků PŘ: třídění informací PČ: práce s papírem VV: rozdělení čtvercové sítě TV: vymezení hřiště, měření délky PŘ: měření objemu, délky, času
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- graficky sčítá a odčítá úsečky	- základní útvary v rovině: rozlišování, pojmenování, modelování, popis (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník) - grafický součet úseček - grafický rozdíl úseček - grafický násobek úseček	MV VL: světové strany (směřová růžice)
- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky - rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou	- vzájemná poloha dvou přímek v rovině rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kolmice, kolmost	
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- využívá základní jednotky pro výpočet obvodu a obsahu obrazce	- obvod a obsah čtverce - obvod a obsah obdélníka	
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- určí osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrazcích - určuje roviny souměrnosti na modelech - určuje souměrné útvary ve čtvercové síti - provádí konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - modeluje souměrné útvary	- osa souměrnosti - osově souměrné útvary	MV PČ: skládání a překládání obrázků, vystřihávání podle osy souměrnosti
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- řeší nestandardní aplikační úlohy a problémy - využívá nákresů a tabulek při řešení slovních úloh	- využití nákresů a tabulek při řešení slovních úloh - průměrná rychlost - římské číslice - magické čtverce - prostorová představivost - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady	- OSV/1,2 - VDO/1 - EV/3,4 MV VL: letopočty ČJ: čtení s porozuměním Využití úloh z mezinárodní soutěže Klokán.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1.období

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
  - M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
  - M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
  - M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
  - M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
  - M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
  - M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulačtor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
  - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
  - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy - 2. období

- M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
  - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
  - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
  - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.3 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie
Vzdělávací obor : Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět : INFORMATIKA

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání již na 1. stupeň. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností, k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Na 1. stupni se klade důraz zejména na seznámení se s předmětem a s pomůckami, jež se budou používat a využívat v činnostech jednotlivých předmětů.

V hodinách jsou také žáci seznámeni s počítačem a jeho jednotlivými částmi, jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s dostupným grafickým programem a programem textovým (Word), které jim mají usnadnit vlastní práci. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat také pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu.

Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

V rozvrhu hodin je pro žáky 5. ročníku stanovena 1 hodina týdně, ale počítače využívají i ostatní žáci v počítačové učebně v rámci ostatních vyučovacích předmětů nebo v zájmovém kroužku.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova
Komunikace a psychohygiena

Multikulturní výchova
Lidské vztahy

Výchova demokratického občana
Občanská společnost a škola

Mediální výchova
Internet, prezentace, animace
Tvorba mediálního sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Objevujeme Evropu a svět

Mezipředmětové vztahy:

Výtvarná výchova
Matematika
Vlastivěda, Přírodověda
Tělesná výchova

Časová dotace předmětu Informatika

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	0	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kromě výkladu je ve vyučovací hodině kladen důraz zejména na vlastní praktickou práci žáků, procvičování jednotlivých úkonů až do jejich úplné automatizace, samostatné práce a vyhledávání informací, krátkodobé projekty a práce písemné, grafické.

Kompetence k učení

- vést žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních komunikačních a informačních technologií
- připravit žáky na práci s PC jako potřebu pro další studium a celoživotní vzdělávání
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na média, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnání
- vést žáky ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke komunikaci o probíraných tématech z různých zdrojů (encyklopedie, internet, učebnice)
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- vést žáky k porovnávání informací a poznatků a tím dosahovat větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- připravit žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k využívání výpočetní techniky výukových softwarových a hardwarových prostředků k tvořivosti a prezentaci svých pracovních výsledků
- vést žáky k využívání výpočetní techniky výukových softwarů pro zvýšení efektivity učení a organizace práce v menší pracovní skupině
- při práci vést žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učit pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- učit se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- při využívání softwarů dbát u žáků na respektování práv k duševnímu vlastnictví
- seznamovat žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- vést žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vést žáky k šetrnému zacházení s výpočetní technikou
- naučit žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou
- vést žáky při hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

⇒ Vzdělávací obsah předmětu Informatika

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Základy práce s počítačem			
Žák: - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie	Žák: - korektně zapne a vypne stanici, přihlásí se a odhlásí se ze sítě - umí vyjmenovat jednotlivé části a funkce počítače, jeho přídatných zařízení - vyjmenuje a zná využití základních periférií počítače - orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift) - ovládá základní operace s myší (klik, dvojklik, tažení, levé tlačítko) - vysvětlí význam pojmu hardware a software - je si vědom, k čemu počítač slouží a k čemu ho lze využít - umí spouště videa a hudební soubory	Učivo: - základní pojmy informační činnosti (informace, informační zdroje, informační instituce - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - operační systémy a jejich základní funkce - hardware : základní jednotka - software: programy - seznámení s formáty souborů (doc) - multimediální využití počítače - popis součástí : myš, klávesnice, tiskárna, monitor, reproduktory - práce s klávesnicí - práce s myší - pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení	MV M: matematické příklady TV: správné sezení, dodržování hygieny u PC, správný sklon monitoru vzhledem k uživateli, pravidelné přestávky při práci s PC

- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- uvědomuje si zdravotní rizika - zvládne jednoduchou údržbu počítače a postupy při běžných problémech s hardware a software	- jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky - nebezpečí závislosti	- EV/3,4
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- zná způsoby uložení a zálohování dat - zamezí úmyslnému mazání programů či součástí počítače - umí jednoduše udržovat počítač - uvědomuje si nutnost ochrany dat - zná svoje kompetence při spuštění PC - postupuje bezpečně při vzniklých problémech	- zálohování dat - ukládání, kopírování a mazání - ochrana osobních údajů - virová nebezpečí - jednoduchá údržba počítače - postup při problémech - prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	MV PŘ: zdravý životní styl, co škodí zdraví
Vyhledávání informací a komunikace			
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- zná význam informací pro lidstvo - umí zapnout program Internet Explorer, pracovat v něm s nabídkou - vysvětlí pojem internet, webové stránky, prohlížeče - dodržuje zásady bezpečnosti při práci na internetu - navštěvuje webové stránky přiměřené svému věku	- Internet Explorer - Informace – vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce - metody a nástroje vyhledávání informací - webové stránky	MV ČJ: bezchybné psaní písmen
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	- dokáže vyhledat informace z několika zdrojů - umí pracovat s vyhledávači - umí specifikovat svůj dotaz a zadat ho tak, aby našel co nejpřesnější řešení - dokáže stáhnout z internetu obrázky a uložit potřebná data	- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) - metody a nástroje vyhledávání informací - orientace na ploše	MV/1
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- umí pracovat s komunikačním programem (chat, skype, telefonování) - zná jeho výhody i nevýhody - je si vědom nebezpečí, které z užívání vyplývá - umí založit emailovou adresu, odeslat a přijmout email, odeslat email s přílohou souborem	- komunikační programy: chat, telefonování - zásady bezpečnosti: sdělování osobních údajů - e-mail	Bezpečný internet MV ČJ: zásady psaní e-mailu, oslovení, skladba, ukončení
Zpracování a využití informací			
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- je si vědom formátů souborů doc., zná rozdíly - umí využít základní funkce textového editoru: text- psaní, ukládání, otevíření, zavření	- textový editor : MS Word, poznámkový blok - grafický editor: Malování - základní funkce těchto editorů	MV ČJ: tvorba pozvánky, přání vlození obrázků

	práce s textem: zvýraznění textu, zarovnání, označení, kopírování, vložení písmo: velikost, typ, barva klávesové zkratky, vložení obrázku, využívá panelů nástrojů, používá klávesy: shift, caps lock, delete, backspace - umí využít základní funkce grafického editoru: vložit obrázek, upravit ho, připsat text, zmenšit, zvětšit, vyříznout část, orámovat, nakreslit obrázek pomocí panelu nástrojů ; základní tvary, vybarvit, uložit obrázek - vytiskne tyto dokumenty a obrázky	- tisk - text a jeho úprava - obrázek a jeho úprava	VV: kresba vlastních obrázků ČJ: popis obrázku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

5.4 Člověk a jeho svět

⇒ Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti...

Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Žák se orientuje v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má

každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Všechny tyto tématické okruhy jsou zastoupeny ve všech vyučovacích předmětech a navzájem na sebe navazují.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

⇒ Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti

- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- poznávání všeho, co žáky zajímá a co se jim líbí, v čem by mohli uspět
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Naplňuje se prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.

Výchova demokratického občana

Uplatňuje se v tématech zaměřených na vztah k domovu a k vlasti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Využívají se zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí.

Multikulturní výchova

Poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti. Učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné.

Environmentální výchova

Poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.

Mediální výchova

Učí se využívat potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Mezipředmětové vztahy:

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Pracovní činnosti

Český jazyk

Anglický jazyk

Matematika

Hudební výchova

Metody a formy práce

Při výuce využíváme metody a formy práce odpovídající schopnostem a předpokladům žáků a probíranému učivu.

Z forem práce se uplatňuje především:

- Výuka ve třídě
- Skupinová práce ve třídě
- Exkurze
- Vycházky
- Besedy, přednášky
- Minimální preventivní program
- Výuka v domácím prostředí (domácí úkoly)

Z metod práce se uplatňuje především:

- Modelové situace
- Samostatná individuální nebo skupinová práce
- Práce s informacemi a vlastními zkušenostmi žáků
- Dramatizace
- Pokusy a experimenty
- Tvořivé a činnostní učení

Při výuce dochází ke spojování žáků z různých ročníků a to podle hlediska počtu žáků v ročníku, doplněné zejména výchovnými předměty.

Organizační vymezení předmětu:

vyučovací hodina, začleňování krátkodobých projektů, využití školní knihovny, počítačové učebny, vycházek, exkurzí ...

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda

5.4.1 Prvouka

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor : Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět : PRVOUKA

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučuje se v 1., 2. a 3. ročníku na 1. stupni.

Cílem je poskytnout žákům základní poznatky o životě společnosti a o přírodě v jejich nejbližším okolí, utvářet vztah k rodné zemi. Vést ke správným vztahům k sobě samému, spolužákům, či dospělým. Vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učit, jak chránit životní prostředí. Utvářet prvotní ucelený obraz světa. Chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme

- Důraz kladen na dopravní výchovu
- Praktické poznávání místních a regionálních skutečností
- Utváření přímých zkušeností žáků

2. Lidé kolem nás

- Upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- Seznámení se se základními právy a povinnostmi

3. Lidé a čas

- Režim dne
- Orientace v čase

4. Rozmanitost přírody

- Poznávání Země jako planety sluneční soustavy
- Poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- Změny v ročních obdobích
- Ochrana přírody

5. Člověk a jeho zdraví

- Základní poučení o zdraví a nemocech
- Zdravotní prevence a poskytnutí 1. pomoci, hygienické návyky
- Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti
- Silniční provoz, stavy ohrožení

Součástí obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je:

- Dopravní výchova
- Výchova ke zdraví
- Ochrana člověka za mimořádných událostí
- Prevence sociálně patologických jevů
- Finanční gramotnost

Časová dotace předmětu Prvouka

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	3	0	0

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

⇒ Vzdělávací obsah předmětu *Prvouka*

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Místo, kde žijeme			
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- popíše dům ,ve kterém bydlí - zná jméno obce - zná cestu do školy a zpět - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - orientuje se ve škole - umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech - uspořádá si pracovní místo a práci - rozlišuje čas k odpočinku - dovede rozlišit nežádoucí formy chování	- domov : prostředí domova, orientace v místě bydliště - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace - škola, domov - popis školy - cesta do školy - život ve škole - popis školy, prostory - přestávky, rozvrh, volné dny - základní pravidla chování - osobní bezpečí	- OSV/1 MV ČJ: vyprávění, popis PČ: konstrukční činnosti VV: rodina škola - vycházky
Lidé kolem nás			
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- chová se přiměřeně k mladším i starším členům rodiny k blízkým i méně známým - rozlišuje základní vztahy rodinných příslušníků - chápe nevhodnost neslušných a hrubých slov - přiměřeně se chová ke svým spolužákům, k dospělým - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi	- rodina, chování v rodině - společenská pravidla, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost - chování k mladším a starším - pozdravy - seznamování - jednání v obchodě, na poště - soužití lidí	- VDO/1 - MV/2 MV ČJ: prosba, omluva, poděkování VV: Rodina
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- zná povolání svých rodičů	- povolání - výrobky	MV M: slovní úlohy ČJ: psaní, čtení Hra na řemesla
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí jejich přednostem i nedostatkům	- seznamuje se se zásadami správného chování ve škole i mimo ni - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte - dodržuje školní režim a řád	- pravidla slušného chování - lidské vlastnosti - práva a povinnosti žáka školy	
Lidé a čas			
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- vyjmenuje roční období - pozná na hodinách půl a celou - vyjmenuje dny v týdnu - orientuje se v kalendářním a školním roce - chápe pojem den a jeho rozvržení	- rok a roční období - měsíc, týden, den - části dne - hodiny - časová orientace a časový řád - dny v týdnu	MV M: závislosti, vztahy, práce s daty ČJ: tradice a zvyky

	- dodržuje denní režim, rozlišuje čas práce a odpočinku - zná některé zvyky spojené s Vánoce a Velikonocemi	- roční období - denní režim	
Rozmanitost přírody			
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- vyjmenuje základní znaky přírody v určitém ročním období - popíše práci na poli, v sadu a na zahradě - pojmenuje ovoce a zeleninu - pozná domácí zvířata - pojmenuje některá domácí zvířata a jejich mláďata - pojmenuje některá volně žijící zvířata - seznámí se se stavbou těla rostliny - učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě - uvědomuje si nutnost třídění odpadu	- vztah člověka a přírody - příroda v jednotlivých ročních obdobích - ochrana přírody a ohleduplné chování k ní - živočichové (na poli, v lese, na zahradě) - domácí zvířata a jejich mláďata - volně žijící zvířata - ochrana přírody - pozoruje práci na poli, v sadu, na zahradě - seznámí se se stavbou těla rostliny - společně pěstujeme nenáročnou rostlinu ve třídě - sleduje život živočichů, jejich potřeby, péči o ně v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje práci na poli, v sadu a na zahradě	- OSV/1 MV PČ: práce na školní zahradě ČJ: četba, poslech VV: příroda, zvířata PČ: péče o rostliny - exkurze k chovatelům zvířat v obci
Člověk a jeho zdraví			
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- pojmenuje základní části lidského těla - pečuje o zdraví - dodržuje osobní hygienu - chrání své zdraví, otužování, oblékání, hygiena, úrazy - učí se zdravému životnímu stylu, zdravá výživa, hygiena, pitný režim, pohyb - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- osobní hygiena - lidské tělo - péče o zdraví - potraviny a zdravá výživa - nemoc, drobné úrazy a poranění - dodržování zásad bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných - bezpečnost v různých situacích: vyučování, přestávka, pobyt mimo školu	MV VV: postava TV: pohybové hry PČ: třídění odpadu, sběr papíru TV: bezpečnost dětí, výchova ke zdraví MA, ČJ: tělovýchovné a relaxační chvílky
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- dodržuje zásady bezpečného chování - zná základní zásady první pomoci - seznamuje se s chováním v silničním provozu v roli chodce - uplatňuje základní pravidla bezpečnosti v silničním provozu - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- osobní bezpečí, krizové situace (vhodná a nevhodná místa pro hru) - bezpečné chování v silničním provozu	- besedy - přednášky - poplachová cvičení - dopravní testy - Dětské dopravní hřiště

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- dokáže odmítnout různé návrhy a lákání cizími lidmi - reaguje adekvátně v modelových situacích na situace při mimořádných událostech - rozlišuje známé a cizí osoby ve svém blízkém okolí - učí se požádat o pomoc	- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - šikana, týrání, sexuální zneužívání	MV M : číslice, telefon ČJ: rozhovor Preventivní programy

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Místo, kde žijeme			
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v okolí školy, v okolí bydliště, v obci, v nejbližším okolí obce - dodržuje pravidla školního řádu - pojmenuje nejdůležitější dopravní značky v obci - umí dojít k autobusové zastávce - správně přechází vozovku - chodí po chodníku - správně se chová v hromadné dopravě - stará se o čistotu obce	- obec, místní krajina - orientace ve škole a v okolí - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace - prostředí pro práci a odpočinek - školní řád - dopravní značky - dopravní prostředky - bezpečnost na silnici - ochrana přírody, vliv člověka	- OSV/1-3 - MV/2 - Vycházky - Dopravní výchova - Čistá Vysočina - Den Země - Projekty MV M: závislosti, vztahy, práce s daty VV: Náš dům, škola ČJ: Vyprávění, popis
Lidé kolem nás			
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- umí pojmenovat vztahy mezi členy rodiny - zná role členů rodiny, jména - rozezná pojem: příbuzný – známý - vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny, zaměstnancům školy a spolužákům, úcta, pomoc, spolupráce	- rodina (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy) - cizí lidé, známí, kamarádi - soužití lidí, mezilidské vztahy - pomoc nemocným a handicapovaným lidem ve svém okolí	- MV/2 - OSV/2 - Rodinné fotografie MV ČJ : vyprávění, popis, četba PČ, TV: dodržování pravidel
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- vyjmenuje nejběžnější druhy povolání - uvědomuje si význam práce - orientuje se v profesi rodičů - orientuje se v obchodě - rozezná peníze a jejich cenu - ví, jaký význam mají běžná povolání	- povolání, služby - v obchodě, práce na stavbě, na poště, v pekárně - práce umělců, vědců	- OSV/1-3 MV VV: Povolání M : dětské peníze, návštěva v obchodě ČJ: povolání a řemesla
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte - spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování - uvědomuje si nesprávné chování, přiznává svou chybu a učí se hledat řešení problému - dodržuje školní režim a řád	- právo a spravedlnost - lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáka školy	MV ČJ: komunikační dovednosti

Lidé a čas			
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- určí kolik je hodin: čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá, minuta a hodina - bezpečně rozliší pojmy včera, dnes, zítra - chápe rozdíl přítomnost, minulost, budoucnost - určuje čas podle kalendáře - vyjmenuje roční doby, dny v týdnu, měsíce v roce - zná rozdíl mezi kalendářním a školním rokem	- orientace v čase a časový řád (určování času, roční období, denní režim) - dny, měsíce, roční doby - odlišnosti ročních dob - současnost a minulost v našem životě (bydlení, předměty denní potřeby)	- VMEGS/3 - MV/5 - VDO/2 MV PČ a VV: práce s drobným materiálem Kalendář, hodiny M: závislosti, vztahy, práce s daty - Školní kronika
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- poznává práci, umění a lidové zvyky v minulosti a současnosti	- současnost a minulost v našem životě - regionální památky - Vánoční a velikonoční zvyky a tradice	MV ČJ: četba, tradice a zvyky
Rozmanitost přírody			
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- dokáže popsat změny v přírodě v jednotlivých ročních dobách: počasí, délka dne, chování živočichů, rostlin, práce na poli	- roční doby : vyjmenuje a popíše - změny v přírodě - počasí - oblečení a hry dětí - práce na poli a na zahradě v různých ročních dobách - ochrana přírody a ohleduplné chování k ní	- EV/4 MV ČJ : četba a vyprávění PČ: školní pozemek - Vycházky
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků , uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozná běžné květiny na louce, v zahradě, byliny - umí pečovat o pokojové květiny - pojmenuje užitkové rostliny, zeleninu, ovoce - pozná běžné ovoce, ovocné stromy - pozná běžné jehličnaté a listnaté stromy z obce a okolí - seznamuje se s pravidly chování v přírodě	- příroda, rostliny a živočichové v jednotlivých ročních obdobích - rostliny, houby, živočichové (znaky života, životní potřeby a projevy, význam v přírodě a pro člověka) - život v lese - život na poli - život u vody, ve vodě - život na louce - květiny pokojové - květiny na zahradě - květiny na louce - zelenina - ovoce - ovocné stromy - jehličnaté stromy - listnaté stromy	- EV/4 - Vycházky - Obrazový materiál - Výstavky MV VV: kresba a malba Roční období Květiny a rostliny Zvířata, ptáci PČ: Práce s drobným materiálem
Člověk a jeho zdraví			
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje	- pojmenuje základní části těla, smysly - dodržuje základní hygienické návyky - dbá o osobní hygienu	- lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka) - péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim,	- OSV/3 - Projekt Zdravé zuby MV ČJ: popis osoby, četba

vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- pečuje o zevnějšek - chápe význam dostatečného spánku, odpočinku, aktivního pohybu - rozpozná rozdíly mezi zdravým a nezdravým životním stylem - umí přivolat pomoc - seznamuje se smysly	správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim) - péče o zdraví, zdravá výživa - nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc - pět smyslů	VV: postava různé výtvarné techniky zaměřené na přírodu TV: vliv sportu na člověka, důležitost pohybu, otužování
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - zbavuje se strachu před prohlídkou u lékaře, u zubního lékaře - ví, proč je nezbytné očkování - zná základní pravidla silničního provozu pro chodce - správně přechází vozovku - chůze po chodníku - ví, jak se správně chovat v dopravních prostředcích - vysvětlí význam základních dopravních značek - chrání si své zdraví i zdraví ostatních - zná telefonní čísla tísňového volání	- osobní bezpečí (vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - bezpečnost v různých situacích : vyučování, přestávka, pobyt mimo školu, pobyt v obci a mimo obec	- MV/5 - Besedy s lékařem - Vycházky - Dopravní výchova ve škole - Výukové programy - Besedy s Policií ČR - cestování dopravními prostředky
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- dokáže odmítnout různé návrhy a lákání cizími lidmi - reaguje adekvátně v modelových situacích na situace při mimořádných událostech	- osobní bezpečí (bezpečnostní prvky, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích)	MV ČJ: telefonujeme M: číslice

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Místo, kde žijeme			
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v okolí školy, v obci, v místní krajině - seznámí se základními údaji z historie a současnosti obce - pojmenuje dopravní značky v okolí školy, v obci - orientuje se v jízdních řádech	- škola (prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a	- OSV/1 - MV/2 - MV - ČJ: básně, říkanky, pověsti - Kronika obce - plánek obce - Vycházky, besedy - internet: stránky obce
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- umí pojmenovat části obce - orientuje se v obci - ví, jak žijí lidé v obci - zná jména sousedních obcí - pojmenuje nejbližší města	- naše vlast (domov, krajina, národ) - okolní krajina (působení lidí na krajinu a životní prostředí)	- VDO/1,2 - MV - M: Závislosti, vztahy a práce s daty

	- orientuje se podle světových stran - pozoruje zlepšení, zhoršení životního prostředí v nejbližším okolí a navrhuje zlepšení - seznamuje se s krajským městem, zařazením do příslušného kraje	- spojení se sousedními obcemi - poloha obce v krajině - určování světových stran - mapa - ČR: hlavní město, kraj, historie země	ČJ: Obec a okolí VV: Naše obec
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- pojmenuje rybníky, potoky, kopce v obci a v okolí - poznává přírodu v okolí obce - dovede posoudit životní prostředí v obci - využívá informační a komunikační technologie	- obec, místní krajina (její části, poloha v krajině, minulost a současnost - ochrana přírody - péče o čistotu vody, ovzduší, - třídění odpadu	- EV/4 MV - Den Země - Projekty - Třídění odpadů
Lidé kolem nás			
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- zná základní práva dítěte - ví, jaké má žák povinnosti - rozezná dobré a špatné vlastnosti - rozliší lidské rasy - respektuje odlišné názory a zájmy jiných lidí - poukazuje na nevhodné chování svoje i spolužáků	- rodina (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, život a funkce rodiny) - práva a povinnosti žáků - soužití lidí (mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, - chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování (ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality; - rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	- MV/2 MV ČJ: vypravování zážitků „u lékaře“ VV: výtvarné ztvárnění vlastností - Řád školy: pravidla chování ve třídě - Minimální preventivní program
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- seznamuje se se základy společenského chování - spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci a respektuje je - pokouší se při konkrétní činnosti obhájit svůj názor - přiznává chybu a učí se hledat řešení problémů v kolektivu - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která jsou neslučitelná se základními lidskými právy	- právo a spravedlnost - lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáka školy - základní problémy kolektivního soužití	
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- zná důležitost práce - rozezná různá povolání	- soužití lidí (obchod, firmy, zájmové spolky) - pomoc nemocným, sociálně slabým	MV VV: kresba PČ: Čím budu? Návštěva firem, podniků v obci
Lidé a čas			
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- přesně určí jakýkoli čas - rozlišuje kalendářní a školní rok	- orientace v čase a časový řád - kalendáře, letopočet - dějiny jako časový sled událostí, generace	MV TV: měření ČJ: vyhledávání informací, četba, zápis

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti a báje spjaté s místem, v němž žije	- zná základní údaje z minulosti a současnosti obce	- současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života - významné svátky a dny - pověsti	
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- orientuje se v čase podle hodin podle kalendáře - charakterizuje měsíce, roční doby - sleduje data narození členů rodiny, zná svoje datum narození - jmenuje datum významných dnů, státních svátků - letopočet - průběh lidského života	- orientace v čase a časový řád (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě: proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	- VDO/2 MV: M: Závislosti, vztahy a práce s daty VV: Ilustrace Rodina PČ: kalendář
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spojené s místem, v němž žije	- vypráví o slavných občanech obce - zná základní údaje o minulosti a současnosti obce - jmenuje historické památky	- regionální památky(péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj)	- VDO/1,2 MV: ČJ: Návštěva knihovny Čtení v kronice Kulturní akce
Rozmanitost přírody			
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek , určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek : barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku , čas, objem, teplotu - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny	- látky a jejich vlastnosti (třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek) - voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život) - nerosty a horniny, půda (zvětrávání, vznik půdy a její význam, některé hospodářsky významné horniny a nerosty)	- Výukové programy MV: M: závislosti, vztahy a práce s daty převody jednotek VV: Příroda
Člověk a jeho zdraví			
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- rozlišuje lidské rasy, chápe rovnost - pojmenuje části těla - rozezná orgány těla a jejich význam - jmenuje vnitřní ústrojí a jejich význam - zná zásady zdravé výživy, význam pitného režimu, zdravého dýchání - ví, co je zdravé a podnětné prostředí	- lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, - orgány a vnitřní ústrojí - naše smysly - co potřebujeme k životu - zásady zdravého života - průběh lidského života - partnerství	MV ČJ: vyprávění, popis PČ: příprava pokrmu - Projekt: Zdravé zuby - Výukové programy - Beseda s lékařem - Obrazový materiál

	- dodržuje hygienické zásady, chrání své zdraví a je ohleduplný k ostatním - popíše vývoj jedince		
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky)	- osobní bezpečí, krizové situace (vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích) - volný čas	MV/1 - Projekty Minimální preventivní programy Dětské dopravní hřiště Mimoškolní činnost (kroužky, zájmy)
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- odmítá dárky od cizích lidí - neodchází s cizími lidmi - upozorní na špatné chování ke své osobě, ke spolužákům	- osobní bezpečí, krizové situace (šikana, týrání) - člověk mezi lidmi	MV ČJ: telefonování - Minimální preventivní program - besedy
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- reaguje na pokyny dospělých v případě ohrožení - uvědomuje si nebezpečí úrazu	- Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená (postup v případě ohrožení – varovný signál, evakuace, zkouška sirén; integrovaný záchranný systém) - nebezpečí ohně - elektrická energie: pomocník, ale i nebezpečí	Požární poplach IZS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Přírodověda

Vzdělávací oblast	: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor	: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět	: PŘÍRODOVĚDA

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět Přírodověda je realizován ve 4. a 5. ročníku s celkovou časovou dotací 4 hodiny vždy po dvou vyučovacích hodinách v každém ročníku.

Poskytuje žákům základní poznatky o živé a neživé přírodě a jejím vztahu pro člověka. Vytváří základy zdravého životního stylu.

Navazuje na učivo prvouky.

Je realizován převážně aktivními metodami výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů – např. školním projektem Dny zdraví, simulačními hrami, prací s pracovními listy.

Žáci mají k dispozici i různé zdroje informačních materiálů - trvalé internetové připojení k počítači, školní knihovna aj.

Výuka probíhá převážně v prostorách školy, v počítačové učebně, v okolí školy, popř. formou besedy, exkurze apod.

Součástí výuky budou návštěvy do planetária, návštěvy muzea a výstav dle aktuálních nabídek.

Vzdělávací obsah je členění do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
  - Okolní krajina (místní oblast, region)
  - Zemský povrch, půda, rostlinstvo a živočichové
  - Působení lidí na krajinu a životní prostředí
2. Lidé kolem nás
  - Základní globální problémy
  - Globální problémy přírodního prostředí
3. Lidé a čas
  - Současnost a minulost v našem životě
  - Orientace v čase
4. Rozmanitost přírody
  - Země jako planeta sluneční soustavy
  - Proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody, rostliny, houby, živočichové
  - Znaky života, životní podmínky
  - Rovnováha v přírodě
  - Vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

5. Člověk a jeho zdraví

- Lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- Láska, rodičovství, základy sexuální výchovy
- Péče o zdraví
- Odpovědnost člověka za své zdraví

Časová dotace předmětu Přírodověda

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	2	2

⇒ Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Rozmanitost přírody			
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- pozná vybrané nerosty (sůl kamennou, křemen), horniny (pískovec, žulu) a vysvětlí příčiny jejich zvětrávání, vznik půdy - uvede příklady jejich využití - zhodnotí důsledky jejich těžby na vzhled okolní krajiny a vliv na ŽP - popíše základní práce v zemědělství, lesnictví, vodním hospodářství, jejich vliv na okolí - na příkladech objasní těsné vztahy mezi organismy a neživou přírodou (získávání potravy, úkryty, výživa...)	- nerosty a horniny, jejich význam - vznik půdy - důsledky těžby (okolí) - činnost člověka v zemědělství, lesnictví, vodohospodářství v okolí obce - vzájemné působení živé a neživé přírody	- EV/1-4 MV ČJ: popis - Vycházky - Besedy - Den Země PČ: Péče o pokojové rostliny práce s přírodninami, horniny a nerosty VV: výtvarné ztvárnění volně žijících zvířat
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- zná roční doby, měsíce, umí vysvětlit střídání dne a noci a střídání čtyř ročních období - zná princip magnetu, umí pracovat s kompasem a busolou	- roční období, střídání dne a noci - magnety a světové strany	MV M: měření, odhad
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- rozlišuje základní ekosystémy ve svém okolí a jejich proměnu v průběhu roku 1. ekosystém pole 2. ekosystém zahrady 3. ekosystém louky - zná typické rostliny regionu, jejich životní podmínky,	- pojem ekosystém - jednotlivé ekosystémy, jejich fauna a flora - byliny, dřeviny - rostliny jednoleté, dvouleté a trvalé - rostliny kulturní, plané	- EV/1,4 - práce s atlasy a s encyklopedií - příklady přizpůsobivosti - školní výukové programy

	stavbu, jejich hospodářský význam - uvede některé druhy bylin jednoletých, dvouletých, trvalek - zná pojem kulturní, planá, okrasná rostlina a příklad - rozlišuje rozdíl mezi bylinou a dřevinou - zná běžné druhy živočichů těchto lokalit, jejich životní potřeby - všímá si schopnosti organismů přizpůsobit se změnám životních podmínek, jejich reakci na změny ŽP 4. ekosystém potoka a rybníka - uvědomuje si vliv vodních ploch na mikroklima okolní krajiny - zná běžné zástupce živočichů vod a okolí a jejich životní podmínky - určí běžné rostliny této jedné lokality 5. ekosystém lesa - objasní význam lesa pro ŽP - popíše rozdíl mezi stromy listnatými a jehličnatými - popíše typické zástupce listnatých a jehličnatých stromů v našich lesích, zná jejich využití - zná jedlé a jedovaté zástupce spodního patra lesa (podrostu) - zná naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - uvědomuje si nebezpečnost jedovatých rostlin a hub - zná běžné živočichy našich lesů, jejich životní potřeby, stavbu těla	- životní podmínky běžných živočichů - jejich pozorování v přírodě - příklady přizpůsobivosti živočichů a rostlin novým podmínkám	- vycházky - školní pozemek
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- pozoruje a popíše stavbu a životní cyklus vybraných bylin - pozoruje, porovná a popíše životní projevy psa a kočky - popíše stavbu těla ptáka, obojživelníka, savce, člověka, všímá si rozdílů a shodných znaků - zná rozdíl mezi domácím a divokým zvířetem	- stavba rostlin : kořen, stonek, list, květ, plod (rozlišení jednotlivých druhů) - pozorování a porovnávání životních projevů psa a kočky - pojem domácí a divoké zvíře	- EV/2 - MV - ČJ: popis rostlin - Vv: kresby, malby - atlasy - výukové programy - obrazový materiál - drobní chovatelé - školní pozemek - vycházky
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- vypěstuje bylinu, popíše stavbu těla, životní cyklus	- pěstování a pozorování hrachu, obilí	- EV/2 - MV - PČ: pěstování - ČJ: popis cyklu - školní pozemek

Člověk a jeho zdraví			
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- pozoruje život člověka a jeho vývoj - uvědomuje si rozdílné projevy a znaky	- dlouhodobé pozorování - rodinné album	- EV/1,4 MV TV: pohyb VV: kresba ČJ: popis těla - vycházky - fotogalerie - beseda s lékařem
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- rozdělí si jednotlivé činnosti v odpolední části dne a pokusí se je dodržet	- denní režim	- OSV/1,3 - kalendář - rozvrh hodin
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- ví, jak se chovat při požárním poplachu - zná základní pravidla silničního provozu - ví, jak se chovat jako účastník silničního provozu - zná povinné vybavení kola - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany	- dopravní značky, pravidla silničního provozu - kolo a jeho vybavení - přírodní jevy - 1. pomoc - způsob ochrany	- OSV/2 MV: VV: kresba dopravních situací PČ: dopravní značky ČJ: popis částí kola dramaturgie - dopravní hřiště - spolupráce s Policií - požární poplach - výlet na kolech Minimální preventivní programy
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- ví, jak se chovat při styku s neznámými a podezřelými osobami - předvede, jak se zachovat při nabídce podezřelého předmětu od kamaráda nebo neznámého - uvědomuje si rizika kouření a drog - uvědomuje si nebezpečí hry na automatech a PC, sledování televize	- nebezpečí požívání návykových látek - závislosti	- OSV/1 MV ČJ: rozhovor VV: kresba situace PČ: plakát - protidrogová prevence - besedy
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- dodržuje správné hygienické návyky - zná a dodržuje zásady správné výživy, pitný režim - chápe negativní vliv sledování nevhodných pořadů a reklam a jejich vliv na psychiku - rozpozná projevy šikany, týrání	- osobní, intimní hygiena - dobrá a špatná reklama - sledování nevhodných pořadů - projevy násilí	- MV/2 - OSV/1-3 MV ČJ: recepty VV: kresba (skladba jídelníčku) PČ: reklama, plakát - protidrogová prevence, besedy
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- ošetří drobná poranění, krvácení - zavolá první pomoc	- zásady první pomoci - důležitá telefonní čísla	- OSV/3 MV: Vv: kresba (doprava) ČJ: dramaturgie - Školní družina - Zdravé zuby - Preventivní programy
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- chápe důležitost rodinného zázemí a dobrých partnerských vztahů	- rodinná pohoda, dobré vztahy : psychická pohoda	- OSV/1 MV: ČJ: vyprávění (rodina) VV: kresba AJ: rodina (slovíčka)

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Rozmanitost přírody			
- objevuje a zjišťuje propojení prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- objasní pojmy podnebí a počasí - na mapě světa ukáže a popíše základní klimatické oblasti a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech - zná základní důvody a důsledky klimatických změn - uvede příklad zásahu člověka do ekosystémů v některých oblastech světa a důsledky jeho chování (vymírání druhů) - uvede příklad negativních důsledků přenašení organismů do jiných oblastí - zná pojem a funkci botanické a zoologické zahrady - uvede příklad přetváření krajiny člověkem v průběhu dějin a důsledky této činnosti	- pojmy podnebí a počasí - podnebné pásy, fauna a flora, životní podmínky - porušení přirozené rovnováhy - ZOO a botanická zahrada, její podíl na záchraně druhů - záchranné stanice	EV/1,4 MV ČJ: vyprávění VV: malba a kresba (mapy) - Vycházky - Besedy - Den Země
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- zná pojem vesmír, galaxie, Sluneční soustava, hvězda, planeta - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - zná důsledky pohybu Země kolem osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus - ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globusu	- základní pojmy - planety Sluneční soustavy - střídání dne a noci, ročních období - práce s globusem hvězdná obloha	- OSV/1-3 MV ČJ: vyprávění VV: kresba vesmíru M: výpočty - Planetárium
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- popíše shodu a rozdíl v přizpůsobování se organismů prostředí	- základní pojmy	- EV/1 MV - vycházky
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- zná základní skupiny rostlin a živočichů - podle základních znaků roztřídí známé druhy rostlin a živočichů do základních skupin a své určení zdůvodní - orientuje se v atlase hub, rostlin a živočichů	- třídění rostlin a živočichů a jejich základní vlastnosti - klíče a atlasy	- EV/1,4 MV ČJ: popis rostlin VV: malba - atlasy - PC programy - obrazový materiál - drobní chovatelé - vycházky

- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- uvědomuje si důsledky vlivu činnosti člověka na okolní krajinu v globálním měřítku - uvede konkrétní kladné i záporné příklady ze svého okolí a jejich dopad na ŽP - posoudí dopad činnosti člověka v celosvětovém měřítku	- zemědělství, lesnictví, výstavba, těžba, průmysl, energetika, turistika a cestovní ruch: vliv na ŽP - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	- EV/4 MV ČJ: vyprávění o životním prostředí - vycházky - školní pozemek - Internet - videonahrávky
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- uvědomuje si rizika v různých ročních obdobích - dokáže stručně charakterizovat specifické přírodní jevy - umí prokázat své schopnosti v modelové situaci	- rizika v přírodě (rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi); - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	Požární poplach (jaro a podzim)
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- úspora elektrické energie v domácnosti	- úspora energie (zhasínání světel) - spotřebiče	- OSV/1-3 MV M: výpočty - šetření
Člověk a jeho zdraví			
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	- popíše základní stavbu a funkce těla člověka - popíše základní stavbu a funkce trávicí, dýchací, vylučovací a řídicí soustavy - uvědomuje si důležitost dodržování správných návyků podporujících zdravý vývoj	- lidské tělo: stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	- OSV/1 MV ČJ: popis částí těla VV: kresba - encyklopedie - PC programy - Zdravá výživa - Zdravé zuby
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- zná jednotlivé etapy lidského života a jejich specifika, chápe princip početí a prenatální vývoj dítěte	- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	- EV/2 MV - fotogalerie - encyklopedie - beseda s lékařem
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- umí sestavit vlastní režim dne, řídí se jím	- režim dne	- OSV/1-3 MV ČJ: harmonogram dne VV: Volný čas PČ: skládání částí dne - Minimální preventivní programy - besedy
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné	- ví, jak se chovat při zjištění, vyhlášení požáru - zná základní pravidla silničního provozu - ví, jak se bezpečně	- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí,	- OSV/1-3 MV ČJ: jízdní kolo Modelové situace VV: kresba

události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	pohybovat v silničním provozu v roli chodce, cyklisty - zná zásady manipulace s jednoduchými elektrickými přístroji, dodržuje zásady bezpečnosti práce při manipulaci s těmito přístroji - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci sobě i pomoci jiným	označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - 1. pomoc	INF: bezpečný internet - besedy - dopravní hřiště - spolupráce s Policií - PC programy - vycházky - požární poplach
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- ví, že nesmí komunikovat a brát si předměty od neznámých a podezřelých osob - předvede, jak se zachovat při nabídce podezřelého předmětu od kamaráda, podezřelé osoby - zná rizika kouření, braní drog - uvědomuje si nebezpečí hry na automatech a počítačích	- návykové látky a zdraví (návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	- OSV/3 MV VV: Nebezpečí číhá všude kolem nás PČ: plakát - Besedy
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- dodržuje správné zásady osobní, intimní hygieny, správné hygienické návyky - zná a dodržuje zásady správné výživy - dodržuje pitný režim - uvědomuje si důležitost dostatku pohybu - dodržuje střídání duševních a fyzických činností - chápe negativní vliv sledování nevhodných pořadů, reklam na psychiku - posoudí a ví, jak se zachovat při projevech šikany, týrání, sexuálního zneužívání	- osobní, intimní hygiena - zásady správné výživy - duševní a fyzická práce - sledování nevhodných programů - šikana, týrání, sexuální obtěžování	OSV/1-3 MV ČJ: popis hygieny VV: hygienické pomůcky PČ: zdravá výživa (školní pozemek) - Projekt: Zdravé zuby - Výtvarná výchova - Vystoupení pro veřejnost - Volnočasové aktivity
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- rozpozná základní příznaky nemoci - ošetří drobná poranění (oděrky, krvácení, fixace zlomeniny končetin, uštknutí) - zavolá první pomoc	- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál,	OSV/1-3 MV - základy 1. pomoci - důležitá telefonní čísla - Integrovaný záchranný systém - varovné signály - zkouška sirén v obci - požární poplach

		evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrováný záchranný systém	
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- chápe důležitost rodinného zázemí - uvědomuje si rozdíly mezi pohlavími - ví o existenci HIV a ví, jak se přenáší - chápe pojem pedofil a ví, jak se zachovat při styku s podezřelou osobou	- péče o zdraví: zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	- MV/2 MV ČJ: vyprávění - beseda s lékařem - obrazový materiál

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.4.3 Vlastivěda

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor : Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět : VLASTIVĚDA

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku 1. stupně vždy po dvou vyučovacích hodinách.

Výuka probíhá většinou ve třídě, žáci pracují s interaktivní tabulí a je jim též umožněno pracovat i v počítačové učebně s výukovými programy, případně vyhledávat informace na internetu.

Časová dotace předmětu Vlastivěda

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	2	2

Předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

1. Místo , kde žijeme

- chápání organizace života v obci, státě, světě
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, důraz se klade na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k vlasti, národu, rasám, ostatním státům na Zemi i Evropě

2. Lidé kolem nás

- seznamování se se základními právy a povinnostmi ve společnosti
- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- směřování k výchově budoucího občana demokratické státní
- pojmy: demokracie, monarchie, diktatura
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen.

3. Lidé a čas

- orientace v dějinném čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- vyvolávat zájem o samostatné vyhledávání různých historických dějů, zkoumat a porovnávat se současností

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Místo, kde žijeme			
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, územní a správní celek - vyjádří svými slovy pojmy sídlo, okolí sídla, krajina, region, ŽP na konkrétním příkladu ze svého okolí - určí místní polohu vzhledem k vyšším územním a správním celkům - rozlišuje typy krajiny (přírodní, průmyslová, městská, venkovská) - má přehled o rozdělení ČR do jednotlivých krajů, umí charakterizovat jednotlivé oblasti ČR	- pojem sídlo, okolí sídla, územní a správní celek, region - poloha v regionu, v ČR - typy krajiny (ukázky obrázků, vymezení rozdílů) - pojem ŽP a jeho ochrana - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace - kraje ČR a jejich charakteristika	- EV/4 MV: ČJ: adresa školy čtení – pohádky, pověsti - vycházky - vyhledávání na internetu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- pracuje s kompasem - určí světové strany - zná základní zásady orientace v terénu - charakterizuje přírodní prvky místní krajiny - zná zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě	- světové strany - práce s kompasem - práce s jednotlivými druhy map - významné orientační body v krajině - určování světových stran podle některých přírodních jevů - základní pravidla pobytu v přírodě - práce v terénu	- EV/3,4 - OSV/2,3 - práce s buzolou, kompasem - práce s mapou - vycházky - orientace v terénu
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	- vytvoří náčrtek obce - orientuje se v plánu okolí, Jihlavy, částečně Prahy - orientuje se na mapě zeměpisné, turistické, čte legendu mapy - orientuje se na fyzické mapě ČR, ukáže hranice, sousedy - zná základní pohoří, nížiny, vodní síť, dopravní cesty v ČR a umí je ukázat na mapě - vyjmenuje nejběžnější druhy rostlin a živočichů u nás - rozlišuje specifika horských a nížinných oblastí - zná základní zemědělské oblasti u nás, jejich specifika a nejdůležitější plodiny	- náčrtek, plány okolí, měst, mapy - práce s mapou ČR, turistickou mapou oblasti - práce s legendou mapy - barevná grafika mapy - práce s obecně zeměpisnou mapou ČR - slepá mapa	- VMEGS/2 MV VV: kresba plánu Zakreslování do mapy - mapy, plány - AV technika - výukové programy - Internet - encyklopedie
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem	- vyjmenuje pohoří a nížiny ČR - zná velké řeky, vodní plochy ČR - charakterizuje počasí a	- povrch ČR - půda a zemědělství - počasí a podnebí - rizika v přírodě: rizika	

posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	podnebí ČR - popíše nerostné suroviny těžené v ČR - pojmenuje jednotlivé kraje a zná význam města ČR - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - nerostné bohatství a průmysl - kraje a významná města	
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- zná nejdůležitější oblasti cestovního ruchu (hory, Praha, známé hrady a zámky...), přírodní a chráněné oblasti - provede návštěvníka po nejbližším okolí a upozorní ho na zajímavá místa - připraví pro ostatní krátký referát ze svého pobytu v jiné oblasti (charakter krajiny, nářečí, zajímavosti...) a porovná s regionem	- přírodní zajímavosti - mapa a fotografie hradů a zámků - sestavení přírodních, historických a kulturních zajímavostí okolí	MV ČJ: popis, referát VV: hrady a zámky - kresba - encyklopedie - kroniky - Internet - výukové programy
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- umí vysvětlit pojmy domov, vlast, národ, národní hrdost, vlastenectví, cizina - zná hlavní národnostní menšiny a jejich specifika - rozumí základním státoprávním pojmům: demokracie, parlament, vláda, stát, prezident, premiér, ministr, volby - zná jméno prezidenta - vyjmenuje a popíše státní symboly - zná nejdůležitější státní svátky	- pojmy domov, vlast, krajina - základny státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly - armáda ČR - vyhledávání svátků a jejich význam	- OSV/2,3 - VMEGS/2 - VDO/1,2 MV ČJ: kalendář - rozhlas, televize
Lidé kolem nás			
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- rozlišuje postavení jednotlivých členů v rodině, příbuzenské vztahy - posoudí odlišnosti vývoje mezi chlapci a dívkami (fyzické i psychické) - zná a dodržuje základní pravidla chování (ve škole, doma, na ulici, ve společnosti) - uvědomuje si důležitost tolerance při soužití národů a národností, význam znalosti jejich specifik, důležitost znalosti cizích jazyků jako prostředku komunikace	- spolupráce s rodinou - členové rodiny a jejich funkce, vztahy mezi nimi, soužití generací - širší příbuzenské vztahy (oslavy, svátky) - školní řád - pravidla slušného chování (seznamení, pozdravy, v institucích, ve společnosti, vztah chlapec a dívka) - multikulturní společnost - soužití národů	- MV/2,4 - VDO/1,2 MV: VV: člověk U lékaře ČJ: Popis osoby AJ: Rodina - besedy s lékařem
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- je tolerantní k ostatním, je schopen kompromisu - pomáhá slabším - uzná svůj omyl - obhájí svůj názor - zapojí se aktivně do týmové práce	- týmová práce - obhajoba vlastního názoru, postupu, přístupu - přijímání kritiky	- OSV/2 - besedy

- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- zná důležitá telefonní čísla a umí je použít - ví, jak se chovat při styku s cizími lidmi nebo podezřelými osobami - zná základní lidská práva a práva dítěte - umí kontaktovat linku důvěry - zná práva a povinnosti žáka	- telefonní čísla - modelové situace - školní řád	- OSV/2 - VDO/1,2 - besedy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	- rozezná základní způsoby placení - ví, jak nakupovat - umí pracovat s českou korunou	- využití peněz - hotovostní a bezhotovostní forma peněz	- VMEGS/2 MV M: peníze ČR
Lidé a čas			
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- umí se orientovat na časové přímce - umí zařadit na časovou přímku jednotlivé události - chápe vztahy a souvislosti mezi jednotlivými ději a jevy v daném časovém období	- práce s datovou přímkou	- OSV/2,3 MV M: časová osa
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- orientuje se v místní knihovně, školní knihovně, kronice obce - zná nejbližší muzeum - čerpá údaje z kronik, knih	- práce s encyklopediemi, kronikou - spolupráce s knihovnou	- OSV/2,3 - MV/4 MV ČJ: návštěva knihovny, četba kroniky Muzeum Vysočiny
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- charakterizuje vlastními slovy způsob života starých Slovanů - vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - jmenuje státní útvary na našem území - charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za Karla IV. - popíše období husitských válek - charakterizuje život lidí a nejvýznamnější události za doby vlády Habsburků	- vývoj našich zemí - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	- OSV/2,3 MV: ČJ: autoři M: letopočty VV: besedy - vlastivědné exkurze - besedy s pamětníky - návštěva muzea
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- zná způsob života v jednotlivých probíraných obdobích z ukázek z knih, filmů dobových obrázků, muzejních sbírek apod. a dokáže je porovnat s životem v současnosti - porovná způsoby výroby místních odvětví v minulosti a dnes	- literatura: Staré pověsti české, Lovci mamutů, Babička, ... - ukázky starých řemesel, z dějin techniky - muzea, památky - báje, mýty, pověsti	- MV/1 - VDO/2 MV: ČJ: vyhledávání a četba pověstí z okolí VV: kresba – malba - výstavy - muzea

- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- zná nejvýznamnější státní svátky a dokáže vysvětlit důvod jejich zařazení do kalendáře	- naše státní svátky	VDO/1,2 MV ČJ: kalendáře, vyhledávání HV: státní hymna

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Místo, kde žijeme			
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- určí polohu svého bydliště v okolí, v kraji, v ČR - orientuje se na mapě Evropy, Střední Evropy - vyjmenuje a ukáže na mapě sousední země	- bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace - orientace v terénu - orientace na mapě ČR, Evropy pojem Střední, Východní, Západní, Jižní, Severní Evropa	- VMEGS/1-3 MV VV: mapy PC - Internet vyhledávání - mapy - globus - PC programy
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- orientuje se podle kompasu, podle významných bodů v krajině - dokáže zorientovat mapu, přemístit se podle mapy	- práce s kompasem, zorientování mapy podle kompasu, významných bodů v krajině - čtení základních údajů na mapě a turistické mapě	- VDO/2 MP M: údaje z mapy - Internet - mapy, plány - kompas, buzola - vycházky
- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	- zná rozdíl mezi náčrtem, plánem, mapou - čte v zeměpisné a hospodářské mapě ČR - orientuje se v obecně zeměpisné mapě Evropy, globusu - zná a umí ukázat státy EU, ostatní státy - najde na mapě hlavní města sousedních zemí a větších zemí Evropy - orientuje se v jednotlivých druzích map, běžně využívá jednotlivé mapové značky, používá měřítko mapy	- práce s obecně zeměpisnou a hospodářskou mapou - vyhledávání údajů o jednotlivých státech EU v encyklopediích	- OSV/2,3 - VDO/2 MP VV: mapy, plány - vycházky - mapy, globus - encyklopedie
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- všimá si vzájemných vztahů mezi Českou republikou a jejími sousedy, EU	- Evropská unie, celosvětové organizace	- VMEGS/1-3
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích	- referuje o svých zážitcích z prázdnin - vypráví o zajímavostech a pamětihodnostech, které viděl	- referát z vlastních cest	MP ČJ: referát VV: koláž „Kde jsem byl!“

Lidé kolem nás			
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- zná a dodržuje základní pravidla společenského chování ve škole i mimo školu - posoudí hodnoty lidského soužití (na základě vlastních zkušeností dokáže posoudit vztahy v rodině, mezi lidmi, etnickými skupinami, národy) - zná školní řád	- pravidla společenského chování (seznámení, chování na úřadech, ve společnosti, ve škole, k dospělým, starším...) - řešení problémů v rodině a mimo ni - Školní řád	- MV/2 - OSV/2,3 MV: ČJ: popis, vyprávění Řád školy
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- je tolerantní k ostatním, je schopen kompromisu - pomáhá slabším - uzná svůj omyl - obhájí svůj názor - zapojí se aktivně do týmové práce	- týmová práce - obhajoba vlastního postupu, přístupu - přijímání kritiky - Školní řád	- OSV/2,3 MV: ČJ: dramatizace
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už se tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- zná základní principy demokracie - umí se obrátit na linku důvěry - rozpozná nevhodné jednání a ví, jak zakročit (pomoc slabšímu, přivolání pomoci dospělých) - zná důležitá telefonní čísla a umí jich využít - dokáže se na svojí úrovni orientovat v mezilidských vztazích - zná některé zájmové spolky v obci - zná svoje základní lidská práva - zná práva a povinnosti žáka školy - ví, co je to demokracie a jedná podle toho	- důležitá telefonní čísla a jejich použití - právo a spravedlnost : základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - chování lidí:vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - rodina - politické strany, zájmové spolky a sdružení, církev - školní řád - pomoc nemocným a jinak handicapovaným	- OSV/2,3 - VDO/1-4 - MV/2 MV ČJ: čtení M: číslice, telefonní čísla - beseda s hasičem (myslivcem apod.)
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy	- zná pojem soukromé, osobní, veřejné, společné vlastnictví a chápe nutnost jeho ochrany - uvede příklady národního bohatství, jak ho chránit - zná hodnoty našich peněz, umí je použít (obchod, dopravní prostředky...)	- druhy vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné; majetek; rozpočet: příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	- OSV/2,3 - VMEGS/1-3 MV M: počítání s penězi využití v dopravě
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- poukáže na některé současné problémy konzumního způsobu života, přístupu lidí ke kultuře, národnímu bohatství, přírodě (uvede příklady z nejbližšího okolí)	- základní globální problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi,	- OSV/2,3 - EV/4 MP Soutěže: Třídění papíru

	- porovná způsob života náš a našich předků (s odvoláním na literaturu, výtvarné umění) - uvede příčiny znečišťování ZP a jeho vliv na nejbližší okolí (voda, vzduch, oteplování, nemoci...) - pohovoří o problematice likvidace odpadů, významu třídění odpadů a jejich využití - zná některé druhy obnovitelných zdrojů energie - navrhne úsporné opatření na ochranu životního prostředí v obci - rozliší podoby a projevy kultury	globální problémy přírodního prostředí - přístup současné společnosti ke kultuře, památkám, zvykům, svátkům - ŽP, zdroje znečišťování, příklady z okolí bydliště - obnovitelné zdroje energie a jejich využití - jaderná energie, jaderné úložiště v katastru obce (příklady z jiných částí EU) - úspora přírodních zdrojů - způsob třídění a ukládání odpadů	Recyklohraní Sběr PET víček, alobaly apod. ČJ: způsob života VV: plakát PČ: úklid v okolí školy a obce „Den Země“ „Čistá Vysočina“
Lidé a čas			
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- sestaví datovou přímku a orientuje se na ní - chápe vztahy a souvislosti mezi jednotlivými ději a jevy v daném časovém období - vytváří si ucelený obraz o daném časovém období - posuzuje dějiny jako časový sled událostí - dokáže vysvětlit pojmy kalendář, letopočet, generace, roční období	- datová přímka - čas - letopočet - kalendář - generace	- VDO/2 MV: M: číselná osa - školní výukové programy - encyklopedie
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- zná pojem kronika, archiv, skanzen, - orientuje se v místní kronice - zná některé národní kroniky - zná některá naše nejvýznamnější muzea a důvody jejich vzniku - zná naše národní parky, důvody jejich vzniku a základní pravidla pohybu v nich - uvědomuje si důležitost ochrany památek přírodního i historického charakteru	- pojem kronika, archiv, muzeum (národopisné, tematické, oblastní...) - Kosmova a Dalimilova kronika - muzea v Praze, Brně, Jihlavě - národní park, chráněné území, přírodní památka, UNESCO - národní park a návštěvník - ochrana památek	- kroniky - archiv - školní knihovna - obecní knihovna - muzea - poznávací exkurze - výlety
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- posoudí změny ve způsobu života v novověku - dokáže vyložit význam techniky a vědy pro rozvoj výroby - charakterizuje svými slovy společenské změny v 19. a 20. století	- naše dějiny od počátku až po současnost	- OSV/1 - MV/1 - VMEGS/1-3 MV ČJ: četba M: orientace na časové přímce

	- objasní vznik samostatné ČSR - posoudí život v době nacistické okupace - popíše způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie		VV: kresba předmětů - besedy
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	- porovná způsob života lidí v probraných časových úsecích na základě ukázek z knih, filmů, dobových obrázků, muzejních sbírek, skanzenů apod. - porovná způsob života předků se současností	- způsob života, ŽÚ, hodnoty, volný čas v různých obdobích - kronika obce - vyprávění prarodičů, pamětníků	- VDO/4 - MV - ČJ: četba, vyprávění - VV: kresba zážitků - PČ: výroba jednoduchého nástroje - televize - besedy - kronika obce - obrazový materiál - vlastivědná exkurze
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- zná nejvýznamnější státní svátky a dokáže vysvětlit důvod jejich zařazení do kalendáře	- naše státní svátky - významné dny	- MV/1 - MV - ČJ: vyhledávání - INF:: vyhledávání - HV: Státní hymna - VV: kresba státní vlajky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.5 Umění a kultura

⇒ Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě a k jejímu aktivnímu vnímání. Hudební činnosti vedou k rozvoji hudebních schopností a dovedností žáka. Žáci zpívají sólově, skupinově, rozvíjejí instrumentální i pohybové dovednosti.

Výtvarná výchova vychází z obrazného vyjadřování pocitů a prožitků žáků, je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Obsah výtvarné výchovy spočívá v rozvíjení smyslové citlivosti žáků, uplatňování subjektivity a ověřování při tvorbě žáků.

Při realizaci těchto předmětů zařazujeme návštěvy kulturních akcí, výchovných koncertů a výstav. Žáky nerozdělujeme do skupin, naopak kulturní akce navštěvují žáci všech ročníků, abychom jim umožnili sdílet estetické prožitky.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v oblasti Umění a kultura směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných a hudebních technik
- vnímání uměleckých děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základ podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracována
- otevírání před žáky možnosti volby vhodných výtvarných a hudebních vyjadřovacích prostředků
- kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- otvírání před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla a kulturního zážitku

Kompetence sociální a personální

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné i hudební projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamování žáků s významnými výtvarnými a hudebními díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací a hudebních koncertů
- podchylování individuálního zájmu žáků o kulturní dění a jeho podporu

Kompetence pracovní

- osvojování si výtvarných a hudebních technik a hry na nástroje
- vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- vysvětlit žákům, jak správně používat hudební pomůcky a nástroje a jak o ně pečovat
- objasnit žákům základní pravidla v předmětech hudební a výtvarná výchova
- rozvíjení potřeby uspokojení a radosti v oblasti umění a kultury u dětí

Mezipředmětové vztahy:

Tělesná výchova

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Český jazyk

Matematika

Výtvarná výchova

Pracovní činnosti

5.5.1 Hudební výchova

Vzdělávací oblast	: Umění a kultura
Vzdělávací obor	: Hudební výchova
Vyučovací předmět	: HUDEBNÍ VÝCHOVA

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je předmětem vzdělávací oblasti Umění a kultura a jejím nejdůležitějším úkolem je seznámit žáky s hudebním uměním našich i světových skladatelů a jeho historickým vývojem. Umět rozpoznat jednotlivé prvky děl a také se na hudebním umění podílet a získávat tak zkušenosti např. s hrou na hudební nástroj, zpěvem, atd.

V tomto předmětu se na prvním stupni žáci seznamují se základními pravidly správného zpěvu, hlasová hygiena, správná práce s hlasem, správné držení těla, a učí se již rozlišovat zvuk a tón, doprovázet písničky na hudební nástroje a vnímat tak rytmus. Všimají si, že písničky jsou zapsány jinou abecedou, než se používá při psaní textů, snaží se o její zápis a při poslechu určité melodie se učí tancem a pohybem ztvárnit slyšené tóny. Rozeznají hudbu vážnou i moderní a začínají zjišťovat svoje sympatie pro určité styly a žánry.

Konkrétní učivo je přiřazováno dle náročnosti do jedné ze tří vzdělávacích etap 1. - 3. ročník, 4. - 5. ročník.

Důraz je kladen na všestranný rozvoj estetického a hudebního vnímání žáka.

V hodinách je často využívána i interaktivní tabule k procvičování učiva, máme zakoupené programy s ukázkami hudebních skladatelů, hudebních nástrojů a písní, dále audiovizuální technika a různé dostupné vyučovací pomůcky, učebnice a zpěvníky.

Škola také zajišťuje různé hudební koncerty a představení.

Nejčastější formy práce a metody

- vyprávění, rozhovor
- vycházky do přírody (poslech zvuků přírody, zpěv ptactva, šum lesa, zurčení potoku...)
- návštěvy hudebních představení, koncerty
- vycházka do města (poslech zvuků města, srovnání zvuků v obci a ve městě...)
- vánoční koledování u obecního stromu, tříkrálové koledování
- hudební vystoupení (pro seniory, v místní knihovně, dětem v mateřské škole ...)

Hodiny HV by měly být pestré a různorodé. Hodinu si dělíme na menší celky, kde střídáme metody a formy práce. Začátek hodiny i každou její část motivujeme (hádky, básničky, vyprávění). Za důležité považujeme zařazování nejen hudby klasické a lidové, ale také hudby moderní a alternativní.

Pracujeme s celou třídou, ve skupinách nebo s jednotlivci.

Neustále pokud možno pozitivně hodnotíme a vedeme žáky k hodnocení spolužáků a k sebehodnocení.

Při práci se snažíme co nejvíce aktivizovat a zapojit všechny smysly dětí a spojit vědomosti s citovými prožitky, které vedou k dobrému zapamatování i k výchovnému působení na žáky.

Formy realizace:

Žáci využívají audiovizuální techniku a různé dostupné vyučovací pomůcky, učebnice a zpěvníky.

Místo realizace:

Výuka je realizována ve třídě, ve které jsou stabilně umístěny varhany a dále dětské Orffovy hudební nástroje.

Škola také zajišťuje různé hudební koncerty a představení ve škole, nebo se žáci účastní výchovných koncertů v KD Hodice, v KD Třešť nebo ZUŠ v Třešti.

Do výuky zařazujeme následující **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Týká se především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického, estetiky

Výchova demokratického občana

Vychovává k úctě ke státním symbolům (hymně), upevňuje vztah k domovu a vlasti a vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Rozvíjí vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápáním kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně.

Multikulturní výchova

Zprostředkovává poznání vlastní kultury a porozumění odlišným kulturám.

Environmentální výchova

Poskytuje mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí.

Časová dotace předmětu Hudební výchova

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

⇒ Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Vokální činnosti			
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- seznamuje se s dýcháním - učí se zřetelně vyslovovat - sjednocuje si hlasový rozsah - seznamuje se s hudebním rytmem, intonací - zazpívá jednoduché písně - učí se vytleskat rytmus - učí se rozpoznat zvuk, tón	- pěvecký a mluvní projev - dýchání, výslovnost, hlasový rozsah, hlavový tón - hudební rytmus: písně v $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ taktu - intonace: hry na ozvěnu - zvuk, tón	MV ČJ: délka slabik, výslovnost
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rytmizuje jednoduché texty	- rytmizace a hudební improvizace: hra na ozvěnu (reprodukce motivů), rytmizace a melodizace slov a krátkých textů	MV ČJ: říkadla
Poslechové činnosti			
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů - soustředí se na poslech jednoduché skladby - rozlišuje vlastnosti tónů - vnímá hudební kontrasty - rozezná tempo písní	- vlastnosti tónů: délka, výška, síla - hudební kontrasty: slabě- silně, vesele- smutně, rychle- pomalu - výrazové prostředky: melodie vzestupná a sestupná	MV - obrazový materiál - hra na tělo - hudební pořady
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- učí se rozpoznat hudbu vokální a instrumentální - rozlišuje hlas mužský, ženský a dětský - učí se podle charakteristického zvuku poznat jednoduché nástroje - seznamuje se s hudebními styly a žánry	- hudba vokální a instrumentální, lidský hlas - hudební styly a žánry: hudba slavnostní, pochod, ukolébavka - základní hudební nástroje: klavír, flétna, housle, kytara, buben, triangl	MV VV: ilustrace k písním PČ: práce s materiálem
Instrumentální činnosti			
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- seznamuje se s Orffovými nástroji - učí se doprovodit zpěv pomocí nástroje - seznamuje se s hudebními pojmy	- hra na nástroj z Orffova Instrumentáře: doprovod ve $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ taktu - pojmy: notová osnova, houslový klíč, noty	- OSV/1 MV - hudební pořady - Orffovy nástroje - hra na zobcovou flétnu
Hudebně-pohybové činnosti			
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- reaguje na hudbu pohybem - utváří si pohybovou paměť	- pohybové vyjádření hudby: pohybová paměť - pohybové říkanky - taneční a pohybové hry	MV TV chvilky TV- hudebně pohybové hry

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Vokální činnosti			
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- upevňuje správné pěvecké návyky - učí se zřetelně vyslovovat - sjednocuje si hlasový rozsah - zpívá rytmicky přesně v jednohlase - učí se vytleskat rytmus - cíleně rozvíjí hlavový tón	- pěvecký a mluvní projev: dechová a artikulační cvičení, nasazení hlavového tónu, sjednocování hlasového rozsahu - hudební rytmus: písně v $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ takt - lidové i umělé písně přiměřeného rozsahu - intonace: hry na ozvěnu, hry otázka, odpověď, volný nástup 1. a 5. stupně	MV ČJ: jazyková a literární výchova - besídka - vystoupení
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rytmizuje jednoduché texty - melodizuje říkadla	- rytmizace a hudební improvizace: hra na ozvěnu (reprodukce motivů) - rytmizace a melodizace slov a krátkých textů, říkadel	MV ČJ: čtení
Poslechové činnosti			
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů - soustředí se na poslech jednoduché skladby - rozlišuje vlastnosti tónů - vnímá hudební kontrasty - rozezná tempo písní - vyjádří pocit z poslechu - odliší vyšší a nižší tón	- vlastnosti tónů: délka, výška, síla, barva - hudební kontrasty: slabě- silně, vesele- smutně, rychle- pomalu - výrazové prostředky: melodie vzestupná a sestupná - interpretace hudby: pocity z hudby	MV VV, PČ: vyjádření pocitů z hudby, ilustrace k písni
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- pozná hudbu vokální a instrumentální - rozlišuje hlas mužský, ženský a dětský - rozpozná dle charakteristického zvuku jednoduché nástroje - učí se orientovat se v hudebních stylech a žánrech - seznamuje se s dechovými nástroji	- hudba vokální a instrumentální, lidský hlas - hudební styly a žánry: hudba slavnostní, pochod, ukolébavka, hudba taneční, koleda - základní hudební nástroje: klavír, flétna, housle, kytara, buben, triangl - dechové nástroje: pojmenování, zvuk	MV PČ: práce s materiálem (hudební nástroj)
Instrumentální činnosti			
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - upevňuje si jednoduché hudební pojmy - seznamuje se s názvy a délkami not	- hra na nástroj z Orffova instrumentáře- doprovod ve $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ taktu - pojmy: notová osnova, houslový klíč, - noty: názvy a délky not, taktová čára, takt	

Hudebně-pohybové činnosti			
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybem vyjadřuje tempo a metrum melodie - utváří si pohybovou paměť - seznamuje se s taktováním	- pohybové vyjádření hudby: pohybová paměť, pohyb podle hudby, improvizace, nácvik taktů pomocí pohybu s gumou - pohybové říkanky - taneční a pohybové hry	MV TV: hudebně pohybové hry, rytmické sestavičky

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Vokální činnosti			
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- upevňuje správné pěvecké návyky - sjednocuje si hlasový rozsah - zpívá rytmicky přesně v jednohlase - umí vytleskat rytmus - cíleně rozvíjí hlavový tón - umí zazpívat přiměřený počet lidových i umělých písní	- pěvecký a mluvní projev: hlasová hygiena - dechová a artikulační cvičení, nasazení hlavového tónu, sjednocování hlasového rozsahu - hudební rytmus: písně v $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ taktu, lidové i umělé písně přiměřeného rozsahu, zpěv s dynamickými rozdíly - dvojhlas, kánon - intonace: hry otázka, odpověď, volný nástup 1. , 3. a 5. stupně	MV ČJ: komunikační a slohová výchova
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rytmizuje jednoduché texty - melodizuje říkadla	- rytmizace a hudební improvizace: hra na ozvěnu, rytmizace a melodizace slov a krátkých textů, říkadla	MV ČJ: čtení
Poslechové činnosti			
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů - soustředí se na poslech jednoduché skladby - rozlišuje vlastnosti tónů - vnímá hudební kontrasty - rozezná tempo písní - vyjádří pocit z poslechu	- vlastnosti tónů: délka, výška, síla, barva, souzvuk tónů - hudební kontrasty: slabě- silně, vesele- smutně, rychle- pomalu - výrazové prostředky: melodie vzestupná a sestupná - interpretace hudby: pocity z hudby	MV VV, PČ: vyjádření pocitů z hudby, ilustrace k písni
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- odliší hudbu vokální od instrumentální a vokálně instrumentální - pozná vybrané druhy hudebních nástrojů	- hudba vokální a instrumentální, lidský hlas - hudební styly a žánry: hudba slavnostní, pochod, ukolébavka, hudba	PČ: práce s materiálem (hudební nástroj)

	- učí se orientovat se v hudebních stylech a žánrech - seznamuje se se smyčcovými nástroji	taneční, koleda - základní hudební nástroje: klavír, flétna, housle, kytara, buben, triangl - dechové nástroje - smyčcové nástroje: pojmenování, zvuk - hra sólová a orchestrální	
Instrumentální činnosti			
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - upevňuje si hudební pojmy - upevňuje si názvy a délky not - pokouší se o hudební improvizaci	- hra na nástroj z Orffova instrumentáře: doprovod ve $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ taktu - tvorba přede hry a dohry, vlastní doprovod písně - pojmy: notová osnova, houslový klíč, noty: názvy a délky not, taktová čára, takt, pomlky	- OSV/1 - MV/4 - Orffovy nástroje
Hudebně-pohybové činnosti			
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybem vyjadřuje tempo a metrum melodie - utváří si pohybovou paměť - orientuje se v prostoru - umí taktovací pohyby ve $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ taktu	- pohybové vyjádření hudby: pohybová paměť, pohyb podle hudby, improvizace, nácvik taktů pomocí pohybu s gumou - pohybové říkanky - taneční a pohybové hry, pohybové sestavy k písním, pantomima - základy tanečních kroků lidových tanců	MV TV: hudebně pohybové hry, rytmické sestavičky

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Vokální činnosti			
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- uvědomuje si správné pěvecké návyky - sjednocuje si hlasový rozsah - zpívá na základě vlastních dispozic rytmicky a intonačně přesně - umí vytleskat rytmus - seznamuje se s notovým zápisem jednoduché melodie a pokouší se ji zazpívat - seznamuje se s rytmickými Slabikami - učí se orientovat v notovém záznamu písní a pracovat s ním	- pěvecký a mluvní projev: upevňování pěveckých návyků - hudební rytmus: písně v $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ taktu, lidové i umělé písně, zpěv s dynamickými rozdíly - dvojhlas, kánon, lidový dvojhlas - intonace: hry otázka, odpověď - orientace v notovém záznamu - opakování hudebních pojmů - volný nástup 1., 3., 5. a 8. stupně - rytmické slabiky	MV ČJ: komunikační a slohová výchova Besídka, vystoupení

Poslechové činnosti			
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- seznamuje se s písňovou formou - nabývá povědomí o hudebních skladatelích a jejich dílech	- malá písňová forma: a-b, a-b-a - epizody ze života některých hudebních skladatelů, poslechové skladby různých stylů	MV ČJ: sloh, četba
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- upozorní na tempové, metroritmické a dynamické změny v proudu znějící hudby - vyjádří pocit z poslechu - odliší hudbu vokální od instrumentální a vokálně instrumentální - pozná vybrané druhy hudebních nástrojů - učí se orientovat se v hudebních stylech a žánrech - seznamuje se s bicími nástroji	- vlastnosti tónů: délka, výška, síla, barva, souzvuk tónů, akord - hudební kontrasty, gradace, výrazové prostředky: melodie vzestupná a sestupná, ukončená a neukončená - interpretace hudby: pocity z hudby - hudba vokální a instrumentální, lidský hlas - hudební styly a žánry: hudba slavnostní, pochod, ukolébavka, hudba taneční, koleda - základní hudební nástroje: klavír, flétna, housle, kytara, buben, triangl - dechové nástroje - smyčcové nástroje - bicí nástroje - hra sólová a orchestrální, koncert	MV VV, PČ: vyjádření pocitů z hudby, ilustrace k písni PČ: práce s materiálem (hudební nástroj)
Instrumentální činnosti			
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - upevňuje si hudební pojmy - upevňuje si názvy a délky not - reprodukuje jednoduché motivy skladeb na rytmické nástroje	- hra na nástroj z Orffova i instrumentáře - rytmické i melodické nástroje - pojmy: notová osnova, houslový klíč - noty: názvy a délky not, taktová čára, takt, pomlky	
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- provádí jednoduché hudební improvizace - vytváří jednoduché přede hry a dohry - upevňuje si hudební pojmy	- rytmizace, melodizace a hudební improvizace: přede hra, dohra, vlastní krátká improvizace - pojmy: dur a moll tónina	
Hudebně-pohybové činnosti			
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- pohybem vyjadřuje tempo a metrum melodie - utváří si pohybovou paměť - orientuje se v prostoru - umí taktovací pohyby ve 2/4 a 3/4 taktu - rozpozná v proudu znějící hudby některé výrazové prostředky - ztvárňuje hudbu tanečními kroky	- pohybové vyjádření hudby: pohybová paměť, pohyb podle hudby, improvizace, nácvik taktů pomocí pohybu s gumou, taktovací schémata - pohybové říkanky - taneční a pohybové hry, pohybové sestavy k písňům, pantomima - základy tanečních kroků lidových tanců, tanec ve dvojici	MV TV: hudebně pohybové hry, rytmické sestavičky, gymnastika

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Vokální činnosti			
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- uvědomuje si správné pěvecké návyky - sjednocuje si hlasový rozsah - zpívá na základě vlastních dispozic rytmicky a intonačně přesně - umí vytleskat rytmus - seznamuje se s notovým zápisem jednoduché melodie a pokouší se ji zazpívat - seznamuje se s rytmickými slabikami	- pěvecký a mluvní projev: upevňování pěveckých návyků - hudební rytmus : písně v 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu, - lidové i umělé písně - zpěv s dynamickými rozdíly - dvojhlas, kánon, lidový dvojhlas - intonace: hry otázka, ozvěna odpověď, volný nástup 1. , 3. , 5. a 8. stupně, rytmické slabiky	MV ČJ: komunikační a slohová výchova Besídka, vystoupení
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- učí se orientovat v notovém záznamu písní a pracovat s ním rytmicky a melodicky	- orientace v notovém záznamu - opakování hudebních pojmů - zápis hudby, zápis rytmu jednoduché písně	
Poslechové činnosti			
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- seznamuje se s písňovou formou - nabývá povědomí o hudebních skladatelích a jejich dílech	- malá písňová forma: a-b, a-b-a, rondo, variace - epizody ze života některých hudebních skladatelů, poslechové skladby různých stylů	MV ČJ: sloh, čtení
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- upozorní na tempové, metroritmické a dynamické změny v proudu znějící hudby - vyjádří pocit z poslechu - odliší hudbu vokální od instrumentální a vokálně instrumentální - pozná vybrané druhy hudebních nástrojů - učí se orientovat se v hudebních stylech a žánrech - seznamuje se s bicími nástroji	- vlastnosti tónů: délka, výška, síla, barva, souzvuk tónů, akord - hudební kontrasty, gradace - výrazové prostředky: melodie vzestupná a sestupná, ukončená-neukončená - interpretace hudby: pocity z hudby - hudba vokální a instrumentální, lidský hlas - hudební styly a žánry: hudba slavnostní, taneční, pochod, ukolébavka, hudba taneční, koleda - základní hudební nástroje: klavír, flétna, housle, kytara, buben, triangel - dechové nástroje - smyčcové nástroje - bicí nástroje - hra sólová a orchestrální, koncert - orchestr, dirigent, kapela (lidová, rocková)	MV VV, PČ: vyjádření pocitů z hudby, ilustrace k písni PČ: práce s materiálem (hudební nástroj)

Instrumentální činnosti			
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - upevňuje si hudební pojmy - upevňuje si názvy a délky not - reprodukuje jednoduché motivy skladeb na rytmické nástroje	- hra na nástroj z Orffova instrumentáře, rytmické i melodické nástroje - pojmy: notová osnova, houslový klíč, noty: názvy a délky not, taktová čára, takt, pomlky	
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- provádí jednoduché hudební improvizace - vytváří jednoduché přede hry a dohry - upevňuje si hudební pojmy	- rytmizace, melodizace a hudební improvizace: přede hra, mezihra, dohra, vlastní krátká improvizace - pojmy: dur a moll tónina, opakování	
Hudebně-pohybové činnosti			
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- pohybem vyjadřuje tempo a metrum melodie - utváří si pohybovou paměť - orientuje se v prostoru - umí taktovací pohyby ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - rozpozná v proudu znějící hudby některé výrazové prostředky - ztvárňuje hudbu tanečními kroky	- pohybové vyjádření hudby: pohybová paměť, pohyb podle hudby, improvizace, nácvik taktů pomocí pohybu s gumou, taktovací schémata - pohybové říkanky - taneční a pohybové hry, pohybové sestavy k písním, pantomima - základy tanečních kroků lidových tanců, tanec ve dvojici	MV TV: hudebně pohybové hry, rytmické sestavičky, gymnastika

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období   HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty   HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu   HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny   HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby   Očekávané výstupy – 2. období   HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem   HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou   HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje   HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování

5.5.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast	: Umění a kultura
Vzdělávací obor	: Výtvarná výchova
Vyučovací předmět	: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova dochází k všestrannému prohlubování výtvarného citění žáka tím, že pomáhá vyjadřovat jeho emoce a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii.

Obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova napomáhá vytváření postojů k tvořivému pojmání světa a schopnosti spolupracovat na společné práci a učí žáka toleranci při hodnocení výtvarných projevů ostatních.

Při výtvarných činnostech dochází k rozvíjení smyslového vnímání, představivosti, zlepšování jemné motoriky, prostorového vidění a k získávání všestranných výtvarných dovedností, žáci využívají různé výtvarné techniky.

Škola prozatím nemá prostory speciálně určené pro výuku tohoto předmětu, proto výuka probíhá v jednotlivých třídách popř. na školní zahradě, v terénu.

Škola se účastní během roku několika výtvarných soutěží. Pravidelně jsou práce žáků vystavovány ve třídách, na chodbách školy a ve vestibulu Obecního úřadu.

Výtvarná výchova je členěna do 3 okruhů :

1. Výtvarné osvojování skutečnosti
2. Dekorativní a prostorová práce
3. Výtvarné umění a životní prostředí

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Časová dotace předmětu Výtvarná výchova

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	2	2

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- umí zacházet s některými výtvarnými prostředky a materiály - kreslí tužkou, rudkou, dřívkem, fixem - při hře s barvou využívá pestrosti barev - umí pojmenovat základní tvary a vystříhnout je - rozpozná a pojmenuje barvy - pracuje s pastelem	- voskový pastel, vodové barvy : modelovací hmota, papír - čáry, kruhy, vlnky ... - základní barvy, rozfoukávání barev, husté nebo řídké barvy - pojmenování tvarů - rozpoznání a pojmenování barev - pastel (dekorativní práce, řazení prvků v pásu)	- OSV/1,2 MV PČ: stříhání, lepení M: geometrie (tvary)

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- kreslí tužkou, dřívkem, uhlem a fixem - maluje vodovými barvami - pracuje s pastelem	- řazení dekorativních prvků v ploše - sledování tvarů předmětů z hlediska užítka a materiálu (aktovka) - shlukování barevných skvrn, práce do mokrého podkladu (rozpijení, zapouštění) - pastel (dekorativní a rytmické řazení prvků)	MV ČJ: vyprávění, četba pohádek M: geometrické tvary
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- umí přibližně vystihnout proporční vztahy - pracuje s přírodním materiálem - umí si rozvrhnout vlastní výtvarnou práci - využívá základních vlastností barev při výtvarné tvorbě	- postava - vytváření prostorových útvarů - koláže z listů, suchých plodů, otisky listů - příprava a úklid pracovního místa - rozvržení plochy výkresu - využití základních vlastností barev - experiment s materiály (netradiční materiály) - dekorativní práce (masky, Vánoce, Velikonoce, ...)	- OSV/1 MV PČ: stříhání (Vánoce, Velikonoce, masky) PRV: přírodniny ČJ: tradice a zvyky - OSV/2

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- modeluje, slepuje prostorové předměty - dovede sestavovat stavebnicové prvky	- modelování, slepování (byt, zvíře, robot) - stavebnice	MV PRV: tvar těla zvířat ČJ: popis těla
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	- dokáže využívat prvky lidových zvyků a tradic, oblastní rozlišení - dokáže ztvárnit přírodní motivy - dokáže zachytit tvary předmětů denní potřeby	- dekorativní práce - výtvarné osvojování přírody (větvičky, stromy, kořeny, keře, listy, zvířata, ovoce, zelenina) - výtvarné osvojování předmětů (hrneček, džbán, domácí přístroje,..)	- OSV/2 - EV/4 MV PRV: přírodniny ČJ: vyprávění PČ: stříhání, lepení
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- umí dle dané situace výtvarně ztvárnit vlastní životní zkušenost - zvládá vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru - maluje a kreslí akční tvary	- využívání různých výtvarných technik - pozorování tvarů a poznávání funkcí různých předmětů, které člověk používá v práci, záznam pohybu a zobrazení pohybu	MV PRV: stavba těla
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vyjadřuje se na základě představ a fantazie - dokáže zobrazit výtvarný rytmus (řazení různých tvarů) - vnímá ilustrace dětské knihy	- tematické práce (zážitky ze společenského života, pohádkové postavy,..) - dekorativní práce, obalový papír, mandaly - dětské knihy (besedy) - netradiční výtvarné postupy a kombinované techniky	- OSV/1 - MEV/1 MV PČ: řazení prvků M: geometrické tvary ČJ: pohádky

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- zpřesňuje proporční vyjádření - používá rozšířenou škálu barev	- postava, zvíře, rostlina - barevné kontrasty	- OSV/1-3 MV PŘ: rostliny a živočichové
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup;	- dokáže vymodelovat jednoduchou figuru - užívá a kombinuje linie a barevné plochy - prostorově vyjadřuje	- modelování - kombinace linií a barevných ploch - prostorové modely	- MV/4 MV M: modely těles PČ: modelování

v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	skutečnost		
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- vytváří výtvarnou práci s komunikační výtvarnou hodnotou	- plakát, ilustrace, obal knihy (koláž) - piktogramy (návrhy sportovních disciplín) - erby	- MEV/3,6 - MV/1,4 MV TV: sport ČJ: obrázkové knihy, obaly a návrhy VL: erby
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- umí ztvárnit pozorovaný objekt - zvládá proporcionální vztah mezi pozorovanými věcmi	- ovoce, zelenina - předměty denní potřeby - zátiší	MV PŘ: prostředky denní potřeby, zdravé stravování. Smyslové vnímání

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- vyjadřuje se na základě prožitků a pocitů, uplatňuje svoji fantazii a osobitost - chápe odlišnosti v uměleckém vyjádření	- zobrazení abstrakce (zlo, štěstí, smutek, nálady) - ztvárnění toho, co slyším (píseň, např. ukolébavka...)	- OSV/1-3 MV ČJ: pantomima HV: ukolébavky, poslech
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- aktivně vnímá prožitky a inspiruje se jimi - umí ztvárnit realitu svého okolí	- návštěvy výstav, divadelní představení - besedy o výtvarném umění a dětských ilustrátorech	- MV/1,4 MV ČJ: besedy, představení
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- umí analyzovat svá díla a přetvořit je v jediný celek - dokáže využívat prvky lidových tradic	- leporelo, komiks - lidové tradice	- MEV/2,3,6 - OSV/1 MV ČJ: komiks VL: tradice a zvyky
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- umí ztvárnit pozorovaný objekt - zvládá proporcionální vztah mezi pozorovanými věcmi	- předměty denní potřeby - zátiší - obydlí a stavby	MV PŘ: předměty denní potřeby PČ: stavby z krychlí VL: stavby, sloh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru
1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.6 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví

Vzdělávací obor : Člověk a zdraví

Vyučovací předmět : Tělesná výchova

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku je vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově.

Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Žáci poznávají vlastní pohybové možnosti a zájmy, rozvíjí tělesnou zdatnost a duševní pohodu. Tělesná výchova zahrnuje spontánní pohybové činnosti, řízené i výběrové.

Žáci si osvojují pohybové dovednosti na základě pěkného prožitku z pohybu a komunikace při pohybu.

Předmět Tělesná výchova zahrnuje i speciální vyrovnávací cvičení pro zdravotně oslabené žáky, všestranně zaměřené pohybové činnosti i relaxační techniky.

Tělesná výchova je na 1. stupni vyučována v 1. – 5. ročníku dvě hodiny týdně. Současně se dbá i na tělesné a hygienické aktivity během každé hodiny celého týdne. Důraz je kladen na všestranný zdravotní a fyzický rozvoj žáka. Jsou zařazovány také prvky zdravotní tělesné výchovy s ohledem na častý výskyt špatného držení těla u většiny žáků.

Tělesná výchova probíhá na 1. stupni spojením ročníků podle počtů žáků v daném školním roce, společně probíhá výuka dívek a chlapců.

Výuka žáků naší školy je realizována v sále KD Hodice, na hřišti v areálu školy, na hřišti TJ Hodice a také ve volné přírodě.

Výuka **plavání** je realizována v plavecké škole Evžena Rošického 2684 v Jihlavě s časovou dotací plaveckého kurzu 40 hodin a je určen pro žáky 3. - 4. třídy. Plaveckého výcviku se mohou účastnit i ostatní žáci školy a předškoláci z mateřské školy.

Turistika je realizována formou kondičních vycházek do přírody, turistických výletů, pobytů v přírodě, školy v přírodě popř. cykloturistickými vyjížděkami zejména v odpoledních hodinách v rámci školní družiny.

Začlenění průřezových témat:

OSV, MKV, VDO

Mezipředmětové vztahy:

Hudební výchova

Pracovní činnosti

Výtvarná výchova

Matematika

Český jazyk

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Časová dotace předmětu Tělesná výchova

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	2

Vzdělávací obsah je dle RVP rozčleněn na čtyři tématické okruhy:

Učivo vyučovacího předmětu **Tělesná výchova** je rozděleno do čtyř okruhů :

1) činnosti ovlivňující zdraví

organizace, cvičení a bezpečnost při tělesné výchově, hygiena, bezpečnost při přípravě a úklidu náradí a náčiní, vhodné oblečení a obutí, pohybový režim, odhad vlastních možností, význam zátěže a relaxace pro organismus, zranění a 1. pomoc při cvičení

2) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

průpravná cvičení, u nadaných jedinců, i zvládnutí atletických, gymnastických, akrobatických a rytmických cvičení, cvičení na náradích a s náčiními, druhy běhu, skoků, odrazů, hodů míčem, základy atletických, míčových a dalších sportovních her, rytmická cvičení, turistika, plavání, zimní sporty, jízda na kole, dopravní výchova, zimní sporty

3) činnosti podporující pohybové učení

jednání fair play, názvosloví, signály a povely, úcta k pohlaví a individuálním možnostem ostatních, organizace TV ve škole, význam OH a dalších sportovních soutěží ve škole i regionu, spolupráce v týmu, měření a testy výkonů, zdroje informací

4) zdravotní tělesná výchova

zdravotní tělesnou výchovu nemáme ve škole zařazenou samostatně, ale snažíme se průběžně vést žáky ke správnému držení těla a ke sportu vůbec

V předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva, skupiny
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair play
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva
- hodnocení, zejména kladné, při každém zlepšení jednotlivce či týmu
- uvědomování si a respektování rozdílnosti výkonů spolužáků
- uvědomování si rozdílnosti pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů

Kompetence občanské

- podpora aktivního sportování
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- emoční a věcné seznámení se škodlivostí používání drog a jiných škodlivých látek
- uvědomění si zdravého životního stylu, správné životosprávy

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů
- úprava sportoviště i terénu
- dodržování bezpečnosti při práci

⇒ Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Činnosti ovlivňující zdraví			
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se - zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, správné dýchání - napodobí předváděné cviky - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - zvládne techniku chůze a je schopen se zúčastnit turistického výletu nebo vycházky - učí se využívat nabízené příležitosti k rozvoji různých forem pohyblivosti - uvědomuje si důležitost průpravných cvičení - zaujímá správné cvičební polohy - vnímá, že různá cvičení mají různé účinky	- význam pohybu pro zdraví - správná technika cviků - příprava organismu před zátěží a zklidnění po zátěži - cvičební úbor, obuv do tělocvičny a na ven, jeho rozlišení - osobní hygiena - dechová, průpravná, kompenzační, relaxační, psychomotorická cvičení - rozcvička, zahřátí, protažení, uklidnění organismu, - pohybové hry - hry s netradičními pomůckami Turistika: - chůze v terénu	- OSV/ 1 OČZMU: T1 - psychohygiena - OSV/1 MV - psychomotorika M: pořadí čísel HV: dýchání a zpěv PRV: ochrana zdraví námětové hry v souladu s probíraným učivem, vycházky soutěživé hry s využitím znalostí různých pojmů, věcí a jejich vlastností - vycházky

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- zvládá jednoduchá speciální cvičení s vlastním oslabením - rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti	- zdravotně zaměřené činnosti - rychlost, vytrvalost, síla, pohyblivost - Atletika: - běh na 30 m - běh vytrvalostní v časovém limitu, - hod kriketovým míčkem z místa, - skok do dálky , odraz z místa - Gymnastika: - kotoul - přeskok - chůze po lavičce či kladince s dopomocí - náskok na lavička - šplh - držení vlastního těla pomocí rukou a nohou s dopomocí učitele - Sportovní hry - manipulace s míčem - držení jednoruč a obouruč - odkop míče	- OSV/1,2 - MV - M: číslice s překonáváním přírodních překážek - PRV: části lidského těla - VV: postava - vycházky
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- seznamuje se se zásadami hygieny při činnostech - učí se bezpečnosti při činnostech - učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce - učí se dodržovat hygienu při plavání, adaptuje se na vodní prostředí řídí se pokyny vyučujícího - dodržuje správné držení těla - učí se využívat nabízené příležitosti k rozvoji různých forem pohyblivosti - vnímá důležitost průpravných cvičení - zná základní cvičební polohy, záchranu a dopomoc při gymnastickém cvičení a cvičení na náradí	- hygiena při TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při TV - správné držení těla - vhodný pohybový režim - všeobecně rozvíjející pohybové činnosti - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení	- MV - Prv: bezpečí a hygiena - VV: postava - M: měření a vážení - Řád školy - Poučení žáků o bezpečnosti v hodinách TV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- seznamuje se s činnostmi jednotlivce či ve skupině - dokáže se pohybovat na hřišti a v tělocvičně	- základy gymnastiky - průpravné úpoly - základy atletiky - rytmická cvičení - turistika a pobyt v přírodě	- MV - Výlety - HV: hudebně pohybové činnosti
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- seznamuje se se spoluprací v týmových činnostech, uvědomuje si nutnost spolupráce	- pohybové hry s různým zaměřením - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě	

- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- učí se zásadám chování při přesunech v TV a v prostorách vyhrazených pro TV	- povely, pravidla chování, pokyny	
Činnosti podporující pohybové učení			
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- dodržuje základní pravidla známých her	- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - zásady jednání a chování	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- seznamuje se základními povely a pokyny - seznamuje se se základním tělocvičným názvoslovím - učí se zásadám chování v dopravních prostředcích při přesunu	- organizace TV - základní tělocvičné názvosloví	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Činnosti ovlivňující zdraví			
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- učí se využívat nabízené příležitosti k rozvoji různých forem pohyblivosti - vnímá důležitost průpravných cvičení - zná základní cvičební polohy, záchranu a pomoc při gymnastickém cvičení a cvičení na nářadí - vnímá, že různá cvičení mají různé účinky - v rámci svých možností a s pomocí učitele rozpozná vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport, vhodné a nevhodné pro aktivity	- význam pohybu pro zdraví - správná technika cviků - příprava organismu před zátěží a zklidnění po zátěži - vhodné a nevhodné prostředí pro sportovní aktivity (nevhodné - jídelna, schodiště, knihovna apod.)	- OSV/1,2 MV PRV: vycházky do přírody a bezpečnost, Tělovýchovné chvílky Člověk a jeho zdraví
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- zvládá jednoduchá speciální cvičení s vlastním oslabením - rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti	- rychlost, vytrvalost, síla, pohyblivost - průpravná cvičení pro kotoul vzad - průpravná cvičení pro odraz z můstku - náskok do dřepu na švédskou bednu (2-4 díly) - chůze na kladince, obrácené lavičky - gymnastické nářadí	- OSV/1 MV ČJ: druhy umění (pantomima) PRV: člověk a jeho zdraví HV: tanec

		Zdravotně zaměřené činnosti: - správné držení těla - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - pantomima - pochod se zpěvem - jednoduché tance - základní pojmy: start, cíl, doskočiště, startovní čára, stopky, pásmo, kriketový míček, startovní povely, ap. - základní atletické disciplíny - šplh 1-2 m	
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- zvládá zásady hygieny při činnostech - učí se bezpečnosti při činnostech - učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce - dodržuje hygienu při plavání, adaptuje se na vodní prostředí - zná v souladu s předpoklady svého věku pravidla bezpečnosti při TV a sportu a za pomoci učitele je dodržuje - zvládá zásady hygieny při činnostech - učí se bezpečnosti při činnostech - učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce - dodržuje hygienu při plavání, adaptuje se na vodní prostředí	- hygiena při TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, první pomoc v podmínkách TV - činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení a jejich prevence - zásady správného držení těla - dechová cvičení - všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	MV Prv: bezpečí a hygiena VV: postava M: měření a vážení Řád školy Poučení žáků o bezpečnosti v hodinách TV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- zvládá činnosti jednotlivce či ve skupině - dokáže se pohybovat na hřišti a v tělocvičně, ve volné přírodě	- základy gymnastiky - průpravné úpoly - základy atletiky - rytmická cvičení - turistika a pobyt v přírodě - plavání	MV HV: hudebně pohybové činnosti Výlety, exkurze
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- uvědomuje si nutnost spolupráce při veškerých pohybových aktivitách	- pohybové hry s různým zaměřením - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- zvládá zásady chování při přesunech v TV a v prostorách vyhrazených pro TV	- povely, pravidla chování, pokyny	

Činnosti podporující pohybové učení

- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- spolupracuje při sportovních a pohybových činnostech a soutěživých kolektivních hrách - řídí se základními pravidly osvojovaných her za pomoci učitele - dovede k pohybové kolektivní hře využít i hračky a jiné předměty, než tělocvičné nářadí - zvládne hrát kolektivní hry i mimo hodiny TV - zvládne přesun v terénu ve skupině a ve dvojici	- sportovní hry - pohybové činnosti - hry, soutěže, kolektivní hry - pravidla her - využití netradičních pomůcek při pohybových hrách dětí (mety, slalom) - využití pohybových her v školní a mimoškolní výchově, ve volném čase - turistika - zásady jednání a chování	- OSV/1,2 - ENV/3 MV - mimoškolní činnost - ŠD: hry ČJ: čtení pravidel M: počítání, řazení PRV: hry v rodině, vycházky
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- dodržuje základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - reaguje na základní povely a pokyny - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví - zná zásady chování v dopravních prostředcích při přesunech	- organizace TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely: pozor, pohov, vlevo v bok, vpravo v bok, čelem vzad, dvojřad, pozdrav	MV M: řazení prvků: první, druhý...

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Činnosti ovlivňující zdraví			
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- zúčastňuje se tělovýchovných aktivit v průběhu velké přestávky venku a tělovýchovných chvilky v hodinách - zvládá jednoduchá speciální cvičení - chápe význam pohybu pro zdraví - dovede si po poradě s učitelem stanovit své individuální cíle v souladu se svými individuálními předpoklady	- tělesné aktivity o velké přestávce - tělovýchovné chvilky - relaxační a dechová cvičení - napínací a protahovací cvičení - vnímání pocitů při cvičení - zvyšování imunity organismu člověka - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu před zátěží a zklidnění po zátěži - stanovení individuálních výkonnostních cílů	- OSV/1,2 - OSC/1,2 MV - prolínání všemi předměty HV: zpěv s hudbou PRV: péče o zdraví Tělovýchovné chvilky PČ: práce na školním pozemku

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- zvládá jednoduchá speciální cvičení s vlastním oslabením - rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti	- vycházka do přírody - turistické cvičení - ochrana přírody - vytrvalostní běh na čas - rychlý běh 40 m - nácvik nízkého a vysokého startu - skok do dálky s rozběhem - hod kriketovým míčkem - přeskok přes švihadlo - náskok na kozu - náskok na bednu - skrčka - šplh o tyči - cvičení s hudbou, rytmická cvičení - základy estetického pohybu Základní plavecká výuka - zvládá prvky základní plavecké výuky dle osnov plavecké školy - základní plavecké dovednosti, - jeden plavecký způsob, - prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu - základy chování a bezpečnosti - zásady hry fair play - ovládání míče - plné míče - startovní pokyny reakce na píšťalku: start-cíl	- ENV - OSV/1,2 MV PRV: hygiena člověka, vycházka M: jednotky délky HV: cvičení rytmická a kondiční : vytváření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky soutěže
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- zvládá zásady hygieny při činnostech - učí se bezpečnosti při činnostech - učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce - dodržuje hygienu při plavání, adaptuje se na vodní prostředí	- Hygiena při TV: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, první pomoc v podmínkách TV Základní plavecká výuka - hygiena plavání, - adaptace na vodní prostředí	- OSV/1 MV PRV: bezpečí a hygiena člověka VV: postava M: měření a vážení Řád školy Poučení žáků o bezpečnosti v hodinách TV Plavecká výuka

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- zvládá činnosti jednotlivce či ve skupině - dokáže se pohybovat na hřišti a v tělocvičně, ve volné přírodě - dokáže se připravit na sportovní výkony - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem - vnímá, že gymnastika napomáhá správnému držení těla - vnímá, že atletické činnosti všestranně ovlivňují organismus člověka - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám	- základy gymnastiky - průpravné úpoly - základy atletiky - rytmická cvičení - turistika a pobyt v přírodě	MV HV: hudebně pohybové činnosti Výlety. exkurze
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- uvědomuje si nutnost spolupráce při veškerých pohybových aktivitách	- pohybové hry s různým zaměřením - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- zvládá zásady chování při přesunech v TV a v prostorách vyhrazených pro TV	- povely, pravidla chování, pokyny	
Činnosti podporující pohybové učení			
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- spolupracuje při sportovních a pohybových činnostech a soutěživých kolektivních hrách - řídí se základními pravidly osvojovaných her za pomoci učitele - dovede k pohybové kolektivní hře využít i hračky a jiné předměty, než tělocvičné nářadí - zvládne hrát kolektivní hry i mimo hodiny TV - zvládne přesun v terénu ve skupině a ve dvojici	- sportovní hry - pohybové činnosti - hry, soutěže, kolektivní hry - pravidla her - využití netradičních pomůcek při pohybových hrách dětí (metry, slalom) - využití pohybových her v školní a mimoškolní výchově, ve volném čase - turistika - zásady jednání a chování - organizace TV	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- dodržuje základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - bezpečně připraví a uloží nářadí, náčiní a pomůcky - reaguje na základní povely a pokyny - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví - zná zásady chování v dopravních prostředcích při přesunech	- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely: pozor, pohov, vlevo v bok, vpravo v bok, čelem vzad, dvojřad, pozdrav - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - základní pokyny a povely - zjednodušená pravidla her, závodů a soutěží	Zvláštní TV

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Činnosti ovlivňující zdraví			
- podílí se na realizaci pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- chápe, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů a plic - uvědomuje si nutnost aktivně pohybovat alespoň dvě hodiny denně a snaží se o to - dovede prožívat cvičení a soustředit se na přesné a správné provedení pohybu - podílí se na realizaci vlastního pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, zvládá přípravu před pohybovou aktivitou, zklidnění po zátěži - projevuje přiměřenou samostatnost pro zlepšení své zdatnosti	- cvičení průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá - cvičení v přírodě, soutěživé hry s využitím znalostí různých pojmů, věcí a jejich vlastností - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu před zátěží a zklidnění po zátěži	OSV/1 MV M: graf měření výkonu, stopky VL: orientace v čase a v krajině, vycházky do okolí školy PŘ: Člověk a jeho zdraví VV a PČ: tvořivé a námětové hry, práce na školním pozemku
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- snaží se o správné držení těla - zná správný způsob zvedání zátěže - rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost - zlepšuje koordinaci pohybu	- zdravotně zaměřené činnosti - rychlost, vytrvalost, síla, pohyblivost pod vedením učitele: - správné držení těla - správné zvedání zátěže - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - průpravná cvičení - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - přeskoky přes švihadlo - akrobacie - přeskok přes kozu, roznožka s dopomocí	- OSV/1,2 MV PŘ: lidské tělo HV: pohyb se zpěvem, lidové tance - kreativita PRV: dopravní výchova, cestování
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- zvládá zásady hygieny při činnostech - učí se bezpečnosti při činnostech a nebezpečí předcházet - zvládá ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc - dodržuje hygienu při plavání, adaptuje se na vodní prostředí - zvládá zásady chování při přesunech v TV a v prostorách vyhrazených pro TV	- hygiena při TV - bezpečnost při TV - povely, pravidla chování, pokyny	Výlety Exkurze Procházky První pomoc
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	- zvládá činnosti jednotlivce či ve skupině - dokáže se pohybovat na hřišti	- základy gymnastiky - průpravné úpoly - základy atletiky	MV HV: hudebně pohybové hry

dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- a v tělocvičně, ve volné přírodě - dokáže se připravit na sportovní výkony - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem - vnímá, že gymnastika napomáhá správnému držení těla - vnímá, že atletické činnosti všestranně ovlivňují organismus člověka - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám	- rytmická cvičení - turistika a pobyt v přírodě	VL: Místo, kde žijeme Výlety
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- uvědomuje si nutnost spolupráce při veškerých pohybových aktivitách - jedná fair-play - dokáže vyhodnotit nevhodné chování a nedodržování pravidel u sebe i ostatních - podílí se na ochraně přírody - zná zásady fair play - dodržuje pravidla her a soutěží - rozpozná přestupky a adekvátně reaguje - respektuje slabší jedince a opačné pohlaví, snaží se být ohleduplný	- pohybové hry s různým zaměřením - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě - zásady fair play - pravidla her a soutěží - asertivní chování a slušné vystupování - ohleduplnost vůči opačnému pohlaví a slabším spolužákům	MV PŘ: Rozmanitost přírody
Činnosti podporující pohybové učení			
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- dodržuje základní pravidla známých her - užívá jednoduché názvosloví - cvičí podle nákresu či popisu: reaguje na základní povely a pokyny - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví	- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - komunikace v TV - organizace TV - základní tělocvičné názvosloví	
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- učí se přijímat korektivní pokyn ke svému provedení činnosti a zaujmout k němu stanovisko - učí se hodnotit spolužákův projev	- zásady správného jednání a chování	
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- seznamuje se s různými druhy měřidel	- měření a posuzování pohybových dovedností	MV M: jednotky času, míry...
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	- zvládne s pomocí dospělého připravit různé pohybové aktivity	- vlastní improvizace vedení průpravňových cvičení, her, činností	
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- umí vyhledat zajímavé informace o sportu, sportovním dění	- encyklopedie, internet, noviny, letáky...	MV ČJ: Pozvánka, Zpráva VV: plakát Projekt „Hravě, žij zdravě“

- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- komunikuje s ostatními spolužáky a domlouvá se na spolupráci - zná pravidla hygieny a bezpečnosti - adekvátně reaguje na úraz kamaráda - správně a bezpečně uloží používané náradí	- komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost - pravidla hygieny a bezpečnosti, organizace - dechová cvičení - reakce na úraz kamaráda, bezpečnost při práci s náčiním a náradím a jeho ukládání - měření a vážení	- OSV/1,2 MV - přírodověda - pracovní činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a s soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zná zásady fair play - dodržuje pravidla her a soutěží - rozpozná přestupky a adekvátně reaguje - respektuje slabší jedince a opačné pohlaví, snaží se být ohleduplný	- zásady fair play - pravidla her a soutěží - asertivní chování a slušné vystupování - ohleduplnost vůči opačnému pohlaví a slabším spolužákům	- OSV/1,2 MV PŘ: Lidské tělo VV: Lidské tělo

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Činnosti ovlivňující zdraví			
- podílí se na realizaci pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- chápe, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů a plic - uvědomuje si nutnost aktivně pohybovat alespoň dvě hodiny denně a snaží se o to - dovede prožívat cvičení a soustředit se na přesné a správné provedení pohybu - vytyčí a plní si své individuální cíle ve spolupráci s učitelem - projevuje přiměřenou samostatnost pro zlepšení své zdatnosti	- pohybové hry s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	OSV/1 MV M: graf měření výkonu, stopky VL: orientace v čase a v krajině, vycházky do okolí školy PŘ: Člověk a jeho zdraví VV a PČ: tvořivé a námětové hry HV: cvičení s hudbou, lidové tance
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- zvládá jednoduchá speciální cvičení s vlastním oslabením - rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti	- zdravotně zaměřené činnosti - rychlost, vytrvalost, síla, pohyblivost, koordinace pohybu	MV PŘ: Člověk a jeho zdraví
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- zvládá zásady hygieny při činnostech - učí se bezpečnosti při činnostech a nebezpečí předcházet - zvládá ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc - dodržuje hygienu při plavání, adaptuje se na vodní prostředí - zvládá zásady chování při přesunech v TV a v prostorách vyhrazených pro TV	- hygiena při TV - bezpečnost při TV - povely, pravidla chování, pokyny	Výlety, procházky... První pomoc - OSV/1,2 MV PŘ: zásady hygieny PŘ: typy krajiny

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvoované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	- zvládá činnosti jednotlivce či ve skupině - dokáže se pohybovat na hřišti a v tělocvičně, ve volné přírodě - dokáže se připravit na sportovní výkony - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem - vnímá, že gymnastika napomáhá správnému držení těla - vnímá, že atletické činnosti všestranně ovlivňují organismus člověka - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám	- základy gymnastiky - průpravné úpoly - základy atletiky - rytmická a kondiční cvičení - turistika a pobyt v přírodě	
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a s soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- uvědomuje si nutnost spolupráce při veškerých pohybových aktivitách - jedná fair-play - dokáže vyhodnotit nevhodné chování a nedodržování pravidel u sebe i ostatních - podílí se na ochraně přírody - je hrdý na možnost reprezentovat školu a obec při sportovních akcích	- pohybové hry s různým zaměřením - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě	MV PŘ: Rozmanitost přírody
Činnosti podporující pohybové učení			
- užívá při pohybové činnosti základní osvoované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- dodržuje základní pravidla známých her - užívá jednoduché názvosloví - cvičí podle nákresu či popisu - - reaguje na základní povely a pokyny - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví	- pravidla zjednodušených osvoovaných pohybových činností - komunikace v TV - organizace TV - základní tělocvičné názvosloví	
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- učí se přijímat korektivní pokyn ke svému provedení činnosti a zaujmout k němu stanovisko - učí se hodnotit spolužákův projev - je schopen vést jednoduchou rozcvičku - užívá tělocvičná názvosloví - upozorní na nevhodné cviky	- komunikace a spolupráce při TV, - hygiena při TV - bezpečnost při TV - pořadová cvičení - podává hlášení, organizuje nástup - vedení rozcvičky - tělocvičná názvosloví - technika cvičení - předvedení jednoduché rozcvičky - zásady správného jednání a chování	- OSV/1,2 MV ČJ: čtení VL: orientace v čase VV, PČ: tvořivé a námětové hry, vycházky do okolí školy a cvičení v přírodě, soutěživé hry s využitím znalostí různých pojmů, věcí a jejich vlastností
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- seznamuje se s různými druhy měřidel - je schopen změřit pohybové výkony své i	- měření a posuzování pohybových dovedností	- OSV/1 MV M : grafy a tabulky

	svých spolužáků - umí výsledky porovnat s předchozími - dovede vyhodnotit splnění svých individuálních cílů		jednotky délky
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	- zvládne s pomocí dospělého připravit různé pohybové aktivity	- vlastní improvizace vedení průpravných cvičení, her, činností	- OSV/1,2 MV M: grafy a tabulky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- umí vyhledat zajímavé informace o sportu, sportovním dění	- encyklopedie, internet, noviny, letáky...	MV ČJ: Pozvánka, Zpráva VV: plakát Projekt „Hravě, žij zdravě“

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období	
TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
Očekávané výstupy – 2. období	
TV-5-1-01p	chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

5.7 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast	: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor	: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět	: Pracovní činnosti

⇒ Charakteristika vyučovacího předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

V předmětu pracovní činnosti žáci poznávají různé pracovní činnosti, dovednosti a technologie, předmět přispívá k vytváření životní a profesní orientaci žáků. Praktické pracovní dovednosti a návyky úzce navazují na estetické vnímání a rozvoj žáků.

Při výuce klademe důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti (rozvoj jemné a hrubé motoriky). Žáci získávají základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech. Učí se správně organizovat svou práci, udržovat pořádek na pracovišti a dbát hygienických a bezpečnostních pravidel. Dále si žáci osvojují kulturní návyky. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti, které jsou důležité pro jejich další život.

Výuka je realizována převážně ve třídách a na školním pozemku. Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a schopnostech žáků.

Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Začlenění průřezových témat:

OSV, EV

Mezipředmětové vztahy:

Výtvarná výchova

Český jazyk

Matematika

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Časová dotace předmětu Pracovní činnosti

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v oblasti Člověk a svět práce směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu
- vedení žáků k plánování činnosti při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamování se s přesným významem pojmů se vztahem k práci s materiály a při přípravě pokrmů
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti při práci ve skupině

Kompetence občanské

- otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožnění tvořivého přístupu žáků

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů, pomůcek a materiálů
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměru až po jejich realizaci
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

⇒ Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Práce s drobným materiálem			
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- zná vlastnosti papíru a lepidla - správně drží nůžky a bezpečně s nimi zachází - zvládá techniku překládání, rýhování, utržení pruhu papíru, vytrhávání, skládání, vystřihování, nalepování a sám volí barvy a jejich kombinaci	- vlastnosti materiálu a jeho využití - pracovní pomůcky a nástroje	MV VV: Sněhulák ČJ: Vyprávění, rozhovor, lidové zvyky, tradice a řemesla PRV: ovoce, zelenina - Domov - Místo, kde žijeme - Lidé kolem nás
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- zpracovává přírodniny; sbírá, navléká, aranžuje přírodní materiál - seznamuje se s vlastnostmi plastelíny a moduritu - provádí válení v dlaních, na podložce, stlačuje, přidává a ubírá hmotu	- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	- ENV/3,4 MV PRV: poznávání přírodnin (šípek, jeřabina, listy) M: třídění podle počtu a vlastností

	- vyrábí dárky a ozdoby - má pořádek ve svých pomůckách - udržuje pořádek na svém místě		
Konstrukční činnosti			
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- skládá kostky podle předlohy - staví podle fantazie: individuální a skupinová práce - umí montáž a demontáž podle předloh - umí zhodnotit výsledky své práce - umí ocenit výsledky práce jiných	- stavebnice - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - montáž a demontáž jednoduchých předmětů	- OSV /1,2
Pěstitelské práce			
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- pozoruje klíčení semen, ověřuje význam namáčení semen - dodržuje při práci základní hygienické návyky	- základní podmínky pro pěstování rostlin - zásady bezpečné práce s rostlinami	- ENV /3,4 MV PRV: školní pozemek
- pečuje o nenáročné rostliny	- zalévá, kypří, splachuje prach z listů, odstraňuje odumřelé části, umývá misky - upravuje půdu před setím, seje, průběžně ošetřuje zalévá a kypří	- péče o pokojové rostliny - pěstování rostlin ze semen na školní zahradě	- ENV/3,4 - práce ve skupině MV PRV: základní podmínky pro pěstování rostlin a péče o rostliny rozmanitost přírody ČJ: rozhovor, vyprávění VV: kresba, malba
Příprava pokrmů			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování	- prostře ubrus, správně umístí příbor, neodchází od stolu při jídle	- sebeobslužnost při stolování	- OSV/1 MV PRV: správná výživa
- chová se vhodně při stolování	- při stolování nevyrušuje správně sedí, umí zacházet s příborem	- pravidla správného stolování	MV Prv: stolování

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Práce s drobným materiálem			
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- umí pojmenovat druhy papíru - zvládá techniku ořezávání, přestřížení, slepování, odměřování papíru - zvládá obkreslení podle šablony - bezpečně zachází s ostrými předměty	- vlastnosti materiálu (papír, přírodniny, modelovací hmota) - bezpečnost při práci	MV Prv – vycházka Prv – základní hygienické návyky ČJ – vyprávění, rozhovor, pracovní postup VV – estetické cítění

- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- poznává vlastnosti materiálů navléká niť do jehly, stříhá a - lepí textil - zná některé lidové zvyky, tradice, řemesla - vyrábí dárky z přírodnin - dokáže pracovat podle slovního návodu - umí pracovat s různými pracovními pomůckami, nástroji a zná jejich využití - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	- pracovní pomůcky a nástroje: funkce a využití - vlastnosti materiálu a jejich užití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - bezpečnost práce	- EV/3,4 MV ČJ: - lidové zvyky, tradice a řemesla Masopust Vánoce Velikonoce Výrobky pro maminky VV: estetické cítění
Konstrukční činnosti			
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- vytváří plošné a prostorové kompozice ze stavebnicových prvků (podle předloh i podle fantazie) - sestavuje jednoduché, pohyblivé modely (podle předlohy i podle fantazie) - umí urovnat stavebnice k dalšímu použití - dodržuje bezpečnost a hygienu při práci	- stavebnice - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - montáž a demontáž jednoduchých předmětů	- OSV/3 MV ČJ: vyprávění, rozhovor VV: estetické cítění
Pěstitelské práce			
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- zná význam kypření a přihnojování, význam jednocení rostlin, rychlení v teplé místnosti	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	- ENV/3,4 MV ČJ: vyprávění, rozhovor PRV: školní pozemek – pěstování zeleniny
- pečuje o nenáročné rostliny	- zalévá, kypří, otírá listy pokojovým rostlinám, odstraňuje odumřelé části rostlin, hnojení kompostem - urovnává záhon, vyznačuje řádky pro setí, jednotí, zalévá, kypří, pleje, sklízí - dodržuje při práci základní hygienické návyky	- pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin na zahradě - zásady bezpečné práce s rostlinami	- EV/3,4 - MV/2 MV PRV: Rozmanitost přírody Základní podmínky pro pěstování rostlin školní zahrada - práce ve skupině
Příprava pokrmů			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování	- připraví prostírání pro běžné stolování upraví rodinný stůl	- jednoduchá úprava stolu	- MV/2 - OSV/1,2 MV PRV: stolování Rodinné oslavy
- chová se vhodně při stolování	- zná základní prvky slušného chování při stolování, chová se podle nich	- pravidla správného stolování a chování	- OSV/1,2 - MV/2 Rodinné oslavy

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Práce s drobným materiálem			
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- umí rozlišit běžně užívané druhy papíru - zvládá techniku ořezávání, přestřížení, slepování, odměřování papíru - zvládá obkreslení podle šablony - dokáže vystříhnout nakreslený tvar - dokáže z přírodního materiálu vyrobit jednoduchý výrobek - navléká niť do jehly, udělá uzel, stříhá textil, naučí se zadní steh, přišívá čtyř dírkový knoflík - bezpečně zachází s ostrými předměty	- vlastnosti materiálu (papír, přírodniny, modelovací hmota, papír, drát, textil aj.) a jejich užití - pracovní pomůcky a nástroje	MV VV: obkreslování M: prostorové útvary
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- aranžuje, dotváří a opracovává přírodní materiál - hněte, válí, vytváří jednoduché výrobky, pracuje podle reality i podle své fantazie - ohýbá a tvaruje drátek, vytváří jednoduchý výrobek - dokáže pracovat podle slovního návodu - zná některé lidové zvyky, tradice, řemesla	- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla	- OSV/1 MV ČJ: vyprávění, rozhovor, pracovní postup PRV: základní hygienické návyky PRV: vycházka VV: estetické cítění
Konstrukční činnosti			
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- vytváří plošné a prostorové kompozice ze stavebnicových prvků (podle předloh i podle fantazie) - sestavuje jednoduché, pohyblivé modely (podle předlohy i podle fantazie) - umí urovnat stavebnice k dalšímu použití	- práce se stavebnicí - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - montáž a demontáž jednoduchých předmětů - dodržuje bezpečnost a hygienu při práci	- OSV/3 MV ČJ: vyprávění, rozhovor, popis pracovního postupu VV: estetické cítění M: geometrické tvary a tělesa
Pěstitelské práce			
- pečuje o nenáročné rostliny	- zalévá kypří, umývá listy, odstraňuje odumřelé části, přihnojuje, připravuje půdu k přesazování, přesazuje, rozmnožuje stonkovými i listovými řízků, řeže a upravuje květiny do váz - předpěstovává sadbu, přepichuje vzešlé rostliny, sází, zalévá, kypří, pleje, přihnojuje, sklízí	- základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin pokojových - pěstování rostlin na zahradě - zásady bezpečné práce s rostlinami	- EV/3,4 MV PRV: Základní podmínky pro pěstování rostlin PRV: Rozmanitost přírody, vycházka ČJ: vyprávění, rozhovor VV: estetické cítění VV: roční období
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- sleduje zakořeňování rostlin v různých podmínkách	- základní podmínky pro pěstování rostlin	- EV/3,4

Příprava pokrmů			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování	- zná pravidla správného stolování, připraví jednoduchou tabuli - zná základní vybavení kuchyně potřebné ke stolování - zvládá jednoduchý nákup - ví, jak skladovat potraviny - umí samostatně připravit jednoduchý pokrm - upraví stůl pro jednoduché stolování	- jednoduchá úprava stolu - základní vybavení kuchyně - potraviny	- OSV/1,2 - MV/2 MV M: počítání s penězi ČJ: pracovní postup, recept
- chová se vhodně při stolování	- dodržuje zásady slušného chování - seznamuje se s bezpečnou obsluhou spotřebičů - chová se vhodně při stolování - dodržuje hygienické návyky	- bezpečná obsluha spotřebičů - pravidla správného stolování - společenské návyky při stolování	- OSV/1,2 - MV/2 MV PRV: Výchova ke zdravému životnímu stylu

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Práce s drobným materiálem			
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- umí rozlišit a pojmenovat běžně užívané druhy papíru - zvládá techniku ořezávání, přestřížení, slepování, odměrování papíru, sušení, tvarování - dokáže z přírodního materiálu vyrobit jednoduchý výrobek - určuje vlastnosti materiálu - rozměřuje, stříhá a vyřezává z papíru, kartonu, vlnité lepenky - modeluje drát do daného tvaru, měří, ohýbá a spojuje - staví stavby ze dřeva	- práce s papírem a kartonem - práce s drátkem - měření, ohýbání a spojování - vlastnosti dřeva a jeho využití	- EV/1 MV M: stavby (tělesa) PŘ: dřeviny
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- přišije knoflík - zvládne ozdobný steh - lepí textil - samostatně vybírá a aranžuje přírodní materiál - zná některé lidové zvyky, tradice a řemesla - umí vyrobit výrobek k výzdobě : jarní, vánoční aj.	- rozvíjení drobné motoriky - lidové tradice - vlastnosti přírodního materiálu - organizace práce	- MV/4 - EV/3 MV PŘ: základní hygienické návyky - lidové zvyky ČJ: vyprávění, rozhovor, pracovní postup VV: estetické cítění
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- podle materiálu volí správné pomůcky a nástroje - bezpečně zachází s ostrými předměty - dokáže pracovat podle slovního i písemného návodu	- funkce a využití pracovních nástrojů a náčiní	- OSV/1,2 - EV/4 MV PŘ: základní hygienické návyky - lidské tělo, 1. pomoc

- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek na pracovním místě a jeho okolí - nahlásí úraz - umí ošetřit drobná zranění - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	- organizace práce a hygiena - bezpečnost práce	- OSV/1 - MV/2 MV PŘ: lidské tělo Poskytnutí 1. pomoci
Konstrukční činnosti			
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- montuje a demontuje výrobek ze stavebnice - třídí součástky - zvládá jednoduché operace a organizace práce	- práce se stavebnicí - montáž a demontáž jednoduchých předmětů	- OSV/1
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- používá správně návod při postupech práce	- technika práce s konstrukční stavebnicí - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	- OSV/1,2 MV ČJ : čtení s porozuměním
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- předchází možnosti vzniku úrazu - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	- zásady bezpečnosti práce při montáži - zásady první pomoci	- OSV/1,2 - MV/2
Pěstitelské práce			
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- zasadí nebo přesadí rostlinu do květináče - vyseje osivo na záhon - zvládá jednocení rostlin	- podmínky pro pěstování rostlin v místnosti a na pozemku - půda a její příprava - rozmnožování rostlin	- EV/3 MV PŘ: Třídění rostlin Rozmanitost přírody Vycházka, exkurze ČJ: vyprávění, rozhovor
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- zalévá, rosí, hnojí, pozoruje - kyprí, pleje, zalévá, sklízí	- ošetřování pokojových rostlin - pěstování rostlin na záhonu, plevele	MV PŘ: poznávání pokojových květin a rostlin
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- umí zvolit a pracovat se správným náradím	- využití náradí při práci s rostlinami	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- pracuje bezpečně - dodržuje hygienu - ví, jak se zachovat při bodnutí hmyzem a drobném úrazu - zásady bezpečné práce s rostlinami	- ukázky prací - nebezpečí onemocnění - první pomoc	
Příprava pokrmů			
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	- rozpozná a vyjmenuje základní vybavení kuchyně : nádobí - zvládá jednoduchý nákup	- základní vybavení kuchyně	- EV/4 MV ČJ: popis kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm	- výběr, nákup a skladování potravin - bezpečná obsluha spotřebičů	- obchod (supermarket a malý obchod – rozdíly) - způsoby platby - bezpečná obsluha spotřebičů	MV ČJ: popis přípravy pokrmů, receptu M: jednotky hmotnosti M: počítání s penězi PŘ: Zdravá výživa
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- připraví jednoduchou tabuli - správně používá příbor - dodržuje hygienické návyky	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - společenské návyky při stolování - hygiena	- MV/2 MV VV: estetické cítění

- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- na pracovišti má pořádek - dbá na čisté ruce - zná telefonní číslo první pomoci	- organizace práce - hygiena a bezpečnost - zásady první pomoci	- OSV/1,2 MV PŘ: Výchova ke zdravému životnímu stylu M: telefonní čísla

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (MV, PT)
Žák:	Žák:		
Práce s drobným materiálem			
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- umí rozlišit a pojmenovat běžně užívané druhy papíru - zvládá techniku ořezávání, přestřižení, slepování, odměrování papíru, sušení, tvarování - dokáže z přírodního materiálu vyrobit jednoduchý výrobek - umí vyrobit výrobek k výzdobě : jarní, vánoční aj. - určuje vlastnosti materiálu rozměřuje, stříhá a vyřezává z papíru, kartonu, vlnité lepenky - rozlišuje různé druhy papíru balicí, kancelářský, novinový, kreslicí a rozliší jejich vlastnosti a velikosti - modeluje drát do daného tvaru, měří a tvaruje - používá vhodné lepidlo - staví stavby ze dřeva	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - práce s kovem – drátem - měření, ohýbání a tvarování - vlastnosti dřeva a jeho využití	- EV/1 MV M: stavby (tělesa) PŘ: Vycházka, ekologie VV: estetické cítění ČJ: vyprávění, rozhovor, pracovní postup
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- přišije knoflík - zvládne ozdobný steh - rozlišuje rub a líc tkaniny - lepí textil - samostatně vybírá a aranžuje přírodní materiálu - zná některé lidové zvyky, tradice a řemesla	- rozvíjení drobné motoriky - technika pracovních postupů při opravě oděvu - vlastnosti přírodního materiálu - drhání - lidové zvyky, tradice, řemesla	- OSV/1 MV ČJ: pracovní postup lidové tradice (Vánoce, Velikonoce) VV: estetické cítění VL: místní tradice
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- podle materiálu volí správné pomůcky a nástroje - bezpečně zachází s ostrými předměty	- funkce a využití pracovních nástrojů a náčiní - pracovní pomůcky a nástroje	
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnost práce; poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek na pracovním místě a jeho okolí - nahlásí úraz - umí vyčistit a obvázat drobné zranění	- organizace práce a hygiena - bezpečnost práce - zásady první pomoci	- OSV/1,2 MV PŘ : lidské tělo, první pomoc, základní hygienické návyky
Konstrukční činnosti			
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- montuje a demontuje výrobek ze stavebnice - spojuje pomocí matic a	- práce se stavebnicí - jízdní kolo	MV ČJ: popis jízdního kola PŘ: dopravní výchova

	šroubů, hřídele, kol - třídí součástky - zvládá jednoduché operace a organizace práce		VV: estetické citění
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- samostatně a správně používá návodu a náčrtu - sestavuje modely podle předlohy i podle fantazie - kolektivní a skupinová práce	- technika práce s konstrukční stavebnicí - pracovní návod	- OSV/1,2 MV ČJ: čtení s porozuměním
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- předchází možnosti vzniku úrazu - dbá na bezpečnost svoji i druhých - dodržuje bezpečnost a hygienu při práci	- zásady bezpečnosti práce při montáži - zásady první pomoci	- OSV/1,2
Pěstitelské práce			
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- zasadí nebo přesadí rostlinu do květináče - vyseje osivo na záhon - umí zasadit rostlinu - sleduje stádia růstu	- podmínky pro pěstování rostlin v místnosti a na pozemku - péče o rostliny - půda a její příprava - sázení rostlin	- EV/1 MV PŘ: základní podmínky pro pěstování rostlin VV: estetické citění ČJ: popis rostliny
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- zalévá, rosí, hnojí, pozoruje - kypří, pleje, zalévá, sklízí - jednotí rostliny - příprava rostliny k zakořenění	- ošetřování pokojových rostlin - pěstování rostlin na záhonu, jednocení - rychlení a rozmnožování	- EV/4 MV PŘ: rozmanitost přírody (vycházka exkurze)
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- umí zvolit a pracovat se správným nářadím	- využití nářadí při práci s rostlinami	- OSV/1
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- pracuje bezpečně - zná nebezpečí jedovatých rostlin - dodržuje hygienu - ví, jak se zachovat při bodnutí hmyzem - umí poskytnou první pomoc	- ukázky prací - nebezpečí onemocnění - jedovaté rostliny, drogy, alergie - první pomoc - zásady bezpečnosti a hygieny při práci	- OSV/1
Příprava pokrmů			
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	- rozpozná a vyjmenuje základní vybavení kuchyně - zvládá jednoduchý nákup - ví, jak skladovat potraviny	- základní vybavení kuchyně - technika v kuchyni - historie - bezpečná obsluha spotřebičů	MV PČ: plánek kuchyně AJ: pojmenování místností v bytě
- připraví samostatně jednoduchý pokrm	- vyjmenuje možnosti skladování potravin - příprava zdravé jednoduché svačiny - dodržuje hygienické návyky	- výběr a nákup potravin - výrobní postup - skladování potravin	- EV/3 MV M: nakupujeme, počítáme s penězi ČJ: popis postupu PŘ: Zdravá výživa
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- správně používá příbor - sebeobsluha při stolování	- pravidla správného chování - sebeobsluha	- MV/2 MV ČJ: pravidla slušného chování Školní řád
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc	- na pracovišti má pořádek - bezpečně zachází s přiborem - dbá na čisté ruce - zná telefonní číslo první pomoci	- organizace práce - zásady bezpečnosti a hygieny - zásady první pomoci	- OSV/1,2

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru - 1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Podrobně rozpracovaná pravidla pro hodnocení žáků jsou obsažena v Pravidlech pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků, uvedena ve Školním řádu Základní školy a Mateřské školy Hodice, příspěvkové organizace v platném znění.

Vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon v platném znění a vyhlášky č. 454/2006 Sb., o základním vzdělávání a stanovují způsob hodnocení žáka, v platném znění.

Po schválení pedagogickou radou a Školskou radou jsou se školním řádem seznámeni žáci vždy na začátku nového školního roku a zákonní zástupci na třídních schůzkách. Školní řád je umístěn na veřejně přístupném místě v základní škole a je uveřejněn na webu školy.

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb., v platném znění.

- hodnotí učitel;
- cílem hodnocení je poskytnout zpětnou vazbu, předat žákovi srozumitelně informace o tom jak zvládá konkrétní problematiku, v čem se zlepšil a v čem se ještě může zlepšovat;
- předpokladem každého hodnocení je stanovení pro žáka srozumitelných kritérií hodnocení;
- kritéria vycházejí z výstupů školního vzdělávacího programu;
- učitel se při hodnocení chová taktně, hodnotí pokrok žáka a nehledá jeho nedostatky;
- učitel hodnotí pouze výsledky ve svém vyučovacím předmětu a nikoliv chování žáka;
- chování žáka sleduje a kázeňská opatření navrhuje třídní učitel a ředitelka školy;
- hodnocení žáků probíhá ve předmětech s převahou teoretického zaměření pravidelně aspoň dvakrát za měsíc a je dokumentováno v žákovské knížce. V předmětech s praktickým zaměřením (tělesná výchova, pracovní činnosti, výtvarná výchova) probíhá hodnocení aspoň dvakrát za čtvrtletí a je dokumentováno v žákovské knížce;
- obsah sdělení v žákovské knížce začíná zřetelným uvedením předmětu, ze kterého je žák hodnocen;
- do žákovské knížky se zapisují výsledky všech čtvrtletních kontrolních prací žáků;
- do žákovské knížky zapisuje třídní učitel výsledky žáka v prvním a třetím čtvrtletí ze všech předmětů;
- čtvrtletní práce jsou oznámeny týden dopředu a termín zapsán do třídní knihy, žáci v jednom dni píšou pouze jednu čtvrtletní práci;
- písemné práce žáků v každém předmětu jsou na celý školní rok zakládány do složek;
- ve vyučovacím předmětu se hodnotí různé činnosti žáka – odpovědi na otázky, písemná práce, zapojení se a vypracování projektu, podíl na skupinové práci apod.

PROČ?	JAK?	NÁSTROJE HODNOCENÍ
⇒ motivace žáků	⇒ slovně (průběžně)	Využití široké škály hodnotících nástrojů:
⇒ povzbuzení k další práci	⇒ známkování	⇒ bodový systém
	⇒ sebehodnocení	⇒ procentový systém
	⇒ portfolia	⇒ ústní zkoušení
	⇒ objektivní hodnocení	⇒ testy, písemné práce
	⇒ zodpovědné hodnocení	⇒ pochvaly
		⇒ obrázky

CO?	KDY?	KDE?
↳ znalosti, vědomosti, dovednosti ↳ chování ↳ aktivita ↳ spolupráce ↳ samostatnost ↳ iniciativa ↳ pravidelnost a pečlivost ↳ vlastní pokrok	↳ průběžně ↳ týdně ↳ měsíčně ↳ čtvrtletně	všude: ↳ třída ↳ chodba ↳ jídelna ↳ sál KD ↳ hřiště ↳ školní zahrada ↳ akce školy

6.2 Způsoby hodnocení

Pro hodnocení žákova výkonu je ve všech předmětech využívána klasifikace.

Slovní hodnocení nebo kombinace obou způsobů se realizuje na základě žádosti rodičů popřípadě i doporučení příslušného speciálně pedagogického centra především v těch případech, kdy žák i při snaze nedosahuje v konkrétním předmětu z určitých důvodů dobrých výsledků.

Slovní hodnocení je vždy konkrétní, pozitivní a zaznamenává pokrok, kterého žák dosáhl. Slovní hodnocení je zřetelně převoditelné do klasifikační stupnice.

Předpokladem každého hodnocení je stanovení jednoznačných kritérií hodnocení.

Kritéria vycházejí z výstupů školního vzdělávacího programu a konkrétního individuálního vzdělávacího plánu žáka.

Zákonní zástupci, až na výjimky, upřednostňují klasifikaci vyjádřenou známkou. Slovně mohou být hodnoceni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž zákonní zástupci o tento způsob hodnocení požádají.

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole. Je to běžná činnost, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce, ale i mimo ni po celý školní rok. Podmínkou pro průběžné klasifikování výkonu žáka je vždy důkladné procvičení a zvládnutí celé oblasti.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dál.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomit, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.

Srovnávání žáka se spolužáky je nepřípustné, je nutné uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt a soustředit se na individuální pokrok každého žáka.

Způsoby ověřování vědomostí a dovedností žáků:

- písemné práce, slohové práce, diktáty, testy, pravopisná cvičení
- ústní zkoušení, mluvený projev
- zpracování zadaných úkolů
- úprava sešitů, domácí úkoly
- problémové úkoly, křížovky, rébusy, kvízy
- projektové dny
- vědomostní a dovednostní testy
- srovnávací testy

6.3 Kritéria hodnocení

6.3.1 Kritéria pro hodnocení prospěchu

- a) kritéria hodnocení se odvíjejí od klíčových kompetencí
  - rozsah znalostí a dovedností (úplnost, přesnost, trvalost zapamatovaných faktů, pojmů, definic, termínů a vztahů);
  - hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, její argumentační podpora, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu);
  - kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji, vyhledávání, porovnávání, kombinování, třídění, využívání, kritické hodnocení, prezentace)
  - produktivita (plnění úkolů, pestrost, různorodost, včasnost, formální úroveň písemností, srozumitelnost vyjadřování);
  - tvořivost (bohatost nápadů, originalita, překonávání stereotypu, uplatnění kombinace, zpracování);
  - užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, tvořivost, navrhování řešení, rozvíjení myšlenek, podíl na činnosti týmu);
- b) známka z předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- c) žáky hodnotíme klasifikačními stupni; klasifikujeme pouze probrané a procvičené učivo
- d) tradiční zkoušení u tabule je doplňováno efektivnějšími způsoby
- e) hodnotíme projev ústní i písemný
- f) hodnotíme též vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy
- g) hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů
- h) klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
- i) všechny písemné práce, testy, diktáty většího rozsahu (vypracování 30 minut) musí být včas oznámeny žákům a vyučující ostatní pedagogy předem ústně informuje; v jednom dni mohou psát žáci jednu takovou práci
- j) v předmětu, který vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období po vzájemné dohodě příslušní vyučující
- k) v případě výrazného zhoršení prospěchu žáka je nutné prokazatelně informovat o dané skutečnosti zákonné zástupce; na konci 1. a 3. čtvrtletí se konají třídní schůzky, kdy se zákonní zástupci mohou informovat o prospěchu a chování žáků
- l) žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení po dohodě s vyučujícím plně opravit.

6.3.2 Kritéria pro hodnocení chování

Hodnocení chování žáka souvisí s dodržováním Školního řádu Základní školy a Mateřské školy Hodice, který vychází z vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb. a vyhlášky č. 256/2012 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

Hodnotí se chování žáka ve škole, v mimoškolních činnostech, ve školní družině a při školních akcích. Hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně předkládá a zdůvodňuje své návrhy pedagogické radě.

- a) zdvořilost (oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva, uplatňování přednosti)
- b) způsob komunikace (nemluví vulgárně, přihlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně, zdrží se osobního útoku)
- c) respekt k lidem (nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, ocení jeho přínos, zapojí ho do činnosti)
- d) čestnost (mluví pravdu, přiznává chybu, nevymlouvá se, dodržuje dané slovo)
- e) úcta k hodnotám (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem)
- f) plnění povinností (řádně dochází do školy, dodržuje stanovený čas, plní uložené úkoly, dodržuje organizační pokyny - viz. školní řád)
- g) prosazování práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, ohradí se proti nespravedlivému jednání, zastane se slabšího, vyjádří se slušně a věcně k věcem, které se týkají jeho vzdělávání a života školy, uplatňuje demokratické principy)

Diktát, pravopisné cvičení ⇒ správnost probíraných jevů ⇒ správnost dříve získaných dovedností	Čtení ⇒ plynulost čtení ⇒ čtení s porozuměním	Sloh ⇒ drží se zadaného tématu ⇒ stylistické zpracování (neopakování výrazů ...) ⇒ členění textu ⇒ logická posloupnost ⇒ pravopis
Slovní úloha ⇒ správnost stručného zápisu ⇒ správnost početní operace ⇒ správnost výpočtu ⇒ správná odpověď <u>Klasifikace:</u> 1 - samostatný a správný výpočet i odpověď 2 - drobná chyba ve formulaci odpovědi, správný postup, chyba v numeraci 3 - chybný výpočet, špatná odpověď 4 - správně zapsaný příklad, chybný výpočet 5 - nevyřešeno	Geometrie ⇒ úprava ⇒ přesnost ⇒ správná konstrukce ⇒ správný popis <u>Klasifikace:</u> 1 - pěkné, čisté, tence narýsované správně podle zadání 2 - narýsované správně podle zadání, ale drobné nedostatky v kvalitě rýsování 3 - větší nedostatky v kvalitě a přesnosti rýsování 4 - větší odchylky od zadání, nekvalitně narýsováno 5 - nedodrženo zadání	
Projekt ⇒ prezentace (zda a jak přečte), ústní (dát žákům předem kritéria) ⇒ obsahová složka, srozumitelnost ⇒ podíl vlastní práce ⇒ možnosti použitých prostředků pro dosažení cíle	Referát ⇒ vlastní dílo – samostatnost při zpracování (ne staženo v webu) ⇒ využití zdrojů, info (počet zdrojů), zdůvodnění zdrojů ⇒ způsob prezentace (četba srozumitelnost, výstižnost, stručnost, jasnost – rozumí tomu on sám) ⇒ zaujetí posluchačů, zaujetí pro téma, výrazové prostředky	Skupinová práce ⇒ zapojení do činnosti ⇒ spolupráce ve skupině ⇒ zvolené pracovní postupy ⇒ prezentace výsledku a sebehodnocení ⇒ dosažení cíle

Pravidla hodnocení:

Diktáty: český jazyk a anglický jazyk

Způsob označení chyb:

hrubá chyba (gramatická chyba v probraném a dostatečně vysvětleném učivu) – podtrhnout dvakrát
malá chyba (chyba z nepozornosti) – podtrhnout jednou
hrubá chyba = 2 malé chyby

známkování:

0 – 1 hrubá chyba	stupeň 1
2 – 3 hrubé chyby	stupeň 2
4 – 6 hrubých chyb	stupeň 3
7 – 8 hrubých chyb	stupeň 4
více než 9 chyb	stupeň 5

U diktátů i úkolů v sešitech a domácích úkolech vyžadujeme písemné opravy.

Písemné práce (prvouka, přírodověda, vlastivěda a všechny písemné práce) – bodové hodnocení

Stupnice bodového hodnocení:

Přiřazovací postup	12 bodů	13 bodů	14 bodů	15 bodů	16 bodů
100–91 %.....1	12 – 11 1	13 – 12 1	14 – 13 1	15 – 14 1	16 – 15 1
90–71 %.....2	10 – 9 2	11 – 10 2	12 – 10 2	13 – 11 2	14 – 12 2
70–41 %.....3	8 – 5 3	9 – 6 3	9 – 6 3	10 – 7 3	11 – 7 3
40–21 %.....4	4 – 3 4	5 – 3 4	5 – 3 4	6 – 4 4	6 – 4 4
20– 0 %.....5	2 – 0 5	2 – 0 5	2 – 0 5	3 – 0 5	3 – 0 5

17 bodů	18 bodů	19 bodů	20 bodů	21 bodů	22 bodů
17 – 16 1	18 – 17 1	19 – 18 1	20 – 19 1	21 – 19 1	22 – 20 1
15 – 12 2	16 – 13 2	17 – 14 2	18 – 15 2	18 – 15 2	19 – 16 2
11 – 7 3	12 – 8 3	13 – 8 3	14 – 9 3	14 – 9 3	15 – 9 3
6 – 4 4	7 – 4 4	7 – 4 4	8 – 5 4	8 – 5 4	8 – 5 4
3 – 0 5	3 – 0 5	3 – 0 5	4 – 0 5	4 – 0 5	4 – 0 5

23 bodů	24 bodů	25 bodů	26 bodů	27 bodů	28 bodů
23 – 21 1	24 – 22 1	25 – 23 1	26 – 24 1	27 – 25 1	28 – 26 1
20 – 17 2	21 – 17 2	22 – 18 2	23 – 19 2	24 – 19 2	25 – 20 2
16 – 10 3	16 – 10 3	17 – 11 3	18 – 11 3	18 – 11 3	19 – 12 3
9 – 5 4	9 – 5 4	10 – 6 4	10 – 6 4	10 – 6 4	11 – 6 4
4 – 0 5	4 – 0 5	5 – 0 5	5 – 0 5	5 – 0 5	5 – 0 5

29 bodů	30 bodů	31 bodů	32 bodů	33 bodů	34 bodů
29 – 27 1	30 – 28 1	31 – 28 1	32 – 29 1	33 – 30 1	34 – 31 1
26 – 21 2	27 – 22 2	27 – 22 2	28 – 23 2	29 – 23 2	30 – 24 2
20 – 12 3	21 – 13 3	21 – 13 3	22 – 13 3	22 – 14 3	23 – 14 3
11 – 6 4	12 – 7 4	12 – 7 4	12 – 7 4	13 – 7 4	13 – 7 4
5 – 0 5	6 – 0 5	6 – 0 5	6 – 0 5	6 – 0 5	6 – 0 5

35 bodů	36 bodů	37 bodů	38 bodů	39 bodů	40 bodů
35 – 32 1	36 – 33 1	37 – 34 1	38 – 35 1	39 – 36 1	40 – 36 1
31 – 25 2	32 – 26 2	33 – 26 2	34 – 27 2	35 – 28 2	35 – 28 2
24 – 14 3	25 – 15 3	25 – 15 3	26 – 16 3	27 – 16 3	27 – 16 3
13 – 7 4	14 – 8 4	14 – 8 4	15 – 8 4	15 – 8 4	15 – 8 4
6 – 0 5	7 – 0 5	7 – 0 5	7 – 0 5	7 – 0 5	7 – 0 5

41 bodů	42 bodů	43 bodů	44 bodů	45 bodů	46 bodů
41 – 37 1	42 – 38 1	43 – 39 1	44 – 40 1	45 – 41 1	46 – 42 1
36 – 29 2	37 – 30 2	38 – 31 2	39 – 31 2	40 – 32 2	41 – 33 2
28 – 17 3	29 – 17 3	30 – 18 3	30 – 18 3	31 – 18 3	32 – 19 3
16 – 9 4	16 – 9 4	17 – 9 4	17 – 9 4	17 – 9 4	18 – 10 4

47 bodů	48 bodů	49 bodů	50 bodů	51 bodů	52 bodů
47 – 43 1	48 – 44 1	49 – 45 1	50 – 46 1	51 – 47 1	52 – 47 1
42 – 33 2	43 – 34 2	44 – 35 2	45 – 36 2	46 – 37 2	47 – 37 2
32 – 19 3	33 – 20 3	34 – 21 3	35 – 21 3	36 – 23 3	36 – 24 3
18 – 10 4	19 – 10 4	20 – 10 4	20 – 11 4	22 – 11 4	23 – 12 4
9 – 0 5	9 – 0 5	9 – 0 5	10 – 0 5	10 – 0 5	11 – 0 5
8 – 0 5	8 – 0 5	8 – 0 5	8 – 0 5	8 – 0 5	9 – 0 5

6.4 Hodnocení prospěchu a chování žáka

Hodnocení prospěchu

6.4.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák bezpečně ovládá učivo dané osnovami, má ucelené vědomosti, propojuje souvislosti, uplatňuje logické myšlení.

Tvořivě a samostatně pracuje s osvojenými poznatky a dovednostmi při řešení úkolů, aktivně získává a zpracovává informace a využívá je. Ústní i písemný projev je výstižný, věcně správný, grafická úprava je úhledná, ucelená.

Projevuje aktivní zájem o předmět, výsledky jeho činností jsou kvalitní, pracuje systematicky, učí se svědomitě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá učivo požadované osnovami, má v podstatě ucelené vědomosti, s menší pomocí dokáže najít souvislosti, používá prvky logického myšlení. Vcelku samostatně nebo s menší pomocí pracuje s osvojenými poznatky a dovednostmi při řešení úkolů, dokáže být tvořivý. Informace vyhledá, částečně je zpracovává, s podporou je využívá. Ústní i písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti, výstižnosti. Písemný projev je graficky úhledný.

Projevuje zájem o předmět, je méně iniciativní, kvalita výsledků jeho činností je bez podstatných nedostatků. Učí se svědomitě, pracuje méně systematicky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák ovládá podstatnou část učiva daného osnovami, získané vědomosti jsou neúplné, nepřesné. Souvislosti nachází jen obtížně, s pomocí, v logickém myšlení se vyskytují nedostatky, uvažuje méně prakticky. Aplikaci osvojených vědomostí a dovedností při řešení úkolů zvládá pouze s pomocí, informace získává podle pokynů. Ústní i písemný projev má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafická úprava je málo uspořádaná. Projevuje malý zájem o předmět, při práci vyžaduje časté vedení.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák neovládá podstatnou část učiva daného osnovami, získané vědomosti jsou neúplné, nepřesné. Souvislosti nenachází. V logickém myšlení se vyskytují zásadní nedostatky, neuvažuje prakticky. Aplikaci osvojených vědomostí a dovedností při řešení úkolů nezvládá, informace získává podle pokynů. Ústní i písemný projev má velké nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafická úprava je neuspořádaná. Neprojevuje zájem o předmět, ale pod vedením pracuje.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neovládá učivo a neprojevuje o něj zájem. Není ochotný pracovat pod vedením. Nemá zájem o pomoc. Neplní zadané úkoly. Nemá zájem o předmět.

6.4.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření (tělesná výchova, výtvarná výchova a pracovní činnosti)

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí zejména:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu;
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace;
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti;
- kvalita projevu;
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně;
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti;
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví;
- v hudební výchově snaha projevit se v teorii, rytmických cvičeních a zpěvem

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Činnosti vykonává tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a rozvíjí je v individuálních i kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. S pomůckami a materiálem zachází hospodárně. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky uplatňuje tvořivě. Má o obsah předmětu aktivní zájem a projevuje k němu aktivní vztah. Uvědoměle dodržuje zásady bezpečného chování. Vzorně udržuje používané náradí a pomůcky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které rozvíjí v individuálním i kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. S pomůckami a materiálem zachází hospodárně. Projevuje zájem o obsah předmětu. Uvědoměle dodržuje zásady bezpečného chování. Stupeň 3 (dobrý) Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá zcela své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. S pomůckami a materiálem zachází méně hospodárně. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Projevuje malý zájem o obsah předmětu. Podle aktuálních pokynů dodržuje zásady bezpečného chování.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý a aktivní. Jeho projev je méně uspokojivý, nevhodný. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen s pomocí učitele. Porušuje zásady hospodárného využívání pomůcek a materiálu. Projevuje jen velmi malou snahu a zájem o nabízené činnosti. Nedodržuje bezpečné chování podle aktuálních pokynů.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. S pomůckami a materiálem zachází nevhodně. Nerozvíjí se v individuálních ani kolektivních projevech. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat ani s pomocí učitele. Nejevuje zájem o nabízené činnosti. Porušuje zásady bezpečného chování.

Hodnocení chování

1 – velmi dobré

žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojedinele; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit;

2– uspokojivé

chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své i jiných osob;

3- neuspokojivé

chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně- vzdělávací činnost školy.

Celkové hodnocení žáka

a) *Žák prospěl s vyznamenáním*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěch horším než úspěšný – 2, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré – 1.

b) *Žák prospěl*, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěch slabý – 5.

c) *Žák neprospěl*, je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm slabý – 5.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení, může do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka.

Postup žáka do vyššího ročníku

a) Žák postupuje do vyššího ročníku, je-li na konci 2. pololetí školního roku hodnocen prospěl, prospěl s vyznamenáním.

b) Do vyššího ročníku postoupí i žák, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nehodnocení žáci

a) Žáka nelze hodnotit z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti ve škole přesahující 25%, kdy nevypracovává zadané úkoly a nedostavuje se k individuálním konzultacím.

b) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

c) Nelze-li žáka hodnotit z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti ve škole přesahující 25 %, kdy nevypracovává zadané úkoly a nedostavuje se k individuálním konzultacím, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Informování rodičů

a) Rodiče jsou o prospěchu a chování žáka informováni prostřednictvím pravidelných záznamů v žákovských knížkách.

b) Rodiče jsou informováni o klasifikaci a chování na třídních schůzkách nejméně 2x ročně.

c) Rodiče jsou neprodleně informováni třídním učitelem o výrazném zhoršení prospěchu nebo chování žáka.

Vysvědčení

a) Za 1. pololetí školního roku je vydán žákovi výpis vysvědčení.

b) Vysvědčení je vydáno na konci každého pololetí.

7. AUTOEVALUACE ŠKOLY

SWOT ANALÝZA - Analýza silných a slabých stránek naší školy

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<i>PROSTOROVÉ PODMÍNKY</i>	
✓ světlé, velké, vysoké třídy ✓ školní výdejna v budově ✓ počítačová učebna v budově školy ✓ velká školní zahrada a školní hřiště	▪ 2 malé místnosti školní družiny ▪ zima a vlhkost ve sklepních prostorách ▪ nevyužité půdní prostory ▪ tělocvična mimo budovu školy ▪ chybí kabiny pro vyučující
<i>MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ</i>	
✓ dobře vybavená počítačová učebna ✓ interaktivní tabule v obou kmenových třídách ✓ dostatek funkčních nových i starších školních pomůcek ✓ volně přístupné multifunkční zařízení ✓ televize, video a DVD ve třídě ✓ zrekonstruované třídy, školní družina, chodba (nové osvětlení, malby, podlahy) ✓ magnetofony s CD v každé třídě ✓ ve třídách dostatek vhodného nábytku pro žáky dobře zásobená učitelská, metodická a žákovská knihovna	▪ nedostatečné vybavení tělocvičny ▪ vybavení a úprava školního hřiště
<i>ŘÍZENÍ</i>	
✓ demokratické ✓ časté schůzky s vedoucí učitelkou MŠ ✓ jednotné působení na veřejnost ✓ vstřícná spolupráce	▪ nedostatečná aktivita v oblastí grantů
<i>PERSONÁLNÍ</i>	
✓ vysoká kvalifikace třídních učitelů ✓ vysoká účast všech členů pedagogického sboru na DVPP ✓ počítačová gramotnost stupně Z a P1 ✓ logopedická prevence ✓ dyslektická náprava ✓ velice dobrá spolupráce s nepedagogickými pracovníky ✓ ŠJ – dobré kvalifikační předpoklady vedoucí ŠJ a kuchařky	▪ neaprobovaná výuka AJ ▪ neaprobovaná výuka v některých předmětech s výchovným zaměřením ▪ chybí vyšší úvazky nepedagogů způsobené nízkým počtem žáků v ZŠ a dětí v MŠ ▪ oddělené budovy MŠ a ZŠ
<i>PROPAGACE ŠKOLY</i>	
✓ www. stránky školy (www.hodice.cz) ✓ vystoupení pro veřejnost ✓ informační vzkazy ✓ informace a důležité vzkazy jsou vyhlašovány v místním rozhlasu	▪ chybí vlastní stránky školy pořádat častější „Dny otevřených dveří“ pro veřejnost ▪ častější aktualizace vývěsky

AKTIVITY	
✓ vzájemná spolupráce s místními organizacemi ✓ vzájemná spolupráce s MŠ, návaznost při vstupu do školy ✓ zápis do 1. třídy, zápis do MŠ ✓ „Pasování prvňáčků na čtenáře“ ✓ společné loučení se žáky 5. ročníku v ZŠ ✓ rozloučení s předškoláčky v MŠ ✓ vystoupení pro veřejnost ✓ třídění odpadu, „Soutěž s Panem Popelou“ ✓ Recyklohraní ✓ Projekt „Prevence úrazů“ ✓ velký výběr zájmových útvarů ✓ výuka plavání je nabízena všem žákům školy, předškolákům v MŠ ✓ rozmanitá nabídka kulturních a divadelních programů ✓ protidrogová prevence ✓ besedy s lékařem ✓ besedy o životním prostředí	▪ malé prostorové možnosti pro větší nabídku sportovních, výtvarných a relaxačních aktivit
VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROCES	
✓ velký zájem žáků o mimoškolní aktivity ✓ společné akce , třídění odpadu ✓ dotazníková šetření ✓ využívání poznatků ze školení a kurzů DVPP ✓ několikrát v roce projektové dny ✓ skupinové práce ✓ zajištění péče o žáky se SPVCH a SPVP ✓ logopedická prevence	▪ dílčí nedostatky v hodnocení a sebehodnocení ▪ zastupování pedagogů v době nepřítomnosti na vzdělávacích akcích
ATMOSFERA	
✓ příjemná a kamarádská ✓ pracovní ✓ tvořivá ✓ kooperativní	
PRAVIDLA	
✓ Školní řád ✓ Hodnocení výsledků vzdělávání ✓ Pravidla v učebnách ✓ Pravidla pro žáky ve třídách ✓ Pravidla pro žáky ve školní družině ✓ Pravidla pro žáky ve školní jídelně	

ANALÝZA PŘÍLEŽITOSTÍ A OHROŽENÍ

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
✓ existence Školské rady ✓ získávat sponzory, rodiče, firmy ✓ spolupráce s místními organizacemi: SDH, TJ, místní knihovna, HRAD ✓ spolupráce se zřizovatelem ✓ prezentace školy v médiích a na webu ✓ získávání žáků z okolních obcí ✓ společný právní subjekt MŠ a ZŠ ✓ umístění budov MŠ a ZŠ v odlehlem a zahradou obklopeném místě ✓ blízkost většího města, možnost návštěv kulturních zařízení ✓ vstřícná spolupráce se ZŠ v Třešti – návaznost na 2. stupeň	▪ zvýšené riziko úrazů na komunikacích v okolí školy ▪ nepochopení, mylné informace rodičů ▪ neochota spolupracovat se školou při vedení zájmových útvarů ▪ blízkost velkého města – nabídka školy ▪ chybí tělocvična ▪ ve škole není školní jídelna – zajišťuje se převoz obědů z MŠ do ZŠ

FORMULOVÁNÍ KLÍČOVÝCH OBLASTÍ A PRIORIT

KLÍČOVÉ OBLASTI A PRIORITY	METODY A FORMY PRÁCE
✓ motivace k celoživotnímu vzdělání ✓ komunikace ✓ tolerance ✓ podpora tvořivého myšlení, logiky, řešení problémů ✓ spolupráce, respektování druhého, úspěch ✓ projev svobodné osobnosti ✓ pozitivní přístup ke skupině, prostředí a společnosti ✓ schopnost rozhodování ✓ pozitivní přístup k sobě	▪ skupinová práce ▪ tematická výuka ▪ projektové dny ▪ rozvíjení sebehodnocení ▪ komunitní kruh ▪ ekologická výchova ▪ dopravní výchova ▪ finanční gramotnost ▪ testování žáků, srovnávací testy

Zaměření	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči, ŠR,OÚ	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	Udržení alespoň stávajících podmínek ke vzdělávání na škole v souladu ŠVP s RVP, zajištění materiálních, technických, ekonomických, hygienických a dalších podmínek ke vzdělávání	Zlepšení spolupráce s rodiči, se školskou radou, starosty spádových OÚ, zástupci sponzorů atd. s cílem zlepšení spokojenosti rodičů s prací školy	Dosažení co nejkvalitnějších vzdělávacích výsledků, které odpovídají individuálním možnostem žáků. Umožnit každému dítěti zažít pocit úspěšnosti a seberealizace při školní práci, minimalizovat výchovné problémy	Zajišťování odborného růstu v oblasti vzdělávání vedoucích pracovníků školy, pedagogů v oblasti vyučování cizích jazyků a v oblastech vedoucích k prohloubení vyučované specializace	Spokojenost žáků ve škole. Spokojenost zaměstnanců.
Kriteria	Zajišťování kvalifikovaného personálního obsazení pracovníků, získávání dostatků finančních zdrojů na provoz školy ze strany KÚ a OÚ, usilovat o zájem žáků z jiných spádových obvodů navštěvovat ZŠ Hodice a tím zajistit celkový počet žáků školy nad hranici pro udělení výjimky z počtu žáků	Zajištění maximální naplněnosti školy v rámci možností demografie spádové oblasti, udržení vysoké úspěšnosti přijímacích řízení při přechodu žáků na střední školy	Prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků postupně zlepšovat vzdělávací výsledky žáků, využívat individuální přístup při práci se žáky, vést vyučovací proces v souladu se ŠVP, využívat kvalitní práci a služeb poradenských zařízení	Účast na akcích DVPP – vyhledávání a využívání získaných poznatků ve výuce	Spokojený žák, spokojený zaměstnanec
Nástroje	Pozorování, rozbor dokumentace, pohovory s učiteli, vychovatelkou školní družiny, učitelkami MŠ, rodiči, zástupci OÚ, sponzorů, zástupci školské rady aj. Dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, srovnávací prověrky, hospitace	Rozhovory, rozbor dokumentace, dotazníky, zápis do MŠ a do 1.tříd, zápis do ŠD a ŠJ, společné akce, veřejná vystoupení žáků apod.	Analýza žakovských prací, rozbor hodnotení žáků	Pozorování, rozhovor, semináře, tematické práce	Pozorování, dotazníky, rozhovory
Časový harmonogram	Trvale	Trvale a pravidelně se zřizovatelem. 2x -3x ročně schůzky se členy Školské rady a třídní schůzky. Dotazníky pro žáky, rodiče, či zaměstnance, (image, kultura, klima, SWOT analýza školy apod.)	Trvale s využitím sebehodnocení žáků a čtvrtletních hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků na pedagogických radách	Trvale s finančním vyúčtováním DVPP a vždy k 31.12. a s přehledem vzdělávacích akcí ve výroční zprávě a ročním plánu	Trvale, pozorování, rozhovor, 1x za 3 roky dotazník „Klima školy“, 1x ročně Srovnávací testy žáků 5. ročníku (3. ročníku) SCIO, CERMAT MŠMT

8. PROJEKTY

8.1 HALLOWEEN – DUŠIČKY

V projektu se zaměříme na porovnání tradic spojených s uctíváním památky zesnulých a svátku Halloween, který se slaví většinou v anglicky mluvících zemích, na různé tradice a pověry. Projekt probíhá na konci měsíce října až do začátku listopadu.

Téma a obsah jsou společné pro všechny ročníky v souladu s učivem ve vzdělávacích oblastech a adekvátní vzdělávacím potřebám a možnostem žáků.

Cílem projektu je, aby žáci získali co nejvíce informací o tomto zahraničním svátku a porovnali jej s českou tradicí Dušiček.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita

hudební, výtvarná tvorba a pracovní činnosti

Mezilidské vztahy

zkušenosti v rodině s tradicemi

Komunikace

vzpomínka na zesulé, návštěva hřbitovů, sdělování zážitků

rozvoj schopnosti poznávání, komunikace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

zvyky a tradice v jiných zemích, vlastní zkušenosti, četba

Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

kresba, malba, dlabání dýní

Lidské vztahy

spolupráce školy a rodiny

Multikulturalita

odlišné zvyky ve světě

kulturní diference, etnický původ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

prezentace na webu, pozvánka

Předměty:

- Český jazyk
- Anglický jazyk
- Vlastivěda
- Přírodověda
- Výtvarná výchova
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- pracuje s novými informacemi a uvádí je do souvislostí
- vyhledávání a třídění informací

Kompetence komunikativní

formuluje a vyjadřuje srozumitelně své myšlenky v ústním projevu

Kompetence sociální a personální
spolupracuje ve skupině, týmová práce
tolerance

Kompetence občanské
respektuje a chrání naše tradice
uvědomění si regionálních zvyklostí

Kompetence k řešení problémů
nacházení podobností a odlišností

Kompetence pracovní
plnění zadaných úkolů, vzájemná spolupráce

Očekávané výstupy:

- Žák napíše slohovou práci (vypravování, popis pracovního postupu, pozvánka, zpráva, oznámení).
- Žák dokáže pojmenovat a určit tykvovité rostliny.
- Žák porovná tradice uctívání památky zesnulých v různých zemích.
- Žák vyrobí masku, lucernu, plakát.
- Žák si osvojí základní slovní zásobu, pozná původ a způsob oslavy svátku Halloween v anglicky mluvících zemích.

Průběh projektu:

A) Vysvětlení svátku, představení strašidel, svítí svíčky

Halloween je americký svátek, který v posledních letech proniká i k nám. Lidé si zdobí dům, vyrábějí dýňové svítilny, pečou koláče a odívají se do strašidelných kostýmů. Děti si v tento den oblékají různé masky a chodí koledovat od domu k domu. Pomocí říkanky „trick or treat“ prosí o sladkosti. Obyvatelé domu musí dětem dát čokoládu, bonbóny nebo nějaké cukroví (treat), jinak jim provedou lumpárnu (trick). Symbolem Halloweenu jsou dýňové lampiony.

2. listopadu – Památka zesnulých, Dušičky. Tento svátek se na našem území slavil od dob pohanských. Dnes však na rozdíl od dob pohanských klademe na hroby namísto kamínků věnce a květiny a zapalujeme svíčky. Vzpomínáme na zesnulé.

B) Vydlabání velké dýně

V odpoledních hodinách pravidelná akce v rámci školní družiny s rodiči, sourozenci nebo dalšími příbuznými.

C) Výroba zápichů – strašidlo, dýně

V hodinách pracovních činností a výtvarné výchovy kresba, malba a vyrábění předmětů.

D) Vyučovací hodiny

V hodinách českého jazyka, matematiky a anglického jazyka vyplňování pracovních listů, počítání se strašidly, četba tradic a zvyků, recitace. V hodině hudební výchovy říkadla, písničky o strašidlech.

E) Omalovánky, pexeso, domino, bludiště a hry

Individuální a skupinové hry dětí v jednotlivých třídách.

8. 2 ADVENT

Projekt seznamuje žáky s charakteristikou období Adventu a Vánoc. Přibližuje zvyky a tradice v regionu. Projekt probíhá ve spolupráci se školní družinou.

Na zahájení Adventu se podílíme společně s dětmi z mateřské školy a ve spolupráci s Obecním úřadem slavnostně rozsvěcujeme vánoční strom. Každoročně připravujeme s dětmi vystoupení pro veřejnost.

V pracovních činnostech a výtvarné výchově vyrábí žáci společně se svými učitelkami různé výrobky, které pravidelně vystavujeme na Vánoční výstavě ve výloze OD Vývoj v Třešti.

Součástí projektu jsou i akce pořádané místní knihovnou a obcí Hodice (Dopis Ježíškovi, vypouštění balónek) a MěKS v Třešti (divadelní přestavení).

Ukončení projektu vrcholí posledním dnem v kalendářním roce před prázdninami. Děti si zazpívají vánoční koledy u rozsvíceného stromečku, rozdají dárečky a společně ochutnávají vánoční cukroví, které si přinesly.

Téma a obsah jsou společné pro všechny uvedené ročníky v souladu s učivem ve vzdělávacích oblastech a adekvátní vzdělávacím potřebám a možnostem žáků.

Náplň:

- zahájení Adventu
- Mikuláš, čert a anděl
- koledy – texty, biblické příběhy pro děti
- vánoční říkadla, ilustrace („Český rok“)
- vystoupení pro veřejnost
- besídka ve třídě
- betlémy a tradice betlémů v Třešti (výstava v Schumpetrově domě)
- vánoční a novoroční přání
- pečení a zdobení perníčků
- malá filosofie „Vánoce“ : konzumní x duchovní zážitek
- zdobení stromečku (ekologie)
- J. J. Ryba (poslech v hudební výchově: Česká mše vánoční)
- Vánoce ve světě: cizojazyčné koledy a vánoční písně
- vyprávění spolužáků o Vánocích (tradice a zvyky v rodinách)

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita

hudební, výtvarná a literární tvorba

Mezilidské vztahy

vlastní zkušenosti s vánočními tradicemi a průběhem v rodině

Komunikace

psaní pohlednic a vánočních přání, sdělování zážitků, dramatizace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

zvyky a tradice v jiných zemích, vlastní zkušenosti, četba

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

výstavka předmětů z jiných zemí, kresba, malba, poslech

Lidské vztahy

vánoční besídka a vystoupení

Multikulturalita

odlišné zvyky ve světě

1. – 3. ročník

Klíčové kompetence

- propojuje nové poznatky s předešlými zkušenostmi
- zapojuje se aktivně do práce a snaží se hledat další informace v literatuře a médiích
- odlišnosti kultur chápe jako součást kosmopolitní společnosti
- vnímá, chrání a oceňuje naše výtvarné tradice a kulturní historické dědictví
- na přiměřené úrovni vypráví zážitek, příběh apod. písemnou a ústní formou
- váží si práce a tvořivosti druhých

Očekávané výstupy

- časově zařazuje nejvýznamnější svátky a tradice (Vánoce, Velikonoce)
- porovnává zvyky, obyčeje a způsob práce lidí v minulosti a současnosti, oceňuje výsledky jejich práce
- srovnává proměny života v minulosti a přítomnosti

4. – 5. ročník

Klíčové kompetence

- propojuje nové poznatky s předešlými zkušenostmi
- zapojuje se aktivně do práce a snaží se hledat další informace v literatuře a médiích
- odlišnosti kultur chápe jako součást kosmopolitní společnosti
- vnímá, chrání a oceňuje naše výtvarné tradice a kulturní historické dědictví

Očekávané výstupy

- na přiměřené úrovni vypráví zážitek, příběh apod. písemnou a ústní formou
- váží si práce a tvořivosti druhých
- jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy
- poznává změny ve způsobu života v novověku

8. 3 VELIKONOCE

Pomocí projektu poznávají a prožívají žáci období Velikonoc, seznamují se s charakteristikou a průběhem svátků – oslava přicházejícího jara, křesťanské svátky.

Téma a obsah jsou společné pro všechny uvedené ročníky v souladu s učivem ve vzdělávacích oblastech a adekvátní vzdělávacím potřebám a možnostem žáků.

Velikonoce jsou pohyblivé svátky, následují vždy 1. neděli po prvním jarním úplňku.

Projekt probíhá vždy jeden týden před velikonočními prázdninami. Cílem projektu je připomenout si velikonoční zvyky a vše, co je spojené s jarní přírodou.

Připomínáme si náboženskou tematiku. Pravidelně pořádáme velikonoční dílnu, kde pleteme pomlázky.

Zaměřujeme se na výtvarnou a činnostní stránku – vyrábíme různé dekorační předměty, malují se výkresy s jarní tematikou.

Náplň projektu:

- velikonoční symboly a jejich význam
- velikonoční pranostiky, pokrmy, písně, říkadla, koledy
- velikonoční tradice v jiných zemích
- tradice v regionu (mrskání, zdobení kraslic, pletení pomlázek)
- velikonoční dekorace

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Kreativita

výtvarná tvorba, ilustrace, dekorativní zdobení

Poznávání lidí

konfrontace tradic v rodině a ve společnosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

znalosti o velikonočních svátcích v jiných zemích, svátky jara a křesťanů

1. ročník

Klíčové kompetence

učí se přijímat jedinečnost a odlišnost ostatních

Očekávané výstupy

poznává různé výtvarné formy, krásu v životě lidí interpretuje podle svých schopností a dovedností

2. ročník

Klíčové kompetence

uvědomuje si nutnost vzájemné úcty v mezilidských vztazích

Očekávané výstupy

užívá psací písmena velké i malé abecedy, správně je napojuje ve slovech porovnává zvyky, obyčeje a způsob práce lidí v minulosti a současnosti, oceňuje výsledky jejich práce

3. ročník

Klíčové kompetence

propojuje nové poznatky s předešlými zkušenostmi

Očekávané výstupy

memoruje básničku a recituje ji

4. ročník

Klíčové kompetence

učí se zodpovědnosti za vykonanou práci

Očekávané výstupy

seznamuje se s druhy (žánry) současného a historického výtvarného umění

5. ročník

Klíčové kompetence

odlišnosti kultur chápe jako součást kosmopolitní společnosti

Očekávané výstupy

učí se chápat vztah umění a skutečnosti

8. 4 DEN ZEMĚ

Žáci si upevňují vztah k přírodě, ke své obci a ke svému kraji. V rámci vycházek do přírody se učí pečovat o životní prostředí a vytváří si pozitivní vztah ke krajině. Kompetence žáků v oblasti udržitelného rozvoje a EVVO se u žáků vytvářejí pomocí aktivit, které se periodicky a spirálovitě posouvají vpřed v rámci jednotlivých ročníků v souladu s plánem EVVO. V rámci projektu se zapojujeme do úklidu v okolí obce s názvem „Čistá Vysočina.“

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopnosti poznávání

Vnímání přírody všemi smysly

Poznávání lidí

Spolupracuje ve skupině

Mezilidské vztahy

Spolupracuje ve skupině

Komunikace

Spolupracuje ve skupině

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozhodne, které řešení je správné ve vztahu k životnímu prostředí

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Tvorba pozitivního vztahu k přírodě

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Chrání přírodu v evropských souvislostech

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

Spolupracuje ve skupině

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Rozpoznává rozdíly mezi jednotlivými ekosystémy

Základní podmínky života

Neznečišťuje a chrání přírodu

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Třídí odpad

Vztah člověka k prostředí

Ochrana přírody a péče o ni

1. – 3. ročník

- vycházka do okolí
- praktické poznávání základních druhů dřevin (pupeny, listy, kůra, ...)
- negativní vliv člověka na prostředí (dopravní zatížení obce, města)

Klíčové kompetence

- učí se chápat zásady týmové práce a přijímat určitou roli
- respektuje požadavky životního prostředí, chrání přírodu a uvědomuje si, že jsme její součástí
- chrání přírodu a uvědomuje si, že jsme její součástí

Očekávané výstupy

- pečuje o přírodu ve svém okolí
- třídí odpad
- dodržuje zásady slušného chování v přírodě
- na splnění úkolu spolupracuje v dané skupině
- chová se ohleduplně k přírodě

4. – 5. ročník

- vodní ekosystémy, erozní činnost toku, funkce řek, povodně (OČZMS)
- znečišťování životního prostředí (odpady v přírodě, třídění odpadů, exkurze do sběrného dvora)

Klíčové kompetence

- učí se chápat zásady týmové práce a přijímat určitou roli
- respektuje požadavky životního prostředí, chrání přírodu a uvědomuje si, že jsme její součástí

Očekávané výstupy

- pečuje o přírodu ve svém okolí
- třídí odpad
- dodržuje zásady slušného chování v přírodě
- na splnění úkolu spolupracuje v dané skupině
- chová se ohleduplně k přírodě

8. 5 MASOPUST

Projekt probíhá každoročně ve spolupráci se školní družinou. Klade důraz na poznávání tradic a zvyků v regionu.

Žáci se seznamují s charakteristikou období od Třech králů do Velikonoc, které vrcholí masopustním úterým. Téma a obsah jsou společné pro všechny uvedené ročníky v souladu s učivem ve vzdělávacích oblastech a adekvátní vzdělávacím potřebám a možnostem žáků.

Náplň projektu:

- příprava a výroba masopustních masek a škrabošek, karnevalových kostýmů
- příprava vystoupení, účast na masopustním veselí ve škole a případně na Karnevalu, který pořádá Obec Hodice
- masopustní průvod masek po škole
- masopustní tradice v regionu
- masky a jejich význam ve světě (indiáni, Japonsko, domorodci)

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Psychohygienu

výtvarné prožitkové techniky

Kreativita

výtvarné práce zaměřené na hudební kreace

Komunikace

vyprávění zážitku, říkadla a četba

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

masopust v Evropě, karnevaly

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Práce v realizačním týmu

výroba plakátu, průvod masek ve škole

1. – 3. ročník

Klíčové kompetence

- propojuje nové poznatky s předešlými zkušenostmi
- odlišnosti kultur chápe jako součást kosmopolitní společnosti
- vnímá, chrání a oceňuje naše výtvarné tradice a kulturní historické dědictví
- vyhledává informace z oblasti

Očekávané výstupy

- časově zařazuje nejvýznamnější svátky a tradice (Vánoce, Velikonoce)
- provádí hudebně pohybové činnosti
- porovnává zvyky, obyčeje a způsob práce lidí v minulosti a současnosti, oceňuje výsledky jejich práce
- srovnává proměny života v minulosti a přítomnosti
- tančí jednoduché pohybové hry s tancem
- výtvarně zpracovává přírodní materiál

4. – 5. ročník

Klíčové kompetence

- propojuje nové poznatky s předešlými zkušenostmi
- odlišnosti kultur chápe jako součást kosmopolitní společnosti
- vnímá, chrání a oceňuje naše výtvarné tradice a kulturní historické dědictví
- vyhledává informace z oblasti

Očekávané výstupy

- porovnává zvyky, obyčeje a způsob práce lidí v minulosti a současnosti, oceňuje výsledky jejich práce
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků
- poznává činnosti s různým materiálem, čerpá z lidových tradic
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- využívá netradiční materiály a předměty
- používá a chápe osnovu

8. 6 Alternativní výtvarné projekty

Alternativní výtvarné projekty jsou aplikovány pro každý školní rok v rámci vyučovacího předmětu výtvarné výchovy. Žáci se společně s pedagogem pokusí za pomoci tradičních i netradičních výtvarných postupů vytvořit souborné či individuální výtvarné dílo na zadané téma.

Mezi tematické okruhy lze například zařadit: Vesmír a život, Život rostlin, Živočichové, Člověk, Prostředí života, Rodina, Věci kolem nás, Technika, Umění atd.

Téma a obsah jsou společné pro všechny uvedené ročníky v souladu s učivem ve vzdělávacích oblastech a adekvátní vzdělávacím potřebám a možnostem žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

rozvíjení smyslů pomocí abstraktního výtvarného vyjádření (malba a kresba)

Psychohygiena

relaxační výtvarné techniky

Kreativita

tvůrčí výtvarná práce s neobvyklými výtvarnými prostředky

Komunikace

skupinová tvorba na zadaná témata

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

využití různých námětů

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

tematické okruhy související se školou a žáky (využití netradičních technik např. složitější grafické postupy, práce na PC atd.)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět

získávání poznatků o evropských a světových dějinách umění, videoukázky, encyklopedie

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Multikulturalita

využívání netradičních výtvarných postupů v boji proti rasismu

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vztah člověka k prostředí

výtvarné techniky

8. 7 PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE

Akce se uskutečňuje v Místní knihovně za přítomnosti „Knihomola“ a dalších hostů, zejména z řad rodičů. Slavnostního pasování prvňáčků se účastní všichni spolužáci ze školy. Celý program připravují knihovnice Místní knihovny v Hodčicích ve spolupráci s vyučujícími.

Cíle a principy

- posilovat zájem o čtení
- posilovat čtenářské dovednosti
- vyzvednout celoroční práci prvňáčků a jejich učitelky ve čtení

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací strategii školy:

- projekt podporuje zájem o čtenářství
- propagace možnosti půjčování knih v místní knihovně a ve školní knihovně
- propojení s předměty (český jazyk, výtvarná výchova)

Popis projektu:

- pro žáky je připraven krátký program, při kterém se prezentují žáci z 1. ročníku jednotlivě, ale pracují také společně (přečtení krátkého textu, přiřazování obrázků, poslech a dramatizace)
- učí se reagovat na nečekanou situaci
- utváří se povědomí o jedinečnosti každého spolužáka
- tolerance různého pracovního tempa
- chování při slavnostní akci

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- poznává smysl učení (zde konkrétně čtení)

Komunikativní

- naslouchá promluvám druhých lidí
- rozumí textu a dokáže jej přiřadit k obrazovému materiálu

Sociální

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry
- vytváří pozitivní představu o sobě samém

Pracovní

- v praxi využívá získaných znalostí

Kompetence občanské

- vztahy k ostatním
- je si vědom svých práv a povinností
- má kladný vztah ke knihám
-

Kompetence k řešení problému

- vnímá situaci v knihovně a mimo ni
- je schopen reagovat na případnou nenadálou situaci
-

Očekávané výstupy

- příjemný zážitek žáků z připravené akce
- zvýšení zájmu o knihy a čtení vůbec
- podpora kamarádů

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

rozvíjení smyslů pomocí obrazného výtvarného vyjádření (četba a kresba)

Kreativita

vlastní způsob vyjádření k danému textu

Komunikace

vyprávění podle přečteného textu

zapojení se do konverzace

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Práce v realizačním týmu

výroba plakátu a pozvánky pro rodiče

fotodokumentace

zveřejnění na webu školy

8.8 DNY S POLICIÍ

Tento program je zaměřen zejména na dopravní situace. V rámci dopravní výchovy probíhají Dopravní dopoledne, kde škola spolupracuje nejen s místní policií, ale i dopravní policií z Jihlavy. Žákům jsou poskytnuty informace, jak se bezpečně pohybovat nejen ve škole, doma, ale i v neznámém prostředí. Učí se, jak se mají chovat k cizím lidem. Dostane se jim poučení o bezpečnosti silničního provozu při jízdě na kolech, chůzi na označených přechodech a po komunikaci, kde není chodník pro turisty.

Probíhá interaktivní formou, pomocí her a technik, kdy dětem podáváme pravdivé informace o těchto jevech, se kterými se ve svém životě běžně setkávají. Nejedná se jen o podávání strohých informací, ale jde nám především o to, aby si děti utvořily k danému tématu vlastní postoj. Během programu se zaměřujeme také na posílení jejich komunikačních dovedností, sebepoznání a sebehodnocení.

Projektu se účastní všichni žáci všech postupných ročníků na naší škole.

Kromě výuky na dopravním hřišti v Jihlavě, preventivních programů s HZS a Policií ČR problematiku dopravní výchovy začleňujeme zejména do vzdělávací oblasti Člověk a svět, v rámci předmětu prvouka a přírodověda.

Ve 3. ročníku se zapojujeme do projektu „Prevence dětských úrazů“, pořádaným Krajem Vysočina.

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací strategii školy:

Projekt podporuje zájem žáků o bezpečnost na komunikaci, poskytnutí 1. pomoci, a také klade důraz na upozornění na rizika, se kterými se žáci mohou během života setkat. V neposlední řadě se snaží naučit žáky stát se informovanými účastníky silničního provozu.

Cíle a principy projektu:

Cíl vědomostní

- znalost dopravních značek
- orientace v dopravních situacích (křižovatky, kruhový objezd)
- přechod pro chodce, semaforey

Cíl dovednostní

- žáci se učí pracovat sami se sebou, uvědomovat si svoje pocity a postoje k danému tématu

Klíčové kompetence

Kompetence sociální a personální

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne 1. pomoc, nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- je schopen vcítit se do situace ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost pomoci druhým

Kompetence k učení

- seznámí se s novými pojmy zvláště právního druhu (přestupek, trestný čin)
- upevní si znalosti dopravního značení

Kompetence komunikativní

- vyjádření svého názoru
- rozvoj spolupráce při hrách a na dopravním hřišti

Kompetence k řešení problému

- řešení krizových situací v každodenním životě
- pohyb mezi dopravními prostředky

Kompetence pracovní

- používání bezpečně jízdnicích kol
- používání reflexních prvků
- opatrná manipulace s vybavením kola, drobné opravy

Očekávané výstupy

- teoretické znalosti dopravních značek a situací
- využití teoretických znalostí v praxi
- správné využití telefonních čísel IZS a jeho zneužívání

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Mezilidské vztahy

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy

8.9 SPORTOVNÍ OLYMPIÁDA

Sportovní olympiáda je vyvrcholením celoroční práce v tělesné výchově. Žáci si mohou ověřit a porovnat své výkony v lehké atletice s ostatními výkony žáků.

Přínosem je zvyšování celkové fyzické zdatnosti dětí, propojení s výukou tělesné výchovy.

Tento projekt probíhá zejména na konci školního roku v měsíci červnu.

Cíle a principy projektu:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností;
- získat návyky správného držení těla;
- vést žáky k vědomému zvládnutí pohybu, zařazení cviků na koordinaci pohybů;
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků;
- upevňovat charakterové vlastnosti žáků, rozvíjet sociální vztahy;
- získávat pocit nutnosti pravidelného cvičení jako součásti správného životního stylu;
- vštípit dětem radostný pocit z pohybu;
- pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržování pravidel, podřízení kolektivu, spolupracovat...);
- neustále seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad (v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, na náradí a s náčiním...);
- umět slyšet, vnímat a reagovat na povely učitele (nejen na píšťalku, ale i na další povely, např. slovní, gestikulační...);
- naučit žáky připravit se na sportovní výkony (vhodná obuv a oblečení, sepnout vlasy, odložit hodinky a cennosti);
- posilovat tělesnou kondici a duševní pohodu dětí správně zvolenými aktivitami, vhodnými a přiměřenými tomuto věku;
- z hlediska správné organizace a bezpečnosti je vhodné zvládnout s dětmi základy pořadových cvičení (nástupy, povely);
- využívat různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení pohybových schopností žáků (obratnost, vytrvalost, rychlost, pohyblivost);
- vnímat důležitost průpravných cvičení (rozcviček) jako prostředku pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života a nedostatku sportovních aktivit;
- seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení, využívat veškeré kompenzační prostředky (uvolňovací cvičení);
- seznamovat žáky s nácvikem jednoduchých základů miniher;
- nesoustředit se jen na hodiny TV, ale začleňovat další pohybové aktivity (cviky ve třídě na správné držení těla, pohybové chvílky, vycházky)

lehká atletika

- rychlý běh na 25 m, 50 m
- vytrvalostní běh
- skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký s rozběhem
- hod míčkem horním obloukem na dálku

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- aktivní role žáka: samostatnost, pozoruje a experimentuje, poznává smysl učení, pozná problém, nenechá se odradit, sleduje vlastní pokrok, snaží se řešit problémy

Kompetence komunikativní

- je schopen vést diskuzi
- naslouchá promluvám druhých lidí

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině

Kompetence občanské

- vztahy k ostatním
- odmítá násilí
- je si vědom svých práv a povinností
- má kladný vztah k životnímu prostředí

Kompetence k řešení problému

- vnímá situace ve škole a mimo ni a je veden na ně vhodně reagovat

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečnost práce

Očekávané výstupy

- žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- snaží se uplatnit pravidla hygieny a bezpečného chování
- dodržuje zásady zdravého životního stylu
- chová se čestně ve smyslu fair – play

Prezentace a výstupy:

- dosažení co nejlepších výsledků
- reprezentace školy v lehké atletice
- získání diplomů a drobných odměn
- oznámení výsledků ve škole na nástěnce
- uveřejnění výsledků na webu školy

Hodnocení práce žáků

- společně vyhlášení výsledků jednotlivých disciplín a předání diplomů

Zpětná vazba

- fotodokumentace na stránkách školy

1. – 3. ročník

- běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek
- rychlý běh na 25 m (1. ročník), na 40 m (2. ročník), na 50 m (3. ročník)
- vytrvalostní běh nejdéle 12 minut
- skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu
- hod míčkem horním obloukem na dálku
- házení do naznačených terčů o straně 1 metr na vzdálenost 4 metry

4. – 5. ročník

- běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek
- rychlý běh na 50 m (4. ročník), na 60 m (5. ročník)
- vytrvalostní běh nejdéle 12 minut
- skok daleký z rozběhu
- hod kriketovým míčkem horním obloukem na dálku

9. ZAČLENĚNÍ TÉMAT DO VÝUKY

9.1 Ochrana člověka za mimořádných událostí

1. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstat samostatně v obtížné situaci

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí
- b) přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů)
- c) v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku)

Učivo:

• **Sebeochrana, pomoc a prevence rizik**

- ⇒ důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště
- ⇒ kdy a jak přivolat pomoc, koho požádat o pomoc, jak se chránit a jak předcházet úrazům, otravám a jiným ohrožením (vazba na řešené běžné rizikové situace v různém ročním období, prostředí a při různých činnostech, včetně železniční a silniční dopravy)
- ⇒ doma – neznámý člověk (telefon, zvonek u dveří internet), zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky – jejich hranice, nevhodné trestání), komunikace a pomoc rodičů, učitelů
- ⇒ bezpečný odchod z domova – klíče, výtah
- ⇒ venku – volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí nebo městě
- ⇒ správné vedení – vysvětlení pojmů a významu – kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života
- ⇒ záchranáři, uniformy, činnosti
- ⇒ co se se mnou může stát, když se bojím nebo si nevím rady, jak to mohu zvládnout a co mám dělat;

• **Požáry**

- ⇒ oheň – požár
- ⇒ prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma
- ⇒ největší rizika požáru
- ⇒ ochrana při požáru a přivolání pomoci
- ⇒ pravidlo: zastav se – lehni si – kutálej se

2. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvítet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu; posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) odhadne riziko/nebezpečnou situaci
- b) dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných

Učivo

- **Opakování učiva z předchozího ročníku** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **První pomoc**
  - ⇒ zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby, nácvik komunikace
  - ⇒ základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních
- **Péče o zdraví a prevence rizik**
  - ⇒ opakování učiva 1. ročníku a rozšíření o nové poznatky, zkušenosti, příběhy a otestování správné reakce dětí (rozpoznání rizik i schopnosti pomoci)
  - ⇒ základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních v souvislosti s osvojováním učiva v oblasti rizik úrazovosti a onemocnění
  - ⇒ bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech
- **Požáry a jejich rizika**
  - ⇒ základní označování nebezpečných látek
  - ⇒ základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, výbuchu, ozáření, poleptání (kyselinou, louhem, příčiny a prevence vzniku požáru mimo domov
  - ⇒ správné chování při požáru
  - ⇒ přivolání pomoci, ohlášení požáru
- **Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví**
  - ⇒ správné vedení – vysvětlení významu pojmů: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost apod.
  - ⇒ příklady ze života
  - ⇒ jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci

3. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky,

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost
- b) jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy

- c) rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén)
- d) chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby

Učivo

- **Opakování učiva z předchozího ročníku** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **První pomoc** (opakování a rozvíjení učiva osvojeného ve 2. ročníku)
- **Mimořádné události**
  - ⇒ seznámení s pojmem
  - ⇒ nejčastější mimořádné události (povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek)
  - ⇒ varování před nebezpečím (konkretizace různých způsobů varování, varovný signál Všeobecná výstraha)
  - ⇒ zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky)
- **Požáry**
  - ⇒ modelové situace způsobů chování při požárech (požární poplach na jaře a na podzim)
  - ⇒ nebezpečí zábavní pyrotechniky (poučení žáků zejména před vánočními prázdninami)
- **Péče o zdraví a prevence rizik**
  - ⇒ bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
  - ⇒ nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem
  - ⇒ citlivé a věku odpovídající vysvětlení podstaty rizikového chování (v souvislosti se šikanou, drogami, fyzickým a duševním násilím, agresivitou), jejich možných dopadů na zdraví (fyzické i duševní), pomoc v nouzi, příklady ze života
  - ⇒ co mi může pomoci, když jsem v mimořádné situaci

4. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů měst a map

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- a) bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích
- b) zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm
- c) rozezná označení uzávěrů vody a plynu
- d) poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu)
- e) přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího

Učivo:

- **Opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků** (diskuze, poznatky, zkušenosti)
- **Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví**
  - ⇒ vysvětlení významu pojmů: poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost apod., příklady ze života
  - ⇒ evakuace (obecně)
  - ⇒ označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektřiny, označení východů (ve škole)
  - ⇒ bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
  - ⇒ rizika letních prázdnin
  - ⇒ nálezy neznámého předmětu, látky, munice; sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory; železniční vagony
- **Požáry a jejich rizika**
  - ⇒ příčiny vzniku požárů
  - ⇒ požáry v přírodě, lesní požáry
  - ⇒ největší rizika požáru
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
  - ⇒ různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla
  - ⇒ nácvik rizika u vody (bazény, vodní plochy, horské potoky, řeky, moře, tobogany), přecenění sil, nebezpečí jezů na řekách, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí (*pozn.: lze zařadit i do 3. ročníku ve vazbě na plavecké kurzy*), záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách
  - ⇒ co se se mnou může stát v nebezpečných situacích

5. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

rozvíjet u žáků dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony (resuscitace)

Dílčí výstupy (RVP):

Žák

- rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby
- v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem
- ošetří úrazy různého charakteru
- charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému
- rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár
- pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc

Učivo:

- **Opakování učiva z předchozích ročníků** (diskuze, poznatky, zkušenosti)

- **Integrovaný záchranný systém**
  - ⇒ složky IZS
  - ⇒ význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně)
- **Požáry a jejich rizika**
  - ⇒ způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru“
  - ⇒ hasicí přístroje (obecně)
  - ⇒ evakuace při požáru, nácvik evakuace
  - ⇒ evakuační plán – význam, nákres evakuačního plánu (doma), požární hlásiče
  - ⇒ úniková cesta, druhy únikových cest, význam značek označujících únikové cesty
- **Péče o zdraví a poskytování první pomoci**
  - ⇒ resuscitace (praktická ukázka, nácvik)
  - ⇒ přivolání pomoci, nahlášení události (praktický nácvik)
  - ⇒ prevence rizik letních a zimních sportů (cyklistika, bruslení, výškové sporty, vodní sporty, horská turistika, lyžování, snowboarding aj. – výstroj a výzbroj)
  - ⇒ rizika otrav, jejich příčiny a příznaky (léky, houby, jedovaté rostliny, zkažené potraviny, plyn, alkohol, cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, neznámé a nebezpečné látky ve sklepích, na skládkách odpadu)
  - ⇒ rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů
- **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**
  - ⇒ vysvětlení pojmů: skutečné hodnoty, citová a mravní zralost, pomoc, neštěstí, přátelství, trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana (obecně), kyberšikana (obecně), násilí psychické a fyzické (obecně), linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana slabších, dobrý skutek, síla odpouštění, ochrana identity, sebepoškozování, sebevraždy, ohrožení a poruchy duševního vývinu v dětství a dospívání, psychické újmy virtuálního světa
  - ⇒ rizika a možné dopady – nevhodné dotyky, obtěžování, fotografování
  - ⇒ základy zvládnutí stresových stavů
  - ⇒ nebezpečí internetu

PROJEKT

Charakteristika projektu, časové rozvržení:

Projekt se uskutečňuje pro žáky 1. stupně (1. – 5. roč.) ke konci školního roku.

Projekt je zaměřen na události, které ohrožují zdraví, majetek a životní prostředí většího počtu osob, tedy mimořádné události. Znalosti, které získali během školního roku ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, si ještě více prohlubují.

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací strategii školy:

- propojení tématu s výukou – člověk a jeho svět, příroda a my
- preventivní příprava žáků na nepředvídatelnou událost
- poskytnutí první pomoci
- vhodné chování při mimořádných událostech
- vhodné chování v silničním provozu
- rozvoj týmové spolupráce mezi různými ročníky
- orientace na mapě

Cíl projektu:

Naučit děti, jak se zachovat, když dojde k mimořádné události a co v této situaci dělat. Na prvním stupni ZŠ je cílem výchovně vzdělávacího procesu v oblasti ochrany člověka za mimořádných situací vytvoření soustavy vědomostí, dovedností a návyků v oblasti sebeochrany, která je zapojena do struktury vědomostí žáka. Umožňuje dítěti při mimořádných událostech sebeochranu pod vedením dospělého člověka. Je odrazovým můstkem pro získávání vědomostí, dovedností a návyků na vyšším stupni základní školy.

Projekt rozvíjí klíčové kompetence:

- **k učení** (vybírání a využívání vhodných způsobů, uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích, samostatně pozoruje a vyvozuje závěry)
- **k řešení problémů** (samostatně řeší problémy, nevyhýbá se jim a volí vhodné způsoby řešení, adaptuje se na problém)
- **komunikativní** (formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně a přesně, využívá komunikativních dovedností ke spolupráci s ostatními a naslouchá jim)
- **sociální a personální** (spolupracuje ve skupině při řešení problému, poskytuje první pomoc v případě potřeby a umí o ni požádat, posiluje si sebedůvěru; plánuje, organizuje a hodnotí své jednání)
- **občanské** (dokáže se vcítit do situace jiných lidí, ochraňuje své zdraví a zdraví druhých, zodpovědně se chová v situacích ohrožujících život a zdraví člověka)
- **pracovní** (využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech)

V projektu plníme tato průřezová témata:

- OSV – mezilidské vztahy
- OSV – komunikace
- OSV – seberegulace, sebeorganizace, sebepojetí, sebepoznání
- OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednost
- EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV – vztah člověka k prostředí

Popis projektu:

Během školního roku se žáci jednotlivých ročníků seznamují s různými formami nebezpečí v hodinách prvouky, přírodovědy, vlastivědy a ve školní družině.

Projekt probíhá ve třídách a na stanovištích. Žáci si upevnují své znalosti a vědomosti formou her, pomocí praktických ukázek apod.

Na jaře i na podzim si vyzkouší požární poplach.

V případě nabídek se účastníme celodenních akcí, pořádaných Policií ČR či záchranných složek.

Témata, zařazená v projektu:

- ⇒ první pomoc, poranění, epilepsie, lékárnička, popáleniny
- ⇒ co dělat při požáru, při živelných pohromách, havárii
- ⇒ překonávání překážek
- ⇒ dopravní výchova
- ⇒ evakuační zavazadlo
- ⇒ bezpečný odchod z domu
- ⇒ orientace na mapě
- ⇒ ochranný oděv
- ⇒ Morseova abeceda
- ⇒ poznávání rostlin

Zajištění projektu:

Personálně je projekt zajištěn vyučujícími prvního stupně a vychovatelkou ŠD. Projekt je vždy ukončen zhodnocením jednotlivců nebo družstev.

Očekávaný výstup:

Žáci získají informace a praktické dovednosti o tom, jak se chovat v situacích, které ohrožují život a zdraví člověka, znalosti důležitých telefonních čísel, praktické dovednosti při různých poraněních. Ví, co obsahuje evakuační zavazadlo, zvládnout orientaci na mapě, umí přivolat pomoc a vhodně se chovat jako účastník silničního provozu.

Prezentace projektu:

Fotodokumentace, zpráva na webových stránkách školy.

9.2 Dopravní výchova

Rozložení učiva a dílčí výstupy (RVP)

1. ročník

žák

Cíl výuky v daném ročníku:

- *seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu*
- *položít základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování*
- *poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu*

Dílčí výstupy:

Žák

- v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici
- bezpečně překoná silnici
- rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem
- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy

Učivo

Silniční provoz

- kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředek)
- pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)

Chodník

- na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku)

Silnice

- na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky)

Místo pro hru

- kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)

Přecházení

- přecházení silnice bez přechodu
- přecházení silnice po přechodu

Cestování

- jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup)

Cesta do školy (prolínají se)

- cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace)

2. ročník

žák

Cíl výuky v daném ročníku:

- vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, k uvědomování si rizik a nebezpečí v silničním provozu

Dílčí výstupy:

Žák

- správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)
- rozeznává vybrané značky pro chodce
- bezpečně překoná silnici se světelnými signály rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky
- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám doma“

Učivo

Silniční provoz

- vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředek)

Chodník a stezka pro chodce

- na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách)

Silnice

- na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky)
- krajnice a její nástrahy

Místo pro hru

- kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana – přilba a chrániče)

Přecházení

- přecházení silnice bez přechodu
- přecházení silnice po přechodu
- přecházení silnice po přechodu se světelnými signály

Cestování

- jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup)
- cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy)
- vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných dopravních prostředcích

Cesta do školy (prolínají se)

- cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace a nebezpečí)
- poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)

3. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

- rozvíjet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování
- uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce

Dílčí výstupy:

Žák

- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu
- používá reflexní doplňky a zná jejich dopad
- v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně
- rozeznává vybrané značky
- bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnicí s více jízdními pruhy
- ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

Učivo

Na chodníku

- pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku)
- kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.)
- nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách)
- značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)

Silnice

- pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, vidět a být viděn – reflexní doplňky)
- nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj)
- značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)

Místo pro hru

- silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- hřiště a cesta na něj
- obytná zóna a její pravidla
- na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana – přilba a chrániče)

Přecházení

- přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s více pruhy; přecházení
- silnice se světelnými signály
- přecházení mezi zaparkovanými auty
- přecházení po přechodu s jízdním kole

Cestování autem

- pravidla chování na parkovišti
- nástup a výstup; odpovídající místo k sezení; pravidla
- chování mezi cestujícími v autě; zádržné systémy – autosedačky a poutání

Cesta dopravními prostředky

- druhy dopravních prostředků a jejich specifika
- pravidla chování na zastávce

Cesta do školy (prolínají se)

- poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací; posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

4. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

- *být zodpovědný za svoje chování, uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu*
- *hledat řešení krizových situací, zejména v roli cyklisty*
- *vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu*

Dílčí výstupy:

Žák

- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole
- (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty
- vybere bezpečné místo pro pohyb na kole
- jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola
- rozeznává vybrané značky
- naplánuje dílčí cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty
- v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci

Učivo

Výbava jízdního kola a cyklisty

- povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití, reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)
- odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

Způsob jízdy na jízdním kole

- technika jízdy; přeprava zavazadel

Bezpečná cesta

- místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)

Cyklista na silnici

- problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)
- znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění
- vedení kola, vyjíždění do silnice
- přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu
- značky

Cyklista na křižovatce

- druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování)
- vztahy mezi účastníky silničního provozu

Rodinný cyklistický výlet

- plánování trasy a výbava na cestu
- cyklista v dopravních prostředcích
- způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu)

V ohrožení

- zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)

Cesta do školy (prolínají se)

- poslouvej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

5. ročník

Cíl výuky v daném ročníku:

- upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu – chodce i cyklisty
- poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je učit se bezpečnému chování v krizových situacích
- seznámit se s první předlékařskou pomocí

Dílčí výstupy:

Žák

- bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty
- rozeznává další dopravní značky
- poznává vztahy účastníků silničního provozu
- odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se chovat adekvátně situaci
- zná ohleduplné chování a osvojuje si ho
- snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní

Učivo

Na chodníku

- shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku
- vztahy mezi účastníky silničního provozu

Výbava jízdního kola a cyklisty

- potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty a (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)
- odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

Chodec a cyklista na silnici

- shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pobytu na silnici
- pravidla chůze po silnici pro skupinu i jednotlivce
- pravidla jízdy za snížené viditelnosti
- základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici)
- pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek

Bezpečná jízda

- technika jízdy
- pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici

Cyklista na křižovatce

- pravidla pro bezpečné překonání křižovatky
- vztahy mezi účastníky silničního provozu

Volný čas a sportovní aktivity

- druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit podle lokality ZŠ a obce)

Přecházení silnice

- shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu)

Cesta dopravními prostředky

- shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky
- pravidla při jízdě autem (zádržné systémy)
- vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy

Prázdniny

- zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna)

Nebezpečí

- krizové situace (možnosti jejich řešení, důležitá spojení)

Cesta do školy (prolínají se)

- dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky)
- v silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce)

Výstupy na konci 1. stupně

Co by měl žák ovládat po ukončení 5. ročníku ZŠ

Chodec

- ⇒ rozezná účastníky silničního provozu a vztahy mezi nimi
- ⇒ pozná nebezpečné situace a způsoby jejich řešení
- ⇒ zvládá pravidla chůze po chodníku a stezkách a uplatňuje je (při akcích školy), uplatňuje bezpečné chování při chůzi po silnici
- ⇒ používá reflexní doplňky pro svou dobrou viditelnost
- ⇒ bezpečně přechází přes silnici (bez přechodu, s přechodem, se světelnými signály, přes dvojpruh)
- ⇒ bezpečně cestuje v hromadných dopravních prostředcích, chová se s respektem k ostatním cestujícím
- ⇒ bezpečně cestuje autem, při jízdě používá autosedačku a zádržný systém, zná význam a techniku poutání
- ⇒ rozeznává a využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje bezpečnou jízdu na in-linech, koloběžce atd., vnímá dopravní situaci všemi smysly, vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry
- ⇒ zná dopravní značky: Stezka pro chodce, Stezka pro chodce a cyklisty, Stezka pro cyklisty, Podchod nebo nadchod, Přechod pro chodce, Pozor, přechod pro chodce, Pěší zóna, Obytná zóna, Dej přednost v jízdě, Stůj, dej přednost v jízdě, Železniční přejezd, Zákaz vjezdu všech vozidel, Zákaz vstupu chodců, Semaforey pro chodce a řidiče

Cyklista

- ⇒ popíše výbavu jízdního kola a její funkci
- ⇒ charakterizuje postavení cyklisty v silničním provozu
- ⇒ zvládá základní techniku jízdy na kole, zvládá základní manévry (změnu směru jízdy, odbočování, předjíždění, objíždění, otáčení, výjezd na silnici)
- ⇒ volí bezpečnou trasu jízdy (zvládá jízdu přes křižovatku, včetně jízdy po kruhovém objezdu, včetně situací s dalšími účastníky silničního provozu)
- ⇒ vnímá dopravní situaci všemi smysly (vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry pro bezpečnou jízdu)
- ⇒ ovládá základní postupy při předlékařské první pomoci
- ⇒ zná dopravní značky: Dálnice, Jednosměrný provoz, Příkázaný směr jízdy vpravo, Hlavní pozemní komunikace

9.3 Finanční gramotnost

CÍLE

Hlavním cílem je, aby žák získal a dovedl použít znalosti, dovednosti a hodnotové postoje občana nezbytné k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svoji domácnost v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb.

Výuka finanční gramotnosti napomáhá žákům v orientaci v problematice vlastnictví a peněz.

V modelových situacích a na příkladech má žák prokazovat porozumění hospodaření domácnosti včetně praktických dovedností spojených s rozpočtem domácnosti. Nezbytné je propojovat finanční gramotnost s matematikou. Vhodné je také přirozeně využívat informační a komunikační technologie a podněcovat kooperaci žáků. Ve výuce se snažíme řešit úlohy z běžného života žáků.

Jsou využívány specifické metody a formy výuky, např. objevování, metody situační (řešení problémů z běžného života), metody inscenační (hraní rolí, modelové rodiny), didaktické hry, projektová výuka, řešení úloh a zejména v obou třídách „Hra na obchod“ a další.

VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Žák:

- ⇒ seznámí se s charakteristikou bankovek
- ⇒ zjistí, jak s penězi odpovědně zacházet
- ⇒ naučí se pracovat s tiskopisy
- ⇒ dozví se, na co si dávat pozor při nakupování
- ⇒ seznámí se s nástrahami reklamy
- ⇒ dozví se, jak vznikly peníze
- ⇒ zná základní práva a povinnosti spotřebitele (vrácení zboží, reklamace)
- ⇒ pochopí tok peněz

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- efektivně vyhledává
- samostatně si pořizuje poznámky
- aktivně využívá různé zdroje informací (knihy, učebnice, letáky, příručky apod.)

Kompetence k řešení problému

- porozumí zadání úkolu, určí jádro problému a navrhne způsoby jeho řešení
- při řešení problému postupuje systematicky, hodnotí dosažení dílčích cílů a stanovuje další
- pro splnění jednotlivých aktivit volí vhodné prostředky a způsoby, využívá dříve nabytých zkušeností a vědomostí
- vyhodnotí různé vlastní i předložené varianty řešení
- srozumitelně zdůvodňuje a obhajuje svá řešení
- změní své závěry na základě nových informací či změněných podmínek

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a situaci
- své myšlenky formuluje srozumitelně a souvisle, a to písemně i ústně
- formuluje a obhajuje své názory a postoje
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- odhaduje důsledky svého chování a jednání
- stanovuje si cíle a priority podle svých schopností, zájmové a pracovní orientace
- ověřuje si získané poznatky
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- práci týmu podněcuje vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje názory druhých
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence občanské

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu
- dodržuje zákony, respektuje práva druhých lidí
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za život a zdraví ostatních

Matematické kompetence

- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích

Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- ovládá základy práce s PC a pracuje s nejpoužívanějšími softwarovými aplikacemi
- získává informace z otevřených zdrojů
- je schopen posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů

REALIZACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

Charakteristika tématu:

Finanční gramotnost je zařazena na 1. stupni do vzdělávacích oblastí:

- ⇒ Člověk a jeho svět
- ⇒ Matematika a její aplikace
- ⇒ Informační a komunikační technologie (Informatika)

Doplnění učiva a dílčích oborových výstupů tématu Finanční gramotnost do jednotlivých vyučovacích předmětů (oborů):

- ⇒ matematika (mince, bankovky, numerické počty, obchod)
- ⇒ prvouka, vlastivěda (chování a jednání lidí)
- ⇒ český jazyk (čtení textu, zadání úkolů)
- ⇒ výtvarná výchova (kreslení a malování mincí a bankovek)
- ⇒ pracovní činnosti (výroba mincí a bankovek, stříhání)
- ⇒ hudební výchova (zpěv písní, např. Děláná, děláná...)

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

orientace v problematice peněz a cen a k odpovědné správě osobního rozpočtu

1. období

Učivo

- české mince a bankovky
- základní způsoby plateb v ČR (hotovostní platby)
- ceny zboží při běžném nákupu (odhad ceny) - v návaznosti na zaokrouhlování
- nákup (vrácení peněz) – základní početní úkony

Očekávané výstupy

používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze

Dílčí výstupy

- pozná české mince a bankovky - do hodnoty (podle učiva v daném ročníku)
- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu
- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení

2. období

Učivo

- české mince a bankovky
- euro (5. ročník)
- základní způsoby plateb v ČR (hotovostní platby, platební karty)
- ceny zboží při běžném nákupu (odhad ceny) - v návaznosti na zaokrouhlování
- nákup (vrácení peněz) – základní početní úkony
- vlastní finanční potřeby a možnosti
- finanční příjmy domácnosti - formou slovních úloh
- jednoduchý osobní rozpočet - formou slovních úloh
- rizika půjčování peněz
- reklamace zboží a služeb

Očekávané výstupy

orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Dílčí výstupy

- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení
- pozná české mince a bankovky - do hodnoty (podle učiva daného ročníku)
- uvede, jaký účel má platební karta
- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu
- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení

Využití znalostí a dovedností, které žáci získají v průběhu školního roku, zejména z matematiky a dalších vzdělávacích oblastí na 1. stupni, jsou východiskem k zařazení projektového dne, který si každá vyučující realizuje individuálně.

Snažíme se naučit žáky vycházet s penězi v rámci svého rodinného rozpočtu. Naučit je vnímat rodinný rozpočet jako limitní rámec, ve kterém se musí pohybovat, aby se vyhnuli dluhovým nástrahám, které by mohly nastat. Také je učíme odlišovat náklady potřebné od nezbytných, vytvářet vlastní priority pro hospodaření s rodinnými financemi a zkusit si sestavit „rodinný rozpočet“ na základě příjmů a výdajů